

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnap után is

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, május 26-án.

145. szám.

Alkony.

A tanár urak, ha arra kerül a sor, maguk is meglepően rossz diákok. Bebizonyították ezt ma az országos közoktatási tanács teljes ülésében, ahol a kultuszminiszter kioktatta őket az elmőki katedréről, hogy mi az iskola és a tanár hivatása. A tanár urak meghallgatták, meg is éljeneztek a fő-tanárt, de azért tovább is megint apró-cseprő dolgokról trécseltek. A tanítás nem fogott a tanár urakon.

Pedig Wlassics Gyula nem hiába volt professzor, mielőtt a miniszteri székbe ült. Oktatni is kitűnően tud. Nekünk legalább úgy tetszik, hogy a sok okos terv és cselekedet között, amivel minisztersége idejét kirakta, sohasem hangoztatott olyan megszívvelni való eszméket, mint a tanár urak gyülekezete előtt. Nem a középiskolai tantervek revíziójának részleteit értjük, mert ezeken még elragódhatik néhány esztendeig a közoktatási gépezet s nem is bizonyos, hogy úgy válnak-e be, ahogy a miniszter tervezi. De nagy lelki gyönyörűséggel hallottuk, amikor Wlassics azt fejtegette az ő tanárainak, hogy nincsen a hivatása magaslatán az olyan tanár, aki nem a jövő feladataira edzi a reája bizott ifjúságot. Mert az igazi oktató ihletett szemmel figyeli az új nemzedékre váró kulturális, gazdasági és szociális feladatok területét és amit lát, az fogja a tanításban vezetni.

Nem akarjuk azt mondani, hogy ez nagyon új dolog. Nincs is a világon új dolog. De ha valahol, épen a közoktatásnak világszerte czopfos világában van nagyobb jelentősége az ilyen modern felfogás hangoztatásának. Kivált ha illetékes faktor hangoztatja, a kultuszminiszter. Ez kész biztosíték már azért is, mert tanárok ellentétbe helyezkedtek már a korszellemmel, de a miniszterekkel nem és sokszor nyitott már ajtót egy-egy miniszter az új eszméknek, mikor a korszellem hiába kopogtatott. S ezért erős most a mi reménységünk, hogy az oktatás új korszaka jöhet, mert a tanács első teljes ülésében nem a tanár urak valamelyike, hanem Wlassics hozta szóba a mai oktatás meddő voltát.

Micsoda siralmas állapot volt ez! Az iskolában szemközt állott egy Guliver (ez a tanár ur) és egy csomó liliputi (a diákok). Ezek idegenek voltak egymásnak és megannyian idegenek voltak az életnek, amelytől jóformán egészen elzárkóztak. Amilyen tulnagynak képzeltek a diákok a tanárt, olyan kicsiknek látta ez a diákokat. Az élet pedig nem látta őket és ők sem az életet. A különbség csak az volt, hogy míg a tanár örökre ott maradt új liliputiak számára Gulivernek, addig a diákok valamikor mégis kikerültek az iskolából s odakünn első dolguk volt mindent elfelejteni, hogy a haszon-

tan iskolai teherrel szabadulva, könnyebben botorkálhassanak el az élet útján. Az okosabbja odakünn hamar rájött, hogy őt a szárazföldön tanították uszni és ezzel a bolond uszással ugyan sohse eviczkélhetne ki az igazi vízből. Mert azt lehetetlen eltagadni (s a kultuszminiszter magvas megnyitóbeszéde is ezt ismeri el), hogy a mai oktatás nem alkalmazkodott az élethez. Olyan volt, mint némely francia mesterek tanítása: a növendék beszélhet annak alapján francziául, de igazi francia ember sohasem fogja megérteni. Ahány mester, annyiféle francia nyelv s ahány magyar iskola, annyiféle iskolás tudás. De egyik sem az igazi.

Ennek az éretlenségnek alkonyát sejteti a kultuszminiszter figyelmeztetése. Az iskola nem készít elő az életre, az iskola már maga az életkezdetek — mondotta Wlassics. És jó lesz, ha a tanár urak iparkodni fognak ezt a tanítást mihamarabb megérteni. Különböztetve megtalálják őket előzni a diákjaik, akik a miniszter szavát szintén meghallották. S az nagyon szomorú lesz, ha a diákok jobban fogják megérteni a minisztert, mint a tanár urak. Szomorú lesz a tanár urakra ugyanis.

Osztárak a kiegyezésről.

Három napja panasztól hangos a magyar sajtó. Az osztárak delegáció bolondságai fájnak a mi magyar fejünknek. Furcsa. Három esztendeje szoktatnak rá bennünket és három nap óta nem tudjuk elviselni.

A dolog lényegében nincsen igazunk. Hát mi van azon sirni való, hogy a nap keleten kél, hogy a tavaszra nyár következik, a szerecsent Maypole-soappal se lehet fehérre mosni és a bécsi Budapesten is osztárak marad? Elvégre ez a természet rendje. A magyar fajnak is azok a legbecesebb tulajdonságai, amiket Ázsiából hozott magával. És ezenkívül, ha az osztárak delegáció nem volna olyan, mint a milyen, mit érne akkor a magyar?

Az a panaszunk egyébiránt ellenük, hogy olyas dolgokról beszélnek, amelyek a delegációk elé nem valók.

Igaz, hogy ezek a dolgok érdekesebbek, mint a 30 millió póthitel fölött való zsörtölődés. A 30 millió nem térül vissza a beszédektől. Sőt a hadügyi kormányzat se lesz takarékosabb.

Am hát beszéljenek az osztárak delegátusok kedvencz témáikról, de ne a delegációban, ahol az intézményt kompromittálják. Gondoskodtunk módokról. Oda küldtük tudósítónkat s megbeszélttük őket, a jelentékenyebbeket, az alábbi kérdésekről.

A tisztelt delegátus urak igen szívesek voltak s udvariasan fogadták tudósítónkat, ki a következő öt kérdésre kért őszinte feleletet:

Mi történjék a nyelvrendeletekkel?
Mikorra várható Ausztriában rendes parlamentaris munka?

Milyen sors vár a kiegyezési javaslatokra?

Mit tart az önálló vámterületről?
Várható-e vámháboru Ausztria és Magyarország között az önálló vámterület esetén?

A nyelvrendeletéről szenvedélyvel beszél minden delegátus. A németek az eltörülését követelik, a szlávok a fentartását. Mindenik harc czul, háboruval, obstrukcióval fenyegetőzik, ha a követelése nem teljesül. S ebben már benne van, hogy a Lajthán tul parlamentaris állapot az emberi kor határain belül nem várható. Vagy a csehek gyürik a németeket, vagy a németek a cseheket. Marakodás lesz mindenképen.

A kiegyezési javaslatokat mai formájukban Ausztria egyetlen politikai pártja se akarja elfogadni. Igazságtalanoknak tartják, a magyarokra kedvezőknek. Még a kormányuk se akarja. Hogy ilykép minek csinálták, miért terjesztették be, azt magyar észszel nem lehet megérteni. Ahhoz kacskaringós osztárak észjárás kell.

Az önálló vámterületől Osztrákország minden pártja fázik. Ők tudják, hogy miért. Csak néhány nagybirtokos kívánja és a csehek nem bánják. A legtöbb politikus egyenesen végzetesnek tartja Ausztriára.

A vámháborutól nem fél senki. Ők azért nem, mert azt hiszik, hogy nem fog kitörni. Mi azért nem, mert csak hasznát láthatjuk.

S most átadjuk a szót az osztárak delegátusoknak.

Dumba Miklós v. b. t. t.
az osztárak delegáció előadója, a bécsi urakháza alkotmányhú csoportjának tagja.

Dumba Miklós a következőkép nyilatkozott lapunk munkatársra előtt:

Mindaddig, amíg a nyelvrendeletre vonatkozólag akár a bizottságban, akár pedig a parlamenten kívül folytatott tárgyalások révén megegyezés nem jön létre, a parlament munkaképes nem lesz. A nyelvrendelet felfüggesztése! — Ez a németek sine qua nonja s ez ép oly természetes, mint amennyire elismerem, hogy az osztárak kormányának nehéz a helyzete, mert hiszen nem akarja a szlávokat sem az obstrukcióba kergetni. A csehek államjogot akárnak és azt az önállóságot, azt a politikai helyzetet akarják megteremteni Csehországban, mint a minő Magyarországon van. Ez az ő politikai végcéljuk, most még azonban etappszerűleg küzdenek. A nyelvrendeletet csak részletei füzetésnek tekintik és többi kívánásaikat is részletekben akarják kivívni.

Kölcsönös jóakarattal azonban mégis találnak majd modus vivendit a csehek és németek. Kell találniok! Az első feltétele azonban ennek az, hogy tabula rasat kell csinálni és azután újból felvenni a tárgyalások fonalát. A németektől elvették mindazt, amijök volt és a cseheknek mindent megadtak, amit csak kívántak. Ez tehát tarthatatlan állapot. Mindkét félnek kell engednie, hogy békés megegyezés jöhessen létre.

Eltekintve attól, hogy a nyelvrendeletek felfüggesztése nélkül komoly parlamenti tárgyalás egyáltalában nem várható, a kiegyezési törvényjavaslatok elfogadása sem remélhető mindaddig, amíg azok a mai alakban állanak előttünk. Egyes pontok épanséggel elfogadha-

tatlánok, így például a söradó, amelyet Ausztria soha elfogadni nem fog. A bankérdésben is vannak differenciák, ezek azonban nem politikai jellegűek, csupán banktechnikai szempontból kifogásoltatnak.

Mindeme differenciákat azonban könnyű lesz a két állam kormányának kiegyenlíteni, feltéve, ha a kvótát Magyarországon felemelik. Ez elengedhetetlen feltétel.

Az a szomorú és ezt végtelenül sajnálom, hogy az elkekeredés a két állam között növekedés a kölcsönös jóakarat hiányzik, holott a gyűlölködés soha komoly politikai munkásságot nem eredményezhet és az állam üdvére nem válhatik.

Nálunk nagyon megnehezíti a helyzetet az (s itt óriási Magyarország előnye felettünk), hogy képviselőink szinte kétségbeesítő módon függnek a választóktól. Ez a függés teszi tönkre nálunk a parlamentarizmust. És ez nem jól van így. A választók, a népek maguk nem kormányozhatnak, csupán a böles, higgadt, előrelátó politikusok. A mi képviselőink azonban jórészt félnek a választóktól, félik a mandátumaikat s ezért ahelyett, hogy ők irányítanák a választók felfogását és kioktatnák őket, ők magukat vezették a választók által. Az eredmény aztán a mai osztrák parlamenti helyzet.

Mi — általában mondhatom — nem kívánjuk az önálló vámterületet. Talán az agráriusok és a klerikálisok, a gazdasági körök kívánják, a nagy német elem azonban nem. Nem pedig politikai okosságból és józanságból, mert ez mind a két állam nagy kárára volna. Súlyosan lakólnánk mi osztrákok és önk magyarak. Aztán ha két testvér elszakad egymástól, akkor azok végleg még el nem válnak, a gyűlölködés, az elkekeredés tovább is tart és épen ezért az a legbensőbb meggyőződés, hogy vámháború törne ki a két állam között.

Nagyon sajnálom és szomorú jelenségnek tartom ebből a szempontból Falk Miksa jelentését. Ez tapintatlanság volt, amire nem volt semmi szükség. Így nem lehet a kölcsönös jóakaratot felidézni, vagy pláne megerősíteni.

Munkatársunk erre megjegyezte, hogy Falk kijelentéseit annál kevésbé lehet rossz néven venni, mert a magyar parlamentben például nem volt eset

arra, hogy Ausztria ellen olyan kifakadásokban törték volna ki, mint egyesek az osztrák parlamentben, vagy például Bielefeldben a delegációban. Erre az előkező osztrák politikus így válaszolt:

— Distingválni kell. Egyes, többnyire jelentéktelen és a szenvedélyektől elvakított emberek mondhatnak, beszélhetnek, ami tetszik. Nagy jelentőséget tulajdonítani ezeknek nem szabad. De itt Falk Miksáról van szó, a tekintélyes politikusról, akitől méltán várhattunk volna több jóakaratot.

Ami az önálló vámterület politikai következményeit illeti, az én nézetem az: a dualizmus ezért végleg el nem szakadna, de hogy a monarchia tekintélye kifelé csökkenne, az bizonyos. Aztán egyikünknek sem volna haszna belőle. Csak a németek, oroszok és románok nyernének az önálló vámterület esetén.

Azmann Gyula
keresztény-szocialista,

a következőket mondotta munkatársunknak:

— A parlament munkaképességére, nézetem szerint, bizonyos hatással lesznek a delegációs tárgyalások is. Hogy azonban tényleg munkaképes legyen a parlament, ez első sorban függ a nyelvrendeletek felfüggesztésétől s ennek kapcsán a csehektől, illetve az ő további magatartásuktól. Mindenesetre igyekezni kell a differenciákat kiegyenlíteni, mert addig nincs remény arra, hogy a parlamentben békeség legyen.

Ami a kiegyezési javaslatokat illeti, egyelőre szó sincs arról, hogy azokat a parlament első olvasásában is elfogadja. A magyar kormánynak engedelményeket kell tennie és mindenesetre konziliánsabbnak kell lennie, mert a javaslatok jelenlegi alakban elfogadhatatlanok.

Az osztrák parlamentben nincs párt, amely az önálló vámterületet akarja, vagy határozottan kívánja, de nézetem szerint ennek a kívánságnak vagy vágnak praktikus értéke sincs. Ez inkább ijesztgetés és fenyegetés a magyarok részéről, holott a magyarok épügy károsodnának, mint az osztrákok. A magyar ipar nem fejlődhetik oly gyorsan, hogy maga lássa el a szükségletet és a külföldről nem kapja majd oly jutányosan és olcsó szerrel iparcikkjeit, mint ahogy kapta ezt eddig Ausztriában. Én különben egyáltalán hihetetlennek tartom az önálló vámterület felállítását;

mégis, ha ez bekövetkeznék, az osztrákok igyekezni fognának olyan fegyverekkel küzdeni Magyarország ellen, mint amint fegyverekkel élne Magyarország Ausztriával szemben. Valami békés állapot nem állana elő, az bizonyos. Magyarországnak exportálnia kell az ő nyersterményeit, viszont az ipar fellendítésére elegendő anyagi ereje sincs s így ez az állapot, ha be is következik, legfőleg két évig tartana.

Ezért tartom én kívánatosnak a kiegyezést, mert ennek a meghiusulása esetén csak az elkekeredés növekednék a két állam között.

Ugyanezért tartom szerencsétlen gondolatnak a Falk Miksa kifakadását, amely épen nem mozditja elő a kölcsönös jóakaratot, holott mi a kiegyezést akarjuk és pedig alkotmányos kiegyezést.

Alig hiszem, hogy az önálló vámterület esetén az osztrák nagyiparosok áttennék ide telepeiket, mert ha a magyarok megfelelő tőkéről gondoskodnának is, nem volna a gyáraknak, ipartelepeknek megfelelő munkaerőjük, mert Magyarországon nincs elég iparos, a külföldi munkásokat pedig nem győznék fizetni. Ez épen ennek a kérdésnek a punctum saliens.

Dr. Pergelt Antal,

a német haladópartí vezető

a következő nyilatkozatokat tette tudósítónk előtt:

Az osztrák parlament csak akkor lesz munkaképes, ha a nyelvrendeletek felfüggesztik. Minél inkább komplikálják ezt a kérdést, annál később, annál drágább lesz a nyugalom! Nagy hiba, hogy az osztrák kormány ennek a kérdésnek megoldását késlelteti, mert a kiegyezési javaslatok tárgyalása is a nyelvrendeletek felfüggesztésétől függ. Addig pedig, amíg ez meg nem történik, az ellenzék nincs abban a helyzetben, hogy a javaslatokat megszavazhassa.

Alig hiszem, hogy az osztrák parlamentben nagyobb számban lennének olyanok, akik az önálló vámterületet kívánják, vagy pláne ez egyedüli törekvésük volna. Az önálló vámterület gazdaságilag mindenesetre mind a két államra káros volna. Hogy melyikre károsabb, azt csak a jövő mutatná meg. Azt azonban meg kell gondolnia Magyarországnak, hogy nyersterményeit főképpen Ausztriában értékesítette s ezeket Ausztria a jövőben másutt is beszerezheti. És aztán nagyon valószínűnek

Puskin.

— Születésének százados évfordulójára. —

Ezerhatszáznyolcvannolcvanban, május huszonhatodikán született Puskin Szergejevics Sándor, az egész szláv irodalom legkiválóbb alakjainak, legfényesebb csillagainak egyike. Hirtelen támadt és káprázatos fényvel, mint egy meteor. Azt sem tudták, hogy hol tűnt föl.

Ma sem tudják még, hogy hol született Puskin. Életrajzírói közül egynek se sikerült még megállapítani, ő maga pedig soha egy szóval sem árulta el. Azt tudják csak pontosan és hitelesen, hogy mikor született, erről többször szökött ő maga is.*

A lexikoni adatokat és a közszájon forgó epizódokat Puskin életéből bizvást elhagyhatom; van róla ezeken kívül is elég almondni való.

Puskin apja, mint az orosz arisztokrácia általában, francia kultúrán nevelkedett föl, de orosz tejen. Így egyesült benne az idegen műveltség az orosz érzéssel s a külföldi irodalom tisztelete a hazai szeretetével. Puskin tízesztendőskorában már minden művét elolvasta Voltairenek, Rousseau-nak és az enciklopedistáknak. Tizenkétévesztendőskorában a czarszkoje-szeloj császári lyceumba került, ahol a tanítás nyelve és szelleme tiszta francia volt; a francia nevelés tehát nem maradt az apai ház küszöbén befűl, hanem elkísérte az iskolába is. (Érdekes, hogy a francia nyelvet és irodalmat Marat orvosának öccse tanította.)

*Érdekes, hogy különösen magyar körökben, így a Pallas lexikonában is, minden hamis adatot van-pak róla forgalomban. Születési helyének egész határozottsággal Moszkvát mondják, holott ez nagyon bizonytalan, születési évének 1789-et, pedig bizonyos, hogy 1799-ben született.

A lyceumban nagyon rosszul nevelték őket. A kamaszkorban levő diákok mintaképei a gárdisták voltak, akiktől mindenféle csínyeket tanultak el, még az ivást és a lányok után való járkálást is. Puskin a legrosszabb volt valamennyi között. Ő követte el a legvakmerőbb tréfákat, ő ivott legtöbbet és — ő tartotta a legtöbb szeretőt.

1817-ben a külügyminiszteriumban kapott alkalmazást, de csakhamar annyira belesodortatta magát dorbézó társakkal a pétervári élet örült forgatagába, hogy a hivatalát teljesen elhanyagolta. Nem volt semmi más igyekvése ebben az időben, csak az, hogy nagyvilági emberré, dandyvé nőjje ki magát. A mulatságok azonban nem foglalták le minden idejét, sőt a poézist sem nyomták el lelkében. Hivatalnokoskodásának harmadik esztendőjében kiadta első nagy munkáját, a „Ruszlján és Ludmilla“-t, egy orosz mese feldolgozását. Ezzel az első művével megalapította költői hírnevét. A költemény felsze terelte az egész ország figyelmét és a romantizizmusban kéjelgő közönség egyszerű kegyeibe fogadta.

De nem úgy a czár. A cenzura, a rendőrség, a magas hivatalnoki kar, valamint az arisztokrácia ellen írt gunyos verseit nagyon rossz néven vették tőle; ezekkel előkészítette uralkodója haragját. Még a „Ruszlján és Ludmilla“ megjelenésének évében följelentette őt a pétervári kormányzó. „Őda a szabadsághoz“ című költeményéért. Az inkriminált poétát alkotás a czár kezébe került, aki ártatlannak mondta, de követelte, hogy Puskin több költeményeinek kéziratát is adják elébe. Ez vesztét okozta a költőnek. Mert a költeményei között volt egy „Arakcsjevéről“, a czár legbizalmasabb emberéről írt gunyos vers is, amely teljes

kitörésre ingerelte a legfelsőbb cenzornak Puskin ellen való régóta lappangó haragját. A költőt Szibériába való száműzésre ítélte, azonban többek befolyásának engedve, csak Kiszinevbe, Dél-Oroszországba internáltatta, ahol a kormányzó mellé került titkárnak. Kiszinevben az első hónapokban türethetően viselte magát, de később újból elkezdte pétervári életmódját, amivel annyira elvesztette a kormányzó szeretetét, hogy midőn megbetegedett, a kormányzó szívesen adott neki szabadságot hosszabb ideig tartó krimi és kaukázusi tartózkodásra, csak hogy megszabaduljon tőle. Puskin a szabadságidejét nagyon jól használta föl. Bejárta a Kaukázusnak és a Krimnek minden zugát és sok időt töltött Odesszában is, az akkor még nem egészen huszonötévesztendő városban.

Mint mindenhol, Odesszában is vig életet élt, de közben sokat dolgozott is, főképen az Anyegin Eugéne. Odesszában nem nagyon kedvelték különös modora és mulatozó természeté miatt. Mikor azonban meghalt, emléktáblával jelölték meg a lakóházát. (Ezt így szokták Oroszországban is.) Ez a ház még Odessza csecsemőkorában épült. Három esztendő előtt magam is láttam, s ha jól emlékszem, egyemeletes. Nagy terjedelmével és vörösbarna színével legfeltűnőbb épülete a Puskinszkaja utcának. Szép bronz-mellszobrot is állítottak neki a tengerpart hosszában elterülő korzón, a honnét főleges kilátás nyílik a mozgalmas kikötőre és a szabad tengerre.

Szabadságidejében Puskin egy pétervári barátjának írt levélben nagyon magasztalta az angol Shelley atheizmusát. Ez a levél valahogyan a czár kezébe került, aki egyházi dolgokban kővértelen

tartom, hogy kiütne a két állam között a vámháború. Én és társaim elvileg határozottan a kiegyezés hívei vagyunk, a kiegyezésnek azonban jogosan és igazságosnak kell lennie és a változott gazdasági helyzet alapján kell állania.

Ami az önálló vámterület politikai következményeit illeti, az a határozott nézetem, hogy a monarchia szilárdsága, hatalma és tekintélye szenvedni fog általa. Hogy a kormány más expediens hiányában az újabb provizóriumhoz fordul, az valószínű, de hogy a nyelvrendeletek felfüggesztése nélkül parlamenti uton keresztül nem viszi, erről kezeskedem.

Nitsche Frigyes.

német haladópartí

a következő érdekes nyilatkozatokat tette:

Ha nyelvügyi bizottság választására kerülne a sor, amit felette kívánnék, úgy hiszem, hogy a kiengesztelődés megtörténne és a parlament újból munkaképesé válnék. A kormánynak ez iránt való iniciatíváját azonban mindenestre másmilyennek hiszem, mint amilyen ez eddig volt. Különben pedig a nyelvrendeletek felfüggesztése nélkül a parlament komoly munkát végezni nem fog. Az ifjú-cseheknek mindenestre engedniök kell, még pedig hazafiságból, mert ők a nyelvrendeleket kiereszkolták, holott mi csupán a régi állapot fentartását kívánjuk, mint ahogy az 1880-ig fennállott.

A kiegyezést illetően annak a fentartását kívánjuk, de nem minden áron. Az önálló vámterület Ausztriában legfeljebb az agráriusok óhajtják, annyi azonban bizonyos, hogy az önálló vámterület esetén a vámháborútól méltán tarthatunk. Hogy mik volnának a politikai következményei? Az a meggyőződésem, hogy a monarchia megszűnnék nagyhatalom lenni és két középállam állana elő.

Csak még annyit jegyzek meg, hogy én, mint régi „Schwarczgelber”, nagyon szeretném, sőt lelkemből óhajtanám, ha a dualizmus meg nem szakadna!

Gróf Stürgkh Károly

képviselő, steier nagybirtokos,

munkatársunk kérdéseire a következő válaszokat adta:

A leghatározottabban kijelenthetem, hogy amíg a nyelvrendeleket meg nem változtatják, addig béke a parlamentben nem lesz.

lévén. Puskin megfosztotta kiszínevi hivatalától és szabadságának megszakításával Michilovszkojeba, Puskinnak a pszkóvi kerületben lévő birtokára száműzte. Mint a déloroszországi tartózkodás termékenyítő hatással volt Puskin költsézetére, a pszkóvi internálás egyenesen Szibériától mentette meg. Mert ha Puskin Péterváron lett volna 1825-ben, okvetetlen részt vett volna a Miklós császár trónralépésekor támadt ugynevezett decemberi fölkelésben és ez esetben osztozott volna a többi összekülvők sorsában.

Mikor a forrongás teljesen lecsillapult és Puskin látta, hogy bajtársai közül senki sem maradt Péterváron, bocsánatot kért és javulást ígérő levelet írt a császárnak. A jóindulata uralkodó maga elé csitálta a költőt, aki a többek közt azt is meggyőnta, hogy rokonszenvezett a fölkelőkkel. A császár mindent megbocsátott neki, de esküt tétetett le vele, hogy többé nem fog panasza okot adni. Puskin szentül megfogadta, hogy megjavul; viszonzásul a császár megígérte neki, hogy megkíméli a cenzorok bosszantásaitól és személyesen fogja átvitvasni műveit.

Ettől az időtől fogva nagyon jóra fordult Puskin sorsa. Magas hivatalt kapott, méltóságokat, hater rubel évi járadékot, azonfelül pedig egész Pétervár meghódolt neki, mint a császár kedveltjének. És mégis, Puskin nem volt boldog! Egyszer emésztette a lelkét, hogy barátai, akik szívéhez egészen hozzánőttek, kazamatákban és olombányákban sanyalódnak, míg ő a császári kegy sugaraiban sütkérezik. Azonban az ő boldogsága sem tartott soká. Heckeren-Dantés-vel, egy holland kalandorral a felesége miatt vívott párbajában elesett és estében az orosz irodalom egyik legerősebb oszlopa dőlt el vele.

S. E.

Az ugynevezett „hideg obstrukció” miatt a kormány nem is jöhet abba a helyzetbe, hogy törvényjavaslatokat tárgyaljon. Ami mostanában az osztrák parlamentben folyik, hogy tudniillik folytonosan sürgősségi indítványokat tárgyalnak, ezt nevezzük mi „hideg obstrukció”-nak.

Az osztrák kormánynak mindenestre arra kell törekednie, hogy a nyelvkérdésben modus vivendi találjon akár a parlamentben bizottság útján, akár pedig a parlamenten kívül folytatott tárgyalások révén. Eddigi intézkedéseit még nem látjuk, de elismerem, hogy nehéz a helyzete, mert a csehek sem akarja az obstrukcióba kergetni. Az elmondottakból következik most már, hogy a kiegyezési javaslatokat az osztrák parlament most el nem fogadja és a kormány kénytelen lesz rendeltileg provizórium útján intézkedni.

Az önálló vámterületet komolyan egyetlen osztrák parlamenti párt sem akarja. Én speciell mint nagybirtokos és agrárius határozottan kijelentem, hogy a kiegyezés híve vagyok és csak a legvégső esetben, amidőn már semmi más expedienst nem találunk, fogadnám el az önálló vámterületet. Mert amily kétségtelen, hogy Magyarország utalva van most Ausztriára az ipar tekintetében, éppoly bizonyos az is, hogy Ausztriának szüksége van a magyar nyersterményekre, mert azokat Ausztria most elő nem állíthatja, mint ahogy például az osztrák textil-ipart nem nélkülözheti Magyarország. Az önálló vámterület tehát szerencsétlenség volna mind a két államra. A vámháborút azonban kizártnak tartom. A két állam az önálló vámterület esetén éppoly kereskedelmi szerződésre lépne, mint ahogyan más, idegen államokkal kötünk kereskedelmi szerződéseket.

Nagy megrázkódással járna ez az állapot, az bizonyos. Épen ezért sajnálom, hogy az osztrák kormány még mindig inaktív, az időt mulasztja, holott épen a nyelvrendeletről kérdésében kellene megragadnia az alkalmat, hogy az ellentéteket kiegyenlítve, a kiegyezési tárgyalásokat siettesse.

Kattan Jen

az ifjú-cseh párt vezértagja,

a következőkben fejtette ki az ifjú-csehek nézeteit:

Csendes, békés parlamenti munkásságra alig van remény, mert a szenvedélyek most már sokkalta inkább felkavarodtak, semhogy azok egy könnyen lecsendesedhetnének. A németeknek az a jelszavuk: Le a nyelvrendeletekkel! Ez azonban csak ürügy, mert ők a centralizmust akarják s az egész nyelvkérdés nem egyéb, mint a centralizmus harca az autonómia ellen. A csehek kívánsága pedig csupán az, hogy Csehországban a cseh és német nyelv teljesen egyenjogú legyen! Autonomia és teljes egyenjogúság — ez a mi jogos kívánságunk és csak ezen az alapon dolgozhatunk a parlamentben, ahol csupán azt kívánjuk, hogy a többi koronataromány ne avatkozzék a mi ügyeinkbe, mint ahogy mi nem avatkozunk az övékébe és akkor bizonyára meglesz a béke! Hogy pedig a cseh nyelv egyenjogúsítására irányuló kívánságunk jogos, bizonyítja az is, hogy Csehországban hatodfél millió cseh mellett csupán három millió német van és míg az ötezer cseh származású államhivatalnok tudja a német nyelvet, addig a kétezer német hivatalnok jórészt csupán németül beszél. A legkevesebb tehát, amit követelhetünk, hogy az államhivatalnokok feltétlenül bírják a cseh nyelvet is s a nyelv elsajátítása tekintetében elmegyűk a konzervatívus legszélső határáig, mert hiszen hét évi terminust adunk a cseh nyelv megtanulására.

Ha pedig a kormány a nyelvrendeleteket felfüggesztené, amit pedig bizonyára egyetlen komoly kormány sem fog megtenni, úgy mi a legelősebb ellenzékbe mennénk át!

A németek annál inkább engedhetnének, mert jól tudják, hogy minden egyéb politikai és gazdasági kérdésben velők tartunk. Épen ezért a kormánynak szilárdnak és igazságosnak kell lennie, nehogy újabb szenvedélyeket kavargasson fel. Hiszen a csehek nem titkolják el végcéljokat. Az ő törekvésük az önállóság. Ha mégis etapp-szerű politikát folytatnak a nép hangulata ellenére, ennek csupán az az

oka, hogy nem akarunk erőszakoskodni s nem akarunk kalandokba bocsátkozni.

Amíg az ellentéteket ki nem egyenlítik, addig alig hihető, hogy a kiegyezési javaslatokat első olvasásban is elfogadják, eltekintve attól, hogy ezek a javaslatok a jelen alakban el sem fogadhatók, mert például a söradót így a csehek el nem fogadhatják.

Mi ifjú-csehek határozottan a kiegyezésnek, az igazságos kiegyezésnek a hívei vagyunk és Magyarországgal különösen a legjobb egyetértésben akarunk lenni!

Ami az önálló vámterületet illeti, meg vagyok győződve arról, hogy az mind a két államra káros volna. Ebben az esetben természetesen a két államnak kereskedelmi szerződéseket kellene kötnie és kölcsönös engedményeket kellene tennie, mert a közös érdekek-nél fogva a vámháború kiterjesztését a két állam között majdnem kizártnak tartom.

Azt azonban valószínűnek tartom, hogy a két állam között az elkeseredés fokozódna.

Magam is valószínűnek tartom, hogy újból provizórium lesz, ami ismét, öfökre, magyarokra lesz kedvező, mert hiszen az eddigi arányok szerint fedeznék a közös költségeket.

Dr. Jagle Vatroslav

a bécsi urakházának tagja.

A bécsi urakházának emez előkelő tagja távol áll az aktív politikától s ezért a szorosán vett aktuális politikai kérdésekről nem nyilatkozott. A nyelvkérdésről azonban felette érdekes kijelentéseket tett.

— Noha szláv származású vagyok — mondá — s az egyetemen a szláv nyelvek előadója — mégis az a meggyőződésem, hogy mint minden államban, úgy Ausztriában is kell, hogy egy állam nyelv legyen. Épen úgy, miként a hadsereg nyelve — a hadsereg akcióképessége szempontjából — a német, épen úgy az állami közigazgatásban is kell egy egységes nyelvnek lennie!

En ezt nyíltan hirdetem s ezért épen a szlávok részéről nem egyszer keserű megtámadásnak voltam kitéve. Megjegyzem azonban, hogy a nemzetiségek nyelvét is feltétlenül respektálnia kell Ausztriának, amit azelőtt vajmi kevésé észlelhettek a nemzetiségek. A szlávoknak és a többi nemzetiségnek is meg kell adni ama jogokat, amelyek őket megilletik, annál inkább, mert hiszen ők szívósan ragaszkodnak az államhoz. Ezt pedig semmi sem bizonyítja inkább, mint épen a cseheknek ama régi kijelentése, hogy „ha nem volna Ausztria, úgy azt meg kellene teremteni!”

POLITIKAI HIREK.

Miniszteri tanácskozások. Gróf Thun Leo osztrák miniszterelnököt a király egyóráig tartó audiencián fogadta. Azután a miniszteri elnök palotában Bánffy miniszterelnökkel tanácsra ült össze gróf Thun és más két kollégája: Baerenreiter kereskedelmi miniszter és dr. Keizl pénzügyminiszter. A közgazdasági tárczák osztrák és magyar miniszterei holnap délelőtt 10 órakor a magyar miniszterelnöki palotában értekezletre jönnek össze. A magyar kormány részéről ezen értekezleten báró Bánffy Dezső miniszterelnökön kívül dr. Lukács László pénzügyi, báró Dániel Ernő kereskedelmi és dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszterek vesznek részt.

A főrendiház ülése. A főrendiház ez évi június 7-dikén, kedden délelőtt 11 órakor ülést tart.

A képviselőház közigazgatási bizottsága Kardos Kálmán elnöklésével tartott mai ülésén folytatta a nyilvános betegápolás költségeinek fődöntéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Az előadó Crausz István volt. A negyedik szakaszba mely szerint a betegsegítőpénztári tagok kórházi és gyógyintézeti ápolásának költségeit legfőképpen húsz hétre, valamint ugyanezek szállítási költségeit a betegsegítőpénztár fizeti, föltéve, hogy a pénztár a kórházi ápoláshoz beleegyezését adta, a betegsegítő pénztári tagok mellől fölvetették a bányászati társuladák kötelekésbe tartozó tagokat is. A 7-ik szakaszról, amely megállapítja, hogy mely hovatartozók viselik az ápolási költségeket, fölmerült az az indítvány, hogy a nagyvárólókat az unokák-

kal a az unokákat a nagy szülőkkel szemben ment-sék föl a költségek viselésének kötelezettsége alól. A bizottság nem járult hozzá a módosításhoz, hogy ne lazuljon még inkább meg a nagyszülők és unokák, sőt a szülők és gyermekek közt is a köznépnél különben is sok esetben felféltatottan laza viszony. A 9-ik szakasz ama rendelkezését, mely szerint az államkincstár fizeti a közoktatási tárca terhére az egyetemi kórházakon s az országos hábaképzőkben kizárólag iskolai czélekből kezelt betegek ápolási és szállítási költségeit s ugyanezen intézetekben kezelt összes többi betegek ápolási költségeinek azt a részét, mely nem a köz-ápolás, de az oktatásügy szükségleteiből ered, következőképp módosították. „Az államkincstár fizeti a kultusz-tárca terhére az egyetemi kórházakon és az országos hábaképzőkben gyógykezelt szegény betegek ápolási és szállítási költségeit.” Még néhány jelentéktelenebb módosítás elfogadása után a bizottság befejezte a javaslat tárgyalását s a Házban való képviselésével, C r a u s z előadót bizta meg.

A bácsalmási választás. Latinovics Géza, a bácsalmási kerület szabadelvű párti jelöltje, ma és tegnap folytatta körútját a kerületben. Felső-Szent-Ivánon rendkívüli lelkesedéssel fogadták a jelöltet, ki a Sz e d r e s s y Ödön pártelnök üdvözölő beszédére válaszolva, röviden kifejtette programját.

Mindenekelőtt köszönetet mondván a jelölésért, kijelentette, hogy hiva a szabadelvű pártnak; mint ilyen azonban minden körülmények között fenntartja önálló cselekvési szabadságát. Áttérve azokra a kérdésekre, melyeknek megoldását legelőször szükségesnek tartja, a munkáskérdésre nézve gyökeres, gyors törvényhozási intézkedést kíván s a munkaadók részéről is több engedékenység.

Kívánja az adórendszer alapos reformját, a földadó tetemes leszállítását, a fogyasztási adó eltörlését, a borsó-és-luxus-adó behozatalát és fokozatos adózási rendszert. Hiva a kétévi katonai szolgálatnak s a hadsereg létszáma leszállításának. A valláspolitikai kérdésekben hív katolikusként vallja magát és ellenzi az egyházi vagyon szekularizációját.

Latinovics nagy tetszéssel fogadott programbeszédét után folytatta körútját Reinen, Tataháznál, Mateovicson és ma Almásra érkezett. Megválasztását a kerületi papság heves oppozíciója ellenére is, biztosra veszik és azt hiszik, hogy ellenjelöltje, Sz e d e r k é n y i Nándor, még a választás előtt vissza fog lépni.

A pozsonyi kórház kibővítése. A képviselőház pénzügyi bizottsága május 26-án délelőtt tízenegy órakor tartandó ülésében a már kitűzött tárgyakon kívül tárgyalni fogja még a pozsonyi magyar királyi állami kórház kibővítéséről szóló 419. számú belügyminiszteri törvényjavaslatot.

A delegációk.

A magyar delegáció mai ülésében Horánszky és Apponyi beszédje egy kis ellenzéki hangulatot ontott az unalmas, szürke ülésekbe. Sokban van igaza Apponyinak. Igen okos beszéd volt a Tisza Istváné államférfiúi magasztalon Kállay miniszter ellenben, ki felváltva Apponyival és Horánszkyval polemizált, ma nem volt szerencsés a kelő hangot eltalálni. Pedig a multkorai beszédéről, melynek tartalma nem szivárgott ki s mely azt a bizonyos titkot adta elő, elragadtatással nyilatkoztak a szakértők, hogy igen szép volt — (de harmincz milliót talán még se ért meg).

A mai beszéde furcsa tanokat szórt el. „Egy alkotmányos ország fen se állhatna, ha a miniszterek nem merhetnének áthágni az alkotmányát.”

„A haderő fejlesztésében az Apponyi által felállított két gát, a népesség számarányának és vagyoni helyzetének gátjai, se okvetlenül respektálandók.”

Ugyan, hát mi respektálandó akkor az alkotmányosságban?

Nyilván a miniszterek axiómái. Egyéb semmi.

Kállay azt is megmondta: hogy elismeri, miszerint a budgetjogot megsértették, de az alkotmányosságot nem. (Oh de kedves.) — Azért nem, mert öszintén bevallották a harmincz milliót.

Ugy látszik, ebben a magas atmoszférában az egész alkotmány csak abból áll, hogy öszintén kell bevallani valamit. Hát ez is nagy kegy. A delegátusok ezt is szépen köszönik.

De úgy látszik ez se áll, ezt a bevallást se kívánja egészen öszintének az alkotmány, mert mult novemberben a harminczből csak hét milliót vallott be a közös kormány, az alkotmány makacs respektálója. Z. Z.

Az osztrák delegáció ma délelőtt szintén ülést tartott és letárgyalta a hadügyi és tengerészeti költségvetést.

Az ülésekről tudósításaink ezek:

A magyar delegáció.

Elnök: Széll Kálmán.

A közös kormány részéről jelen vannak a közös miniszterek és a szakelődők.

Az ülés megnyitása után hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét.

Az elnöki bejelentések után folytatják

a harmincz milliós póthitel

tárgyalását.

Gróf Apponyi Albert kijelenti, hogy azon kimerítő exoziczió után, melyet Horánszky Nándor érrel a tárgyról tegnap előadott, neki nem sok mondanivalója van, inkább csak némi polemia és a mondottak összegezése lesz feladata.

Azután Pulszky Ágosttal polemizálva kijelenti, hogy az a dolog lényegét kerülte és bizonyos káprázató díszlelkű elmfuttatásokban gyönyörködött az országos bizottságot.

Majd kijelenti, hogy a külügyminiszter politikája iránt kifejezett elismerés nem zárja ki azt, hogy annak a külpolitikával össze nem függ egyéb ténykedéseivel szemben eltérő véleményt tápláljunk.

A hadügyminiszterium előterjesztésében megvan mondva, hogy azok a czélok, melyekre a kiadások igénybe vételnek, olyanok, melyek különben is egy, már évek előtt megállapított programmnak megfelelő. De gyorsabb tempóban keresztülvitt intézkedéseket tartalmaznak. Tehát magának a hadügyminiszteriumnak előterjesztése szerint ezen rendkívüli póthitelnek tartalma teljesen homogén a hadügyi költségvetés tartalmával.

Ha tehát a hadügyi költségvetésekben nyilvánuló irány ellen neki és elvtársainak kifogásai vannak, ha a hadügyi költségvetésekben nyilvánuló irányt a bizalmatlanságot kelti, melyet Horánszky Nándor már megindokolt, hogy itt leplezetlen és burkoltan a véderőről szóló törvénynek keretein túlmenő készülődések foglaltatnak, hát akkor igen természetes, hogy ez a bizalmatlanság, ez az aggodalom, melyet a hadügyi kormányzatnak egész irányja, melyet a hadügyi költségvetések megelt háppangó ezen tendenzia kelt, befolyást gyakorol ennek a póthitelnek megítélésére is, melyről maga a hadügyminiszter azt mondja, hogy annak tartalma teljesen homogén a hadügyi költségvetésnek tartalmával és csakis tempó gyorsításában különbözik tőle.

Beszéde további folyamán kijelenti, hogy az 1867. évi XII. törvényzikk világos szavai szerint a véd-rendszer megállapítása a két törvényhozásnak fentartott ügy: úgy a hadügyi kormányzatnak előterjesztéseiben, mint a delegációnak megszavazásában azon keretek közt kell mozognia, melyeket a védtörvény megállapított, az abban megállapított létszámmal nagyobbban kontemplálni és ilyen nagyobbban kontemplált létszámhoz mérnie intézkedéseit nem szabad. Ha az a létszám, vagy a védszervezet bármely része a monarchia megvédése tekintetében kielégítőnek nem mutatkozik, akkor azoknak, kiket e tekintetben az iniativára megillet, kötelességük egész nyíltan és öszintén a törvényhozáshoz fordulni és azokat abba a helyzetbe hozni, hogy megítélhessék, vajjon a keretek kívánt tágitását, a védszervezet megváltoztatását, a monarchia érdekében szükségesnek és az ország finanziaális erejénél fogva lehetőnek tartja-e?

Beismeri, hogy lehetnek rendkívüli helyzetek, midőn egy kormánynek kötelessége saját felelősségére oly intézkedéseket tenni, melyeket rendszer körülmények közt csak az alkotmányos testületek előzetes jóváhagyásával lehetne megtenni. De ha ily

helyzet előáll, akkor elég-e azt konstatálnunk, hogy megvolt a rendkívüli szükség és hogy ennek iparkodott a kormány megfelelni ily rendkívüli intézkedések által? De ez az eljárás az alkotmányos garanciák megszegésének tekinthető.

Majd felveti azt a kérdést, hogy lehetetlen volt-e, mielőtt ezek a rendkívüli katonai intézkedések, illetőleg megrendelések történtek, ezeknek a megszavazását a delegációktól kérni?

Azt mondják, talán azért nem volt lehetséges, mert azoknak kérése és e czélból egy rendkívüli delegációsális ülészak összehívása talán a g o d a l m a k a t kellett volna, talán bizonyalmakat idézett volna elő Európában. De több év óta a delegációk már nyár elején, tavasz végén szokták üléseiket tartani. Miert történt épen csak tavaly, hogy a delegációk rendes ülészaka, az utolsó években bevett szokás ellenére, csak novemberre hivatott össze? Nem lehetett volna-e minden feltűnés nélkül a delegációnak rendes ülészakát siettetni tavaly, (Mozgás. Elnök csenget.) ép úgy, mint sietteték az idén? Nem lett volna-e kötelesség azt tenni, mikor épen rendkívüli katonai erőfeszítéseket kellett megtenni, amikor tehát mindent, amit nagyobb bajok előidézése nélkül el lehetett követni, meg kellett volna tenni, hogy a delegációk minél előbb összeüljenek?

Ilyen helyzetben a delegációk rendes ülészakát novemberre halasztani az első nagy mulasztás volt, melyet a közös minisztérium szemére kell lobbantani.

Novemberben a 37 és fél millióra rugó póthitelnek csak egy kis részét 7 és fél milliót vallottak be és ki hitte volna, hogy annak a f ü g g e l é k e még harmincz millió lesz?

Élesen kritizálva a hadügyi albizottságnak a rendes költségekre vonatkozó javaslatát, rámutat arra a visszatetsző eljárásra, hogy a minuciozus részletességgel elősorolt tételek mellől előbukkan a 30 millió pausalis hitel.

Végül így fejezi be beszédét:

Föltéve tehát a rendkívüli intézkedések szükségessé voltát is, úgy látjuk, hogy ennek a szükségnek határai úgy az ilyen módon igénybe vett összegnek időtartamát, mint a hitel kérésének módját illetőleg nem ismertek, de mindenesetre igen tetemes mértékben meg lettek haladva és azért én abban a véleményben vagyok, hogy ha csak nem akarjuk ezen tesztületnek ugys sülyedt tekintélyét teljesen tönkre tenni; ha csak nem akarjuk ennek a testületnek alkotmányos ellenőrzési képességéről létező ugys csekély véleményt semmivé devalválni, mi ennek a 30 millió hitelnek ilyen módon való megszavazásához hozzá nem járulhatunk és én azt nem is szavazom meg. (Helyeslés a jobboldalon.)

Hegedüs Sándor: A harminczmillió póthitel az előrelátó külügyi politikának a következménye. A szükséges eszközöket bizonyos eshetőségre előre készen kellett tartani, nehogy más oldalról jövő események által meglepjenek. Amellett az előkészületeket úgy kellett megtenni, hogy általában senkit se provokáljon és feltűnést ne keltsen. Ezt a politikát az albizottságban Horánszky Nándor is helyeselte. Ezután hosszasan polemizál Horánszkyval és tagadja, hogy olyan tendenzia volna a hadügyi kormányban, amely a törvényhozás intenciójába titkóznék. Horánszky említést tett a katonai programról is, amelyről azt mondta, hogy hiányos. Igaz, hogy nem fejthettek ki tervszerű körülzirkalmazott programot, de ez a dolog természetéből folyik. Ezután költségvetési szempontból bírálja a póthitelt. Hogy a költségvetési jog meg volt sértve, az bizonyos, ezt a kormány is beismeri. Az a nézete azonban, hogy épen ama fontos okoknál fogva, amelyek a póthitelt szükségessé tették s arra való tekintettel, hogy a delegációt óvatosságból sem lehet bármikor is külön összehívni, a póthitelt el kell fogadni. Ő a politika iránti felelős osztózas elvönél fogva és a kormány iránti bizalomból elfogadja a tételt. (Helyeslés balról.)

Horánszky Nándor hosszasan polemizál Pulszkyval és Hegedüssel s kijelenti, hogy nézete szerint itt nem annyira a külügyi helyzetnek komplikáltsága volt az, ami előidézte ezen rendkívüli póthitelnek szükségét, mint egy alkalomnak a felhasználását arra, hogy a competens forumok elkerülésével ezen megrendelések megtörténjenek és ekként a közös kormány bevégzett ténnyekkel állván szemben, a keresztülvitel könnyebben és egyszerűbb legyen. Ebben pedig nem lát politikai korrektséget s ezért nem fogadja el az előterjesztést. (Helyeslés jobbról.)

Kállay Béni közös pénzügyminiszter röviden igazolni kívánja a kormány álláspontját a 30,000,000 forintos póthittel szemben.

A miniszter kijelenti, hogy az egész póthitel tisztán anyagszerek, fegyverek, ágyak beszerzésére és véderődítvényekre kérétek. Tehát az az aggodalom, hogy ez a 30,100,000 forint azon nyílt, vagy — amint gróf Apponyi Albert megjegyezte — lapangó tendenciának a kifolyása, hogy itt egy, nagyobb előkészítési akcióról van szó, nem áll

mert egy ilyen nagyobb akciót nem lehet itt — és nem lehet egyszerűen fegyverekkel és ágyúkkal kezdeni és ha valaha, a miről a miniszter jelenleg nem tud semmit, hadseregünknek kibővítéséről lenne szó, amitől épen a bizottsági tagok tartanak, akkor annak nem lenne más módja, mint az, törvényhozások elébe lépni az erre vonatkozó törvényjavaslattal.

Ez a póthitel egy rögtöni szükséglet fedezésére kellett, mely ha nem fedeztetik legalább az akkori helyzet szerint, a monarchia védelme, esetleges akciója sikeres nem lett volna. Ez kényszerítette a hadügyminisztert arra, hogy a lehető leggyorsabban megrendeléseket tegyen. Ezt saját felelősségére tette, mert a bejelentést akkor lehetetlennek találta. A közös kormány eljárása mefelel az alkotmányosságnak, ha nem is felel meg a költségvetési jognak.

Majd így folytatta:

Hiszem alig létezhetnék alkotmányos ország, ha kormányai sohasem mernének a saját felelősségükre olyasmint tenni, a mi tul, vagy kívül állana a szorosan vett törvényes formákon. Igazolni kell ezt igenis, elismeri ezt mindenki és elismertük mi első sorban. Meg kell nyerni erre azon alkotmányos testületek felmentését, amelyek illetékes és hogy mi ezt elismertük legjobban bizonyítja az, hogy mihelyt erre az első kedvező pillanat kínálkozott, a harmincz millió póthittel előállottunk. Ha jól értettem, a tisztelt bizottsági tag urak sem kérték nekünk legalább egészen abban, hogy a januárban és februárban mutatkozó tényleges helyzet olyan volt, mely rendkívüli készülődéseket igazolhatott.

A föllenvetés két pontra irányul. Az egyik az, hogy miért nem álltunk elő az egész összeggel már novemberben, a másik pedig az, hogy ezen megrendelések, ezen készülődések nem állanak arányban az indokkal.

Ami különösen ez utóbbit illeti, erről mindenkiféle a közös hadügyminiszter ur ítelhet. És én azt hiszem, hogy ugy a másik két közös miniszter, valamint a tisztelt bizottsági tag urak is a halasztásért a felelősséget nem vállalják magukra, ha egyszer a z o n meggyőződésre jutnak, hogy itt gyorsan kell cselekedni és pedig azért, mert különben igen nagy veszély állhat elő és megkérdve a kompetens ressort vezetőjét, hogy mire van szüksége, hogy azon veszélyt elháríthassa, mi nem mertük ezt a felelősséget magunkra venni, mert én legalább, és azt hiszem, külügyminiszter kollegám is, magunkat eléggé beavatottaknak nem tartottuk, hanem igenis elvállaltuk azért, amit a hadügyminiszter ur abszolúte szükségesnek mondott, együttesen a felelősséget.

Igy állván a dolog, én azt hiszem, hogy arról tulajdonképen vitatkozni, hogy az akkori szituáció alapján, amelyből kifolyt ezen megrendeléseknek szükségessége, vajjon sok vagy kevés volt-e, a felett vitatkozni nem lehet.

Arra a kifogásra, hogy a kiadások az esetleges veszéllyel nem álltak arányban, csak azt feleli a miniszter, hogy a közös kormány csak így felelhetett meg ez esetben is nehéz feladatának, ha az országot az esetleg bekövetkező nagyobb veszéllyel szemben sem hagyja készületlenül. Arról pedig, hogy miért nem terjesztett be a póthitel már a múlt delegációnak, a hadügyminiszter megadta a bizalmas természetű felvilágosításokat.

Gróf Apponyi Albert kérdésére, hogy miért nem hívták egybe a delegációt májusban és júniusban, megjegyzi, hogy akkor, mikor alig egy hónapja volt, hogy kiűtött a török-görög háború, talán nem lett volna a legalkalmasabb időpont. És a viszonyok, mint ezt a közös kormány kifejtette a hadügyi albizottságban, a legtávolabbról sem voltak olyanok, hogy ily nagyobb hitel kérdése nagy nyugtalanságot ne idézett volna elő nemcsak nálunk, de a mi határainkon túl is. De hogy megmutassuk ép a törvényhozás iránt való őszinte tiszteletünket, egy részlettel, amelyről fel lehetett tenni, hogy az nagyobb nyugtalanságot nem idéz elő, azonnal előállottunk és őszintén bevallottuk, hogy ez csak a kezdete és hogy még nagyobb összegek is fognak következni.

Horánszky egy észrevételére megjegyzi ezután a miniszter, hogy a 30 millióhoz Magyarország nem 12 millióval, hanem még ennek a felével sem járul hozzá, mert ehhez a 30 millióhoz 15-öt a közös aktívából veszünk.

Bolgár Ferencz Hegedűssel polemizálva kijelenti, hogy akkor ha mobilizációról lett volna szó, akkor elismerte volna a póthitel szükségét. A titkolózást nem tartja indokoltnak, épen a szóban forgó bizonyos titok nyilvánosságra hozatala emelte volna a hadsereg erejét, mert a katonai megrendelések épen azt jelentenék, hogy a hadsereg e tekintetben is készen van. Miután a költségvetési jogot megsértették, a tételt el nem fogadja.

Gróf Tisza István megvillja, hogy Pulszky és Hegedűs felszólalásai után abban a jámbor hitben volt, hogy nem lesz többé szükség azzal a kérdéssel foglalkozni, vajjon a 30 millió póthitel kérdése összefügg-e egyáltalában a hadsereg fejlesztésének kérdésével vagy sem. Horánszky felszólalása azonban kiábrándította ebben a tekintetben. Ha Horánszky a több év óta felállított program alatt a hadügyi kormányzatnak valami titokzatos, sötét terveit érti, ugy ebben nagyon csalódik, mert ezalatt mást érteni nem lehet, mint a jövőre vonatkozó azon terveket, amelyeket a hadügyi költségvetésnek rendkívüli részében, valahányszor ott valami újabb tétel merül fel, a hadügyminiszter évről-évre mindig bejelent. Így egy pár év előtt, midőn nagyobb mennyiségű puská beszerzésének szüksége merült fel, a hadügyminiszter kijelentette, hogy az évre felvesz ennyit és nem tudja, hány évre fogja a többi szükségletet felosztani. Ugyanugy volt ez az erődítésekkel és a löszerek beszerzésénél. Ha már most a közös pénzügyminiszter ur azt mondja, hogy ezen harmincz millió forint tulyomó részben löszerekre, fegyverekre és erődítési munkálatokra fordítatik és ha a hadügyminiszter ur indokolásában befoglaltatik, hogy ezen beszerzések egy már felállított program keretében eszközöltenek, ugy ezt másképp érteni nem lehet, mint, hogy itt azon tettek, melyek a delegáció tudtával és bejegyzésével egy hosszabb ciklusra becsúszva már tervezve voltak, a politikai helyzet nyomása alatt gyorsabb tempóban ezen megrendelések újjan beszerzetnek. Teljesen is érthetetlen előttem — ugymond — hogy az én igen tisztelt barátom, aki a keretek tágitására vonatkozó sötét terveket nem látta meg akkor, midőn ez előtt három évvel a nagy puskaszükséglet igazoltatott, nem látta meg akkor, midőn a tisztii létszám emelése elfogadtatott és nem látta meg akkor, amidőn a tüzérség szaporodása kereszttől vitetett vagy, ha meglátta is, magában rejtette el, most egyszerre jut ennek a sötét tervnek, ennek a delegáció intencióival ellentétben álló szándéknak tudomására, azon ténnyel fogva, hogy olyan fegyverek, olyan löszerek, olyan erődítések, amelyekről ő is tudomást vett, nem két vagy három esztendő alatt, de a folyó évben szerzetettek be, illetőleg létesítettek.

En valóban azt hiszem, hogy ezen egyszerű tény és a hadsereg keretei tágitásának kérdése között absolute semmi összefüggés nincs és nem is lehet. És hogy állunk magával ezzel a kérdéssel? Van-e csakugyan egy ilyen mélyreható ellentét a delegáció bevallott törekvései és a hadügyi kormányzat be nem vallott törekvései között? Horánszky és első sorban Apponyi ma kifogásolták azt, hogy Pulszky tegnap elasztikusnak nevezte a véderőtörvényt és azt mondják, hogy ennek a magyar neve kétkulacsosság. Hát itt tisztelt képviselőtársam két merőben különböző fogalmat zavar össze. Kétkulacsos valami, a mi alá ellentétes, egymást kizáró fogalmak magyarázhatók. Elasztikus valami, ami egy akciónak minimális és maximális határát szabja meg, de a két határ közt bizonyos latitűdöt enged, amely a változó körülményekhez képest a rendelkezésre álló eszközök szerint, lehet gyengébb, vagy erősebb. És épen azért én fentartom azt az állítást, hogy a véderőről szóló törvény elasztikus és fentartom azt is, hogy előnye ezen törvénynek, hogy midőn 10 évre szabja meg az újonczjutalékot, módot ad arra, hogy ezen 10 évi idő alatt azon újonczjutalék szervezésének, beszerzésének és felszerelésének kérdéseiben a változó politikai és pénzügyi helyzet exigenciái szerint intenzívebb, vagy kevésbé intenzív akciót fejtsünk ki. (Helyeslés balfelől.)

Tagadhatatlan, hogy ugy a hadi kormányzat, mint az országos bizottság részéről — helyesen, öntudatosan — az a törekvés érvényesül, hogy a törvény által megadott kereten belül a lehetőségig fokozzuk a hadsereg harczképességét, a szellemi és anyagi tőke annyi eszközzel, amennyit pénzügyi helyzetünk megenged. De azt kívánni, hogy miután minden egyes ily kérdésnél, valahányszor a tisztii létszám felemeléséről, valahányszor a tüzérségnél új ezredek szervezéséről s általában szervezési kérdésekről van szó, szóval ahányszor csak oly momentumok merülnek fel, amelyek a hadsereg szervezésével összefüggenek, mindannyiszor a legnagyobb őszinteséggel tárta fel a hadügyminiszter a több évre beszerzendő művelet képét s a delegáció teljes ismeretével a tényeknek, járult szavataival és teljes mértékben osztózik — amint én a magam részéről szívesen osztózom — a felelősségen a hadügyi kormányzattal.

És most, ha egyszer valamikor oly helyzet állana be, hogy a hadügyi kormányzat, — illetőleg a magyar és az osztrák kormány, mert ez törvényhozási feladat — azon javaslattal lépne az országgyűlés elé, hogy a monarchia bizottsága és külpolitikájának akcióképessége szempontjából a hadseregnek nagyobb szervezete van szükség.

kérdem tisztelt barátomat, vajjon prejudikálunk-e valamivel ezen kérdés megoldásának az által, ha a hadsereg mai szervezetét oly gazdagon dotáljuk, ugy az anyagi, mint a szellemi tőke eszközeivel, hogy ezen hadsereg ugy, ahogyan áll, többre legyen képes, akcióképessége nagyobb legyen, mint szegényebb felszerelés mellett volna és másrésről, ha arra kerülne a sor, hogy a monarchia két törvényhozása belátná ennek a szükségét és tágabb keretet akarna felállítani, kellene-e talán éveket elveszteni akkor, amidőn a netalán veszélyes külügyi helyzet azon pillanatban, midőn előfeltételeit kellene megszabnunk azon keretnek, rögtöni önvédelemre kényszeríteni? Én tehát azt hiszem, elfoglalt álláspontomnak nem prejudikálunk, hanem jövőnknek igenis hasznot teszünk külügyi politikánk és biztonságunk előkészítésének szempontjából, hogyha a hadsereget tiszteljük, tüzérsgel, fegyverekkel a lehető leggazdagabban ellátjuk. (Élénk helyeslés balfelől.)

Attérve már most a kérdés politikai részére, én sem kívánom tagadni azt, hogy a hadügyi kormányzat ily ténykedései és a külügyi politika közt igenis szerves összefüggés létezik. Mielőttatnak nekem megengedni azt, hogy egy adott pillanatban ily megrendelések és beszerzések történnek s ha történnek, milyen mértékben és milyen modorban történnek, hogy nagy nyilvánossággal, nagy aplommal folynak-e le, vagy minél simábban, minél kevésbé feltűnő módon történnek, hogy a delegációk külön összehívásával vagy anélkül történnek-e, hogy a nagy közvélemény elé kivitetik-e vagy sem, mindez sokkal fontosabb momentuma a külügyi politikának, mint számos jegyzék, amelyet a diplomaták egymással váltanak. (Igaz! Ugy van! Helyeslés a baloldalon.)

E kérdés tehát föltétlenül összefügg a külügyi politikával és a külügyi politika akcióképességének szempontjából nem lehet közömbös az, hogy egy alkotmányos országban ugy alakuljanak a közviszonyok, olyan legyen a kormány pozíciója, hogy vehesse magának a bátorságot, különböző utak közül azt követni, amely az adott pillanatban az elerendő külpolitikai sikerek szempontjából az állam érdekében a legjobb, (Helyeslés a baloldalon) és ép ugy az, hogy lehet egy pillanat, midőn az elerendő cél azzal éretik el, ha a legnagyobb aplombbal mutatjuk, hogy fegyverkezünk és akkor következik el az állam érdekében leghelyesebb megóvása. Lehetnek ismét pillanatok és lehet huzamosabb ideig terjedő külpolitikai szituáció is, amikor az állam érdeke határozottan a simább, a rendezesebb, a kedélyes nyugalmát fel nem zavaró ut követését teszi ajánlatosabbá és most csak az a kérdés, hogy ezen utóbbit ut követhető-e az alkotmányos élet alapelveinek sérelme nélkül?

Ezen kérdésre nézve, ugy hiszem, nagyon élesen kell distingválni a jogi és politikai felfogás között. Szorosan jogi szempontból jogsérelem, jogsértés, a teteles közjognak evidens megsértése minden ily kormányténykedés akár indokolt, akár indokolatlan. Ezáltal mindig egy formai jogsértés következik el és a formai jog szentségének szempontja megkívánja azt, hogy ezen formai jogsértés utólag reparáltassék; ezen utólagos reparáció által azonban az által tudniillik, hogy a törvényhozás vagy illetőleg a jelen esetben és ami bonyolult alkotmányunk szerint a törvényhozás által felruházott hatáskörben eljárók esetleg a budgetaris jog ezen részét gyakorló testület, utólagos határozat által törvénynek egyenlő kötelező erejűvé teszi és utólagos sanctióval látja el és a kormányt fölmenti eljárásának jogi következményei alól, a formai jogkérdés megszűnt s akkor az alkotmány formai épsege helyre állott, akár helyes volt a kormány eljárása, akár szükséges volt, akár nem. És én azt hiszem, a dolog jogi oldala abban rejlik minden ilyen esetben, hogy a kormány, mely saját felelősségére ilyen tényt elkövet, engageálja nemcsak politikai, hanem jogi felelősségét is, kiteszi magát annak, hogy azon testületek, melyek a kormányok felelősségre vonására jogosítvák, nemcsak politikai konzekvenciákat vonnak le, de a vád alá helyezes utján egyenesen jogi konzekvenciákat is. Amint azonban e testületek e joggal élnek, amint ellenkezőleg utólagos helyeslés, utólagos tudomásul vétel, utólagos megszavazás utján a kormány ténykedését sanctionálják, a jog szempontjából mindenféle jogsérelem reparálva van.

A másik a fontosabb kérdés az, hogy az eljárás megfelelt-e az alkotmány szellemének és itt következik be az, amire eddig is több oldalról pártkülömbőség nélkül helyesen történt utalás, hogy igenis a kormánynak nemcsak joga, de evidens kötelessége lehet az, hogy azt megtegye amit egyszer ezt az állam érdeke parancsolólag követeli és amint egyszer tudatával bir annak, hogy a politikai célokat illetőleg, melyeknek érdekében el kell a jogsértést követnie, megvan a szolidaritás, az őszhang, a kormány és a törvényhozás többsége közt. És a parlamentaris kormányzatnak egyik legnagyobb előnye épen az, hogy már előre quasi konstatálja ezen összhangnak meglétét s ennek

folytán olyan helyzetbe juttatja a parlamentaris kormányokat, hogy sokkal bátrabban, sokkal nyugodtabban folyamodhatnak kivételes eszközökhöz is olyankor, amikor az állam érdeke parancsolja, követeli. Ebből a szempontból, teljesen nyugodtan adhatjuk szavazatunkat abban az irányban, hogy igenis az adott helyzetben a kivételes eszközökre szükség volt, igenis, a kormány helyesen tette, hogy egy bekövetkező háború esetére védképességünk fokozása és biztonságunk szempontjából a szükséges beruházásokat saját felelősségére megítélte, helyesen tette, hogy ezt akkor be nem jelentette; másrészt azonban föltétlenül következik nézetem szerint is az, hogy már a politikai szempontok, az alkotmányosság elvének szempontja megköveteli azt, hogy ez a bejelentés további haladék nélkül abban a pillanatban megtörténjen, amely pillanatban az ulyos állami érdekek megsértése nélkül megtörténhetik.

És itt meg kell jegyezni azt, hogy nagyon súlyos, nagyon életbevágó érdekek azok, melyek a bejelentés megtételét kívánják, mert felteszem, a belpolitikai kényelmi szempontjai, a költségvetésnek összeállításának tetszetőségi szempontjai az én meggyőződésem szerint is nem képeznek elég okot arra, hogy ilyen jelentékeny összegre vonatkozó felhatalmazás nélküli kiadást további hónapokon keresztül be ne valjjon.

A jelen pillanatban azonban, midőn a kormány részéről azon határozott kijelentés történt, hogy fontos, lényeges állami érdek parancsolta még az ősszel is ezen költségek be nem vallását, én a magam szempontjából a kérdést bizalmi kérdésnek tekintem. Nem lehet a kérdést itt a nyilvánosság előtt taglalni, nem lehet a kormánytól azt kívánni, hogy feltárjon ezen állítással mellett olyan indokokat, amelyek ma még talán nem valók a nyilvánosság elé; mivel azonban a kormány politikájában bizom, ezen kijelentést a bizalom álláspontjáról fogadom el és ennek folytán a póthitel megszavazom.

Műnich Aurél előadó Horánszkyval, Bulgárral és Apponyival polemizál és Apponyival szemben kijelenti, hogy itt szó sem lehet Dispositions Fond"-ról, mert a hadügyminiszter az albizottságban szögről-szögre kimutatta, hogy mire kellett és kell a 30 millió forint. A póthitel elfogadását ajánlja. (Helyeslés halról.)

A bizottság többsége megszavazta a póthitelt.

Ezután elfogadták a cattaroi erődítési kölcsönre vonatkozó függőben hagyott hitelt is, valamint Műnich Aurél előterjesztése után egy hitelmaradványra vonatkozó tételt.

A delegáció legközelebbi ülése holnap délután fél 11 órakor lesz.

Az osztrák delegáció.

(Teljes ülés.)

Az osztrák delegáció ma letárgyalta a hadügyi költségvetést, amelynél ma is többen szólaltak fel. Krieghammer hadügyminiszter reflektált az összes felszólalók megjegyzéseire, de fontos dolgot nem mondott. A delegáció ezután elfogadta a haditengerészeti és a közös pénzügyminiszteri költségvetést is. Holnap pedig befejezik a tanácskozásokat.

Elnökök: Jaworsky és gróf Vetter.

A közös kormány részéről jelen vannak a közös miniszterek és a szakelőadók.

Elnök a napirend előtt megemlékezik Lipót királyi herceg haláláról és a delegáció részvétét nyilvánítja.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter felel a bozzáintézet interpellációkra és mivel az azokra okot szolgáltató vádak többnyire alaptalanoknak bizonyultak, kéri a delegátusokat, hogy mielőtt nyilvánosan föllépne a vádakkal, előbb hozzák neki magánúton tudomására.

Ezután folytatták a

hadügyi költségvetés

tárgyalását.

Thurnherr a legénység élelmezésének javítása érdekében szólalt fel.

Kleinmann a katonai igazságszolgáltatás reformját és a két éves szolgálatot sürgeti. Zokon vette az osztrák kormánytól, hogy előterjesztésében a monarchia két államáról szól és nem osztrák örökös tartományokról és Szent István korona országairól. Ez az előre vetett események árnyéka. A németek ezáltal nem fognak derűre-borura mindent megszavazni és nyugodtan nézni, mily könnyelműen emelik a hadügyi költségeket.

Gróf Kotolinszki könnyítéseket kér a szolgálatban a katonák, kivált a tartalékosok számára. A tisztí fizetés fölemelését is szükségesnek tartja, kivált a századostól ezredesig.

Az összes hadügyi költségek leszállítását követeli, mert a nép nem bírja már el. Arra kéri a minisztert, hogy legalább egyes fegyvernemnél próbálják meg a kétévi szolgálatot.

Schücker, a bécsi obstrukció egyik jelentékeny alakja, most is a nyelvharcz terére ment. Követelte a hadseregben a német nyelv féltékeny megőrzését és ezután a nyelvrendeletekről szólott.

Gróf Vetter elnök felszólította, hogy maradjon a tárgynál.

Schücker beszélt azután a tisztek szabálytalan előléptetéséről és sürgette a katonai egészségügy javítását.

Az elnök a vitát berekeszti.

Gomperz helyreigazítja Axmannak egy megjegyzését.

Krieghammer közös hadügyminiszter: A létállományt nem lehet leszállítani, mert a század létállománya ugys kicsiny, a fegyvergyakorlatok pedig oly fontosak, hogy számuk csökkentése nagy kárral járna és szerencsétlen gondolat lenne e téren takarékoskodni. Kastánnal szemben tagadja, hogy a katonákkal nemzetiségi megkülönböztetéssel bánának. Tscherniggnak a csapatoknak való rossz bánásmódról tett megjegyzései csak általánosak; álljon elő konkrét adatokkal, hogy vizsgálatot lehessen indítani. Thurnherrrel szemben kiemeli, hogy a katonaság élelmezése jó. A két éves szolgálat behozatala nagy nehézségekbe ütközik, melyek elhárítása bajos. Kotolinszkinak a tisztí fizetés emelése dolgában mondott szavaira megjegyzi, hogy erre a célra csak kis áldozatokat fog kérni, ellenben arra törekszik, hogy a tisztí özvegyek és árvák ellátása egyenlővé tétessék az állami tisztviselőkéivel. A szállásokban a kispárt mindig figyelemben részesítette. Schücker delegátus sürgette a katonák egészségügyi intézményeinek javítását. Ő mindig erre törekedett és a Schücker által megtámadott harmincz millióban is van költség egészségügyi intézményekre. A tisztek előléptetési rendszere a méltányosság és a szolgálati érdeken alapszik. A Nobel-dinamitgyárról tett interpellációra még a delegáció ülészakának befejezése előtt fog nyilatkozni.

A delegáció ezután elfogadta általános-ságban a költségvetést.

A részletes tárgyaláson Nietzsche azt mondja, hogy ő szeretné a tisztek, kivált a kisebb rangú tisztek fizetésének emelését.

Egy óraker befejezték a költségvetést és Madozsky előadó a rendkívüli hadügyi szükségletet referálta. Vita nélkül elfogadták.

Ennek utána rátértek

a hadi tengerészet költségvetésére.

Ennek előadója gróf Zedtwitz.

Nerzen-Jasse olasz delegátus a tengerpart ipari érdekeit ajánlja az altengernagy figyelmébe, mire báró Spaun azt feleli, hogy ez a miniszteriumok dolga, de ő is mindent meg fog tenni a maga hatáskörében.

Báró Kübek: A flotta szaporítását, illetve nagyobbítását szükségesnek tartja. Kereskedelmi szempontból is fontos a flotta bővítése. Kéri a közös kormányt, hogy a jövő delegáció elé terjessze erre vonatkozó terveit.

Báró Spaun csak a haditengerészet szempontjából reflektál a felszólalók megjegyzéseire. A mi flottánk főleg a partvédelemre szorítkozik. Utal a külföldi államok haladására és kijelenti, hogy ő csak a szigorú szükségletek keretében tartja igényeit.

Dr. Cartoll a pólai arzenál munkásviszonyainak javítását sürgeti.

Báró Spaun elismeri, hogy a pólai munkások díjazása valamivel kisebb, mint másutt, de sok mindenféle kedvezményük van.

Kastan: Szükségesnek tartja, hogy a tengerészet hathatósabban mozdítsa elő a kereskedelem érdekeit. A hajókon alkalmazott löpor beszerzési módját is kérdés tárgyává teszi s tudakozódik a hajók szénkészleteinek beszerzéséről.

Báró Spaun kijelenti, hogy a tengerészeti hajók parancsnokai utasítást kaptak, hogy minden utjukban legyenek figyelemmel a monarchia gazdasági érdekeire. Érdekes a szénkészlet beszerzésére adott válasza. A magas tarifák folytán sokkal olcsóbb az angol szén Polába szállítása, mint a stíriai széné.

Jagics kéri a tengerészeti kormányt, hogy tengerészetünk a jövőben a tudomány szolgálatában is álljon. Rendezzen tudományos expedíciókat és méréseket.

Báró Spaun készséggel megígéri a tudományos igények kielégítését a viszonyoktól telhetőleg.

Gróf Zedtwitz előadó: A flottaterveket a monarchia szempontjából szükségesnek tartja. Ha ezekből egyelőre csak az egyik államfél huz is nagyobb előnyököt, vigasztalódjék a másik államfél azáltal, hogy mindenben Ausztria hordja a nagyobb terheket. A tengerészeti költségelőirányzatot elfogadásra ajánlja.

Az összes tétételeket elfogadták.

Elfogadták dr. Bartolo azt a javaslatát is, hogy a kormány tegyen előterjesztést a pólai munkások munkabéreinek fölemelése iránt.

A közös pénzügyminiszter előirányzatát

gróf Ozieduszky előadása alapján minden vita nélkül elfogadták. Hasonlóképp elfogadták a közös főszámvévszék előirányzatát. Az 1896-iki zárszámadások is tudomásul vétettek báró Czedik előadása alapján.

A felhivatalos „Fremdenblatt“ örömmel üdvözi, hogy az osztrák delegációban végre megint tárgyilagos nyilatkozatok voltak hallhatók az osztrák-magyar vámelegység fontartása érdekében. A sok sportághoz, ugymond, itt egy újabb társult: a különválás sportja. Elitélendő könnyelműséggel játszanak a tüzzel itt és amott. Ugyanazok az emberek, akik magasztalják a közép-európai vámelegységet, úgy látszik, hajlandók saját otthonukba tücsökvét hajítani. Épen Ausztria és Magyarország különböző voltában rejlik gazdasági egységük és közösségük bizonyítéka, mert ez teszi lehetővé az áruk természetserű kicserélését. A különválás mindkét elemnek kárt okozna. Mindegyiküknek saját érdeke kell, hogy arra indítsa őket, hogy védelmet és támaszt továbbra is a szilárd összetartásban keressenek. Ezért Ausztriában némileg elidegenítőleg hatott az, hogy a magyar delegáció külügyi albizottságának jelentése milyen szorosan vonta meg a monarchia kereskedelmi nagyhatalmi politikájának érdekkörét. A közösségi tudat fontartására az érdekkörnek ilyen szoros elhatárolása nem előnyös. Ha az osztrák iparnak sikerül új piacokat hódítani, akkor ez előnyére válik Magyarországnak mezőgazdaságának is, mert emelkedik általa verőink és fogyasztóink fogyasztóképessége és ipari kivitelünk részben a külföldre terelődik. Ugyanezeknek a megfontolásoknak kell Ausztriát vezetniök, a mikor Magyarország mezőgazdasági termelésének és kivitelének emeléséről van szó. Erről nem volna szabad megfeledkezni akkor, a mikor Ausztriában vagy Magyarországnban az agitáció hullámai magasabbra csapnak. A különválás sportja különben mindkét félnek csak árthat.

KÜLFÖLD.

Éhínség Bulgáriában. Szófiából táviratozzák: Déli Bulgáriában éhínség uralkodik. A lapok az inségről kimerítő tudósításokat közölnek. Egész csapat éhező földmivelő vándorol Szófiába, hogy a kormánytól és a városi tanácstól munkát és segélyt kérjen. Várnában az iszonyu drágaság miatt a lakosság kihágásokat követett el, melyeknek továbbterjedését csak a katonaság tudta megakadályozni.

A Zola-Dreyfus-ügy. A „Petit Journal“ folytatja a Zola atya ellen való campagnet. Az öreg Zolának egy távoli rokona, Loverdo nyugalmazott tábornok, egy Toulouseban lakó 81 éves ember vezeti ezt az agitációt. Ma Loverdo tábornok a következőket meséli:

1830-ban anyámmal és nővéremmel Párisban laktam. Atyámnál, aki szintén tábornok volt, 1830. közepén egy Velencéből jövő ember jelentkezett, akit szüleim ebédre hívtak meg. Szegény ördög volt, aki a legszorultabb viszonyok között élt. Zola Ferenc Józsefnek hívták és hadnagy volt az osztrák hadseregben. 1814-ben, mikor a páviai katonai iskolát elvégezte, lépett az osztrák hadseregbe, ahol mérnökki tiszt lett. Ismételve hallottam elbeszélni, mondja Loverdo tábornok, aki szintén olasz származásának látszik, hogy Zola valami csempész dologban kompromittálva volt, mert egy társa segélyével csipkét csempészett be az osztrák határon. Zola kénytelen volt kilépni az osztrák hadseregből.

Azután azt meséli az öreg generális, hogy Zola több hónapig atya házában étkezett és pénzt is kapott kölcsön. Zola nevét nem volt szabad Loverdo atya előtt kiejteni. És ennek az embernek a fia — mondja Loverdo — gyalazza a francia hadsereget.

Faure elnök ez év márciusában folyamodványt kapott Dreyfustól, az Ördög-szigetről, amelyben a szerencsétlen fogoly arra kéri az elnököt, hogy rendelje el porének a revízióját. Dreyfus erre a saját kezdeményezéséből határozta el magát. A feleségének hozzátart, de a sziget kormányzója által revideált leveleiből ugyanis nem tudhatott semmit a külvilágban törtétekről és ezekről az újságok útján sem értesülhetett, mert hiszen újságokat nem szabad olvasnia. Faure a kérvényt elintézés végett az igazságügyminiszternek adta át.

A revízió kérdése különben újra kísért Párisban. Reinach képviselő a „Siècle”-ben közlése Dreyfus-nak a feleségéhez írt legutolsó levelét s egyúttal sürögösen kívánja Dreyfus porének a revízióját.

Dreyfus levele így szól:

Március 20. Szenvedéseim tulságosan nagyok, agyvelőm ég, idegeim a végsőig vannak feszítve és a szívem túlárad a fájdalomtól. Épen most intéztem folyamodást az elnökhöz, amelyben igazságérzetére appellálok s amelyben pörömnök revízióját kérem. Csókollak és szeretlek téged, valamint drága és imádott gyermekeinket.

Alfréd.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Az amerikai hadi műveleteket meglehetősen zavarja az a nem várt körülmény, hogy úgy a Kuba, mint a Filippini-szigetek felkelői inkább a spanyolokkal tartanak immár, mint az őket felszabadítani szándékozó amerikaiakkal. Ily körülmények között az amerikai hadvezetés, minthogy már nem számíthat teljes mértékben a fölkelők támogatására, sokkal nagyobb szárazföldi hadsereget kénytelen a két sziget okkupálására felhasználni, mint amennyivel egyelőre rendelkezik.

Ennek következtében az okkupáció terét egyelőre függőben kell hogy hagyják.

Az amerikai hajóraj rövid idő múlva megerősödik az „Oregon” pánczélos-toronyhajóval, a „Nichteroy” cirikálóval és a „Marrietta” ágyunaszáddal, amely hajók néhány nappal ezelőtt Barbados angol sziget mellett elhaladtak s úgy látszik, Key-West felé tartanak, hogy szénkészletüket megújítsák.

A mai nap beérkezett távirataink a következőket jelentik:

Válság a spanyol kabinetben.

Madrid, május 25.

A lapok jelentése szerint Puigcerver pénzügyi- és Gamazo közmunkaügyi miniszter közt véleménykülönbségek forognak fenn a járadékadót illetőleg. Hír szerint a közmunkaügyi miniszter el van tökélve, hogy támogatja a járadékadót, míg a pénzügyminiszter inkább kész lemondani, semhogy a járadékadó behozatalába beleegyezzenek.

Pénz a spanyol hadiköltségre.

Hamburg, május 25.

Az utolsó öt napon 23 millió márkát küldtek Hamburgból Angliába. A pénzt Németországban lakó spanyolok adták össze spanyol hadicézélokra.

Hírek a Filippini-szigetéről.

Washington, május 25.

A kormány állítólag nyugtalanító híreket kapott Dewey ellentengernagytól, minek következtében fokozott eréllyel folytatják a Filippini-szigetekre küldendő expedíció előkészületeit. Belátják ugyan az előnyös voltát annak, hogy Dewey jó viszonyban álljon a fölkelőkkel, de nem igen biznak az utóbbiak támogatásában, mert a Kubán tett tapasztalatok e tekintetben épen nem biztatók.

Madrid, május 25.

Manillából érkezett hivatalos jelentés szerint a legutóbbi felkelés vezéreinek legnagyobb része felajánlotta Augustin főkapitánynak, hogy Spanyolország mellett fognak küzdeni.

London, május 25.

A Reuter-ügynökség jelenti Hongkongból: A Manillából ideérkezett „Akicuhima” japán cirikálójáról jelenti, hogy ott zavargások történtek ki. Mindennap felgyújtanak néhány házat. A brit- és német lakosok Cavitébe költöztek. A „Callao” spanyol hadihajó kapitányát, aki az ellenségeskedés kitöréséről tudott és a kikötőbe hajójával befutott, ahol magát

Dewey ellentengernagynak megadta, hadi törvényszéki ítélet alapján agyonlőtték. Montojo tengernagyot szintén haditörvényszék elé állítják.

Franciaország és a Filippini-szigetek.

Madrid, május 25.

A „Pais” azt hiszi, hogy a Filippini-szigetbeli fölkelők nem támasztanak nehézségeket, ha Franciaország megszerezne a szigeteket. A sziget papsága is szívesen alávetné magát a francia uralomnak.

Dementált csatahírek.

London, május 25.

A washingtoni haditengerészeti hivatal az összes csatahíreket dementálja s tudatja, hogy az ellenséges hajóhadak még oly messze vannak egymástól, hogy egyelőre szó sem lehet csatáról.

Átvágott kábel.

Washington, május 25.

A „Saint-Lloyd” kábelszolgálatot teljesítő amerikai hajó Jamaica és Portoriko között elvágta az angol kábelt. Blanco tábornok összeköttetése azonban nem szakadt meg.

Angol-amerikai barátság.

London, május 25.

Voisey, az angol hadsereg főparancsnoka, egy amerikai újság tudósítójának azt mondta, hogy nagyon sajnálná, ha az amerikaiak ebben a háborúban a legkisebb voreseget is szenvednék. Az amerikaiak zajosan tünethetnek az angolok mellett; a tampaí táborban tegnapielőtt megünnepelték Viktoria angol királynő születésnapját; az amerikai és az angol lobogót egymásra tették és lelkes testvéresülési beszédeket mondtak.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet Franciaországban.

Páris, május 25. A mai minisztertanács a választások eredménye következtében támadt politikai helyzettel foglalkozott. A minisztertanács elhatározta, hogy június 1-én bemutatkozik az új kamarának és hogy Lebong gyarmatügyi miniszter és Delbeuche államtitkár még május 31-éig hivatalukban maradnak. A gyarmatügyi miniszter és az említett államtitkár ugyanis megbukott a választások alkalmával és ezért június 1-én, amikor az előző ciklusra szóló mandátumuk lejár, megválnak állásuktól. A kabinet nem keres más minisztert és az államtitkári állást is betöltetlenül hagyja. A két állással járó teendőket egyelőre ideiglenesen a kabinet két tagja fogja elvégezni. A kormány a Ház megalakulása után azonnal elő fogja adni jövő programját és egyúttal védelmezni fogja az elmúlt időkben követett politikáját is. A kamara dolga lesz aztán, hogy a kormány programja és állása kérdésében döntsön. Az elnökség megválasztása után a kamara azonnal meg fogja kezdeni az erre vonatkozó vitát. (N. Pr. Pr.)

Páris, május 25. A miniszterek ma összegyűltek az Elysée-palotában. Feuilloloyt kinevezték a köztársaság párisi ügyészévé Athalin helyébe, akit a semmisítőszék tagjává nevezték ki. A francia bank alkormányzóivá Liron d'ot, Airollet és Morel szenátort nevezték ki. A Havas-ügynökség szerint a kormány magatartása arra mutat, hogy nem szándékozik kiadni az ügyek vezetését a kezéből és elvállalja a felelősséget eljárásáért a kamara előtt. Lebong gyarmatügyi miniszter csak a Nigger-egyezmény aláírása után fog visszavonulni. Az egyezmény aláírása már legközelebbre várható. Delpeuch államtitkár ügyeit Boucher kereskedelmi miniszter fogja ellátni.

Ferdinand fejedelem Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, május 25. Ferdinand bolgár fejedelem és Mária Lujza fejedelemasszony a „Vorwärts” Lloyd-gőzösn ideérkeztek. A szultán Schakir basa tábornagy és Ahmed

Ali basa tábornok utján meghívta a fejedelmi párt, hogy a Yildiz-kioszkban szálljon meg. A fejedelem, aki töröktábornagy egyenruhát viselt és a fejedelemasszony, Tophaneben szállottak partra, ahol katonai pompával fogadták őket; azután pedig a Yildiz-kioszkba mentek, ahol a szultán a legszerelemeltőbb módon fogadta őket. A fejedelmi pár egy napig marad Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, május 25. Ferdinand bolgár fejedelem meglátogatta Markov bolgár diplomáciai ügyvivőt. Este a vendég tiszteletére diszebed volt a Yildiz-kioszkban. A fejedelem holnap utazik el.

Pasics Ugye.

Belgrád, május 25. A felelbiteli törvényszék az államügyész felebbezésére Pasics felmentését megsemmisítette és új tárgyalást rendelt el.

Gladstone temetése.

London, május 25. Gladstone holttestét Harwarden-Castleből átszállították a falu templomába. A koporsót Gladstone régi szolgálói vitték. A gyászmenet, amelyben a családtagok és vagy 1000 főnyi közönség, amely közelről és távolról sereglett össze, vett részt, a parkon vonult át. A holttestet ma este Londonba szállítják át.

A luxemburg, nagyherceg balesete.

Luxemburg, május 25. Az Angerer tanár, dr. Koch, a nagyherceg orvosa, és dr. Alesch által aláírt orvosi jelentés szerint a nagyherceg balcizmójának csombcsont-nyakát törte el. Komplikációk nincsenek. A nagyherceg állapota, bár fájdalmat éjjeli nyugalmát is zavarják, kielégítő.

Henrik herceg Kinában.

Peking, május 25. Henrik porosz herceg átadta a cungli yamennek a Vilmos császár részéről a kínai császárnak adományozott fekete sasrendet. Ma este a herceg bucsulátogatást tett a császárnál.

Egyesülés Montenegroval.

Zágráb, május 25. Niksicben, egy montenegrói városkában, egy ujonan alapított betilap bevallott célja az, hogy Hercegovinának Montenegroval való egyesítését létrehozni segítse. Az egyesítést a lap jogi uton véli elérhetőnek.

A takarékos Olaszország.

Róma, május 25. Az „Esercito” arról értesül, hogy az ideai hadgyakorlatot takarékosági szempontból nem fogják megtartani.

Gráci zavarok.

Grác, május 21. A községtanács valamennyi szavazattal a kereszténységellenesség ellen elhatározta, hogy Gleispach volt miniszternek a gráci tartományi főtörvényszék elnökévé való kineveztetése ellen nyilatkozik. Egyúttal kijelentette a községtanács azt is, hogy a gráci tartalékos tisztek lefokozásában az állampolgári jogoknak korlátozását látja. A községtanács végül arra kérte a polgármestert, hogy ne engedje meg a bosnyák zenekarnak a koncertezést.

Zavargások Kinában.

Shanghai, május 25. A „Nord China Daily News”-nak jelenti levelezője, hogy Wenchouban zavargások törték ki a rizs miatt, mely alkalommal minden kincstári épületet leromboltak. Az ott élő idegenek nem szenvedtek kárt.

A radikális német nemzetiek győzelme.

Prága, május 25. Lippert dr. helyettes helytartó vizsgálépése a mérsékelt német elem meghatárolását jelenti. A mérsékelt elemek ezzel a Schönnerer vezetés alatt álló radikális németnemzetieknek engedték át a teret. A mérsékelt német pártkörökben a legnagyobb sajnálattal vettek tudomást Lippert vizsgálépéséről, mert ez a radikálisok határozott győzelmét jelenti.

HIREK.

Junius hó 1-én új előfizetés nyílik az „Országos Hírlapra.”

Előfizetési ár:

Junius hóra 1 frt 20 kr.
 „ 1-től szeptember 30-ig . 4 frt 70 kr.
 „ 1-től december 31-ig . 8 frt 20 kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése május végével lejár, hogy az előfizetés mielőbbi megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Nyáron az egész fűrdővad alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk küldjük, akárhányszor változtassák is tartózkodásuk helyét. Kérjük azonban minden címváltozásnak a régi cím felemelésével való pontos közlését.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítjük a lapot.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 20 oldal.

— A király elutazása. A király már csak két napot tölt a fővárosban, mert pénteken Lipót főherceg temetésére Bécsbe utazik és nem is tér vissza. A külön udvari vonat délután fél egykor indul a nyugoti pályaudvarból — A király ma (csütörtökön) délelőtt budavári palotájában általános kihallgatást ad.

— Lipót főherceg halála. Lipót főherceg halála alkalmából — mint Bécsből jelentik — részvétiratokat küldtek ő felségeik, az uralkodóház tagjai, az olasz, szász, belga és román királyi pár, Mária hannoverai királynő, a bajor régensherceg és a hamburgi nagyhercegi pár. Az olasz királyi pár koszorút helyezett a koporsóra. Nigra nagykövet fogja a királyt helyettesíteni a temetésen. A temetésre az 53. gyalogezred és a régi 2. műszaki ezred tisztikarának küldöttsége is megérkezett, amely ezredeknél a főherceg tulajdonosa volt. Dr. Weichselbaum tanár ma Hörnsteinbe utazott, hogy Lipót főherceget holtestét bebalzsamozza. Ha ő felsége másként nem intézkedik, a holtestet Hörnsteinben való beszentelése után péntek délután fél 6 órakor Berndorfba hozzák és azután innen vasuton Bécsbe szállítják.

— Személyi hírek. Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter csütörtöki rendes audienciáját holnap kitelelesen délelőtt 10 órakor tartja meg. — Temesvárról táviratozzák, hogy Bogdanovics Luczian budai szerb püspök a temesvári püspök vendégeként Temesvárra érkezett. A holnapi szerb ünnepeken a körmenetet fogja vezetni.

— A feljelentő német császár. Vilmos német császár, aki életében már annyi jelentést fogadott el és hallgatott meg, mint császár tén a múlt vasárnap került először abba a helyzetbe, hogy ő tegyen jelentést más valakinek. Még pedig igen közönséges valakinek: egy szerény charlottenburgi közrendőrnek. A császár reggel 9 órakor, a mint a Kurfürsten-dammon át visszahajtatott Berlinbe, észrevette, hogy az Augsburgerstrasse sarkán a közúti vasut elgázolt egy bicikliző asszonyt. A császár, amint az udvari fogat a legközelebbi rendőrszínhoz ért, megállította kocsiját, magához intette a rendőrt s rögtön jelentést tett neki a dologról. A rendőrség viszont azonnal szigorú vizsgálatot indított. Kiderült, hogy a szerencsétlen sportlady Gözer Erzsébet berlini asszony, aki fején és lábán súlyos zúzódásokat szenvedett. Minthogy azonban saját vigyázatlanságának volt az áldozata, a hatóság senkit sem vonhatott felelősségre.

— A piaristák új főnöke. A Frank Ferenc halálával megüresedett szerzetes tartományfőnöki állást két hét alatt okvetlenül betölti a kegyes tanítórend; mert a 24 középiskola felett rendelkezés szerzetes tartomány huzamosabb ideig nem maradhat főnök nélkül. Egyelőre azonban csak helyettesnek ki; mert a rendtartományi főnök választásához nemcsak minden kolostor főnökét, de azok külső képviselőjét is meg kellene hívni. Ehhez pedig hónapokra volna szükség, mert a képviselőket még csak ezután kellene kolostorokint megválasztani. Még e hét folyamán össze fog ülni a Budapesten székelő szerzetes-kormánytanács és nem le-

hetetlen, hogy a saját kebeléből még e hét folyamán ki fogja nevezni a helyettes tartományfőnököt. Az az eset is előállhat azonban, hogy nem a kormánytanácsból, de a többi szerzetes közül nevezik ki az új főnök helyettesét és akkor csakis ennek nyilatkozata után válik ténynyé a helyettesítés. Ki lesz az új főnök, még a legbeavatottabbak sem tudják. A kormánytanács határozata ugyanis több ember-től függően, az előre nem tudható. Minden név emlegetése tehát csakis kombináció, de nem biztos megállapodás, mert ilyen még nincs és nem is lehet. Az új főnök két évig helyettesként fog szerepelni és a csakis ez után összeülő káptalan választ majd rendes főnököt. A piaristáknál ugyanis minden választás három évre szól. Ekkor leköszön tiszti állásáról mindenki és azt csakis akkor foglaltatja el újból, ha megint megválasztják. Ily eljárás alá esik a tartományfőnöki állás is, amelyet, mert most nem káptalanban, hanem csak kinevezéssel tölt be a kormánytanács: azért csakis ideiglenesen fogják betölteni egész két évig.

— Esküvő. Dr. Vásonyi Vilmos, ismert fővárosi ügyvéd és publicista, junius ötödikén, vasárnap délután öt órakor tartja esküvőjét Mátészalkán Schwartz Margit kisasszonnyal.

— Zichy Antal végrendelete. A budapesti királyi törvényszéknél ma délelőtt hirdették ki Zichy Antal végrendeletét, amely szerint a Wesselényi-utcában lévő, nyolczvanezer forint értékű házat a Magyar Tudományos Akadémiának, hagyja, Rottenbiller-utcai házat pedig, amely ötvenezer forintot ér, a fővárosnak, ez utóbbit azonban azzal a kikötéssel, hogy özvegyének ott haláláig szabad lakása legyen. Zalamegyei birtokát unokaöccsére, Zichy Miklósrá, Zichy Mihály festőművész fiára hagyta, de azzal a főtartással, hogy az özvegy a birtok után évi ezerhatszáz forintot kapjon.

— Orkán. Mint miskolczi tudósítónk táviratozza, tegnap hatalmas orkán dühögött a városban és a környéken. Megdőntötte a vetéseket, kitépdeste a fákat, tetőket és kéményeket sodort el. A kár nagysága eddig nem volt megállapítható.

— A Ferenczrendiek nem engednek. Ismeretes dolog, hogy a magyarországi Ferenczrendiek körében nagy visszatetszést keltettek azok a Rómában tervezett reformok, amelyek értelmében megszigorítani akarták a ferenczrendi barátok életét. A Ferenczrendiek kijelentették, hogy a reformok ellenkeznek a magyar viszonyokkal és inkább kilépnek a rendből, mint hogy az új szabályok szerint éljenek. Azóta már híre terjedt, hogy Róma visszavonja ezeket a reformokat, de úgy látszik, ez nem való. Erre mutat legalább az, hogy a rend tagjai egymásután kilépnek. Ma szege di tudósítónk táviratozza, hogy Urbán Juvenalis ferenczrendi házfőnök kilépett a rendből. Vele eddig ötvennégy rendtag hagyta el a szerzetet. Tizenkét novicius is kilépett és csak kettő maradt meg. Urbán gvardiánt a váci püspök Dorozsmára küldötte káplán-helyettesnek.

— A leánygyilkos kapitány sorsa. Sofia-ból írják: Még mindig nem bizonyos, vajjon felakasztják-e Bojcev Decskót, vagy nem. Több mint négy hét múlt el azóta, hogy a semmitőzők a felebbezési törvényszék halálos ítéletét helybenhagyta. Maga Bojcev, aki már belenyugodni látszott abba a gondolatba, hogy élete csak néhány napig tart, most talán ismét remélni kezd. Kevéssel azután, hogy a felebbezési törvényszék kihirdette ítéletét, Bojcev házasságát egyházilag felbontották. Mindamellett egykori neje még egyszer meglátogatta börtönében. Ez alkalommal így szólt nejehez:

— Légy nyugodt. Te még boldog leszel. Nem féltem jövődet. Én most meghalok, de te fiatal vagy, pénzed is van, újból férjhez mégy és boldog leszel.

Amire neje így válaszolt:

— Ki tudja, talán előbb halok meg, mint te. Két nappal később megmérgezte magát és meghalt. Bojcev érdekében azonban most nagy mozgalom indult meg. Philippopolisz-ban íveket köröznek, amelyekben a fejedelmhez intézendő kegyelmi kérvényre gyűjtenek aláírásokat. Arra kérik a fejedelmet, hogy a halálbüntetést életfogytiglani börtönre változtassa

meg. A népesség minden köre részt vesz e mozgalomban, amely nem nélkülözi a politikai mellékszínezetet. Állítólag már több ezer aláírás van együtt. Sofiában is vannak Bojcevnek védői. Itt a főiskolák hallgatói azok, akik Bojcev érdekében agítálnak és aláírásokat gyűjtenek. Novelicscel ellenben egy lélek sem törődik.

— Halálozások. Bécsből jelentik, hogy Müller Frigyes udvari tanácsos, bécsi egyetemi tanár, hatvannégy éves korában meghalt. Müller, aki Bécsben és Göttingában tanult filológiát, kiváló nyelvész volt, különösen a szanszkrit nyelvnek nagy tudósa. Eleintán a bécsi egyetemi könyvtárban, majd a császári udvari könyvtárban volt alkalmazva. 1869-ben rendes tanárrá nevezték ki a bécsi egyetemen. Ugyanekkor a bécsi akadémia is tagjává választotta. A nyelvészeti etnográfának ő volt a főképviseleje a tudósvilágban. Több maradandó becsü könyvet írt, melyek közül kiválik Novara utelirásában a nyelvészeti rész, továbbá az „Allgemeine Ethnographie“ című, amely 1877-ben jelent meg. Akkor már a Magyar Tudományos Akadémia is méltányolta Müller nagy érdemeit és külső tagjává választotta. — Nyéki Németh Károly, hites ügyvéd, Pozsonymegye volt törvényszékének bírója, Pozsony szabad királyi városának 1848—49 és 1860—61-ben polgármestere és Pozsony szabad királyi városának az 1865—68-iki koronázási országgyűlésen képviselője, 87 éves korában, május 23-án meghalt Pozsonyban.

— Amerikai magyar házasság. Marjalaki Mihály Debreczenből még ezelőtt 20 évvel kívándorolt Amerikába. A szorgalmas, igyekvő czivis két évtized alatt szép vagyont szerzett. Texasban földbirtoka és nagy ménese, gulyája van. Csak egy hiányzott a csöndes farmon: takaros, jó gazdaszszony. Minél inkább teltek az évek, annál jobban érezte már-már szürkülni kezdő honfitársunk, hogy az élet Texas végtelen pusztáin asszony nélkül semmit sem ér. De szíve csak magyar asszony szemelme után sóvárgott. Most tavasszal haza vitorlázott tehát szülőföldére, azzal a föltett szándékkal, hogy nem egyedül megy vissza gulyái, ménesei mellé. Csakugyan talált magának feleségnek valót. Egy szép debreczeni leány, Fábray Emma ma már jegyese Marjalaki Mihálynak, Nemsokára megtartják a lakodalmat is. Azután megy az új menyecske a föld tulsó oldalán levő új hazájába.

— Letartóztatott ezredorvos. Hornung temesvári katonaszabadtónak a vizsgálóbíró előtt tett vallomása következtében — mint tudósítónk táviratozza — a temesvári hadbíró kiküldötte ma Raab Gyula nagyváradi ezredorvost letartóztatva. A vád ellene az, hogy a katonaszabadtásoknál közreműködött.

— Magyar pénzhamisítók Amerikában. Nagyszabású pénzhamisító bandának egyik tagja került e hónap 14-én a new-yorki rendőrség kezeibe. Azval kezdődött a dolog, hogy Schuermacher, a banda „ügyvivője,” bement a 20. Avenue egyik magyar bankházába, a Lengyel, Krauser és Társaságéba. Lengyelnek, a bankház jelenlevő főnökének nagytitokban följajánlott megvétele kétszáz-ezer forintot tizforintos bankjegyekben. A főnök hajlandó volt az üzletre.

— Jó üzletet csinál, mondta Scheuermacher. Harmincezer dollárért kapja a huszezer darab tizforintost, ami pedig nyolczvanezer dollárt ér meg.

— Hm! Bizony az nem rossz üzlet. Hanem tudja mit: most nincs nálam annyi pénz; jöjjön el holnap délelőtt, egy órával a Bank of the United Staates megnyitása után, akkor már itt lesz a pénz.

Scheuermacher elment. Lengyelnek első dolga volt az osztrák-magyar konzulátushoz menni és elbeszélni az egész esetet. Scheuermacher azonban neszt vete a dolognak és nem jelentkezett másnap. A rendőrség ekkor már értesült a banda létezéséről és egész seregszámra indultak meg a detektívek és rendőrök és Scheuermachert el is fogták a lakásán még aznap délután. Az elfogott bűnös azt a meglepő vallomást tette a rendőrség előtt, hogy a hamis tizforintosokból tízezer darab a pennsylvániai magyar közbányai munkások közt van forgalomban, azonkívül Magyarországra és Ausztriába is több ezret hoztak be, amik itt forgalomba is kerültek. Scheuermacher,

aki körülbelül négy év előtt vándorolt ki a Bácskából, azt valjha, hogy egyik testvére egy budapesti hitelintézetnek az igazgatója. A banda többi tagjára nézve semmit sem akar vallani, a rendőrség azonban nagyon hiszi, hogy hozzájuk tartozik a R o k a Juan — vagy R o k a János — nevű ember, akit a napokban Bécsben elfogtak, mert hamis huszontos bankjegyeket akart eladni. A vizsgálatot és nyomozást óriási apparátussal végzi a newyorki rendőrség.

— **A diák boszúja.** Temesvári tudósítónk egy diák merényletéről ad hírt. Eszerint Z s i r o s Zoltán, egy fehértemplomi ügyvéd fia revolverből rálőtt a tanárára, mert a latinból nem bocsátotta érettségire.

— **A zálogházas reklámja.** De u t s c h Izidorának a Nagymező-utca 52. szám alatt volt zálogháza. De az üzlet nem jövedelmezett elég bőven és a furfangos üzlettulajdonos ezen valamiképpen segíteni akart. A tervvel hamar elkészült és nagyon ravasz csaláshoz folyamodott. Zálogcédulákat nyomtatott és ezeket különféle, olcsón összevásárolt, csaknem értéktelen tárgyakról, hamis ékszerekről állította ki és a tárgyaknak csaknem tizszeres becsértékét tüntette fel azokon. Amikor ezzel a munkával elkészült, egy csomó ilyen zálogcédulát zsebreágott és aztán elindult sétálni. A főváros népesebb utcáin aztán észrevétlenül elhullatta a zálogcédulákat, azzal az előre kiesztelt tervvel, hogy a megtalálók sietni fognak az elzálogosított tárgyakat kiváltani. A b e c s ü l e t e s megtalálókban nem is csalódott, mert azok bizony lépre mentek és drága pénzért értéktelen tárgyakat kaptak. Tudták, hogy be vannak csapva, de szólan persze nem mertek, mert attól tartottak, hogy bajba kerülnek, mert a talált cédulát nem vitték be a rendőrségre. Még sokáig folytatta volna üzelmét a furfangos és kapzsi zálogházatulajdonos, ha Horváth András napszamos, a becsapottak egyike, le nem leplezte volna büns manipulációját. Horváth a nagymező-utczában megtalált egy ilyen elhullajtott zálogcédulát, amely egy tíz forintra becsült ezüstórától volt kiállítva és amely csak 3 forint kölcsönösszegről szólt. Rögtön kiváltotta, de csalódva vette észre, hogy az óra értéktelen és nem is ezüst. Már-már elfelejtette ezt a csalódást, amidőn nemsokára megint talált egy zálogjegyet az Andrássy-uton, ugyancsak egy órától. Kiváltáskor persze ezzel is úgy járt, mint az elsővel. Boszusan tett ezért jelentést a rendőrségnél Deutsch Izidor ellen. A vizsgálat kiderítette, hogy Deutsch hosszú idő óta üzi ezt a büns manipulációt, s hogy tetemes összeget szerzett már ezen a furfangos módon. Kihallgatása folyamán a zálogos ezzel védekezett:

— Az egészet a reklám kedvéért csináltam, mert a nagymező-utczában csak reklámmal lehet megélni. Azonkívül a becsületes megtalálókat többnyire figyelmeztettem, hogy a cédulák nem érnek semmit.

Horváth azonban erről semmit sem tud, a rendőrség tehát tovább folytatja a vizsgálatot és nem lehetetlen, hogy holnap már egy csomó becsapott ember teszi meg ellene az újabb följelentést.

— **Tízéves találkozó.** M a r c h a r d János az „Országos takarékpénztár és zálogkölcsön részvénytársaság” tisztviselője és M a n d e l Imre, az „Országos Hírlap” kiadóhivatali főnöke felkérlik mindazokat, kik velük együtt 1888-ban a budapesti VI. kerületi kereskedelmi iskolában érettségi vizsgát tettek, hogy velük pontos címeiket közöljék.

— **Sporttörténetek.** Ernest Blum, a kifogyhatatlan elmességű francia bohózatíró, újabban a következő két sporttörténetet beszéli el a G a u l o i s b a n. „Egy barátom unszolására megvettünk ketten egy lovat. Miker hazavezettük a derek állatot, kíváncsian kérdeztük egymástól:

— Mit fogunk csinálni a lóval?

Végre is abban állapodtunk meg, hogy kiképezetjük. Falura küldtük egy trénerhez, aki rövid idő alatt annyira kiképezte, hogy bátran küldöttük el egy vidéki versenyre. Barátom és tulajdonostársam leutazott a versenyre, én meg itt Párisban nagy izgatottsággal vártam az eredményt.

A jockey nagyon biztatott bennünket, hogy okvetlenül ő lesz a győztes és a városi jegyző is, szakértő lovakban, olyan nagy bizalmat helyezett lovunkba, hogy huszonöt frankot tett rá. Késő este a következő táviratot kaptam a társamtól:

„Nem volt szerencsénk! Nem nyertük meg a versenyt, ellenben a lovat csaknem elveszítettük. Valóságos vaudeville-futtatás volt.”

Másnap beállított a barátom és elbeszélte a verseny lefolyását. Jockeynk, hogy a sikert biztosítsa, valami vegyi preparátumot tett a lónak adott zabba. A manipuláció az első pillanatban jóhatásúnak bizonyult, mert lovunk százötven hosszal hagyta maga mögött versenytársait; a fordulónál azonban nem fordult meg a bestia, hanem futott tovább, ki a mezőre, az országútra, messze, nagyon messze! Vagy huszonöt kilométert futott egyhuzamban, egyenesen előre rohanva mindig. Szegény John, majd hogy bele nem halt! Csak estefelé, mikor már egészen kimerült, akkor állott meg. John alig tudott vele hazajönni.

Egy másik jockey két és fél kilóval soványította le magát, hogy megnyerjen egy versenyt. Meg is nyerte, de este, mikor a pályaudvarhoz kiment, hogy visszautazzék Chantillybe, olyan kimerült volt, hogy rögtön elaludt. Másnap felébredt, rémülten látta, hogy teljesen ismeretlen vidéken jár a vonat.

— Hol vagyunk? — kérdi a kalauztól.

— Rögtön Brüsszelben leszünk! — felel a kalauz.

Szerencsére nemsokára ment egy vonat vissza Franciaországba. Ezzel visszautazott, hogy végre hazajusson Chantillybe. De alig szállt föl a vonatra, újból elnyomta az álom és föl sem ébredt — Párisig. Dühösen szállt föl a legközelebbi vonatra és meghagyta a kalauznak, hogy Chantillynél kelte föl. Aztán nyugodtan folytatta álmát. A kalauz azonban szerencsésen megfélekedett a megbízásról és a jockey — Kölnben ébredt föl. Végképen kétségbeesve, hogy nem tud hazajutni, személyvonatra ült, hogy egyszer már mégis hazajusson. Családjá már nagyon nyugtalankodott miatta és épen a rendőrséghez akartak fordulni, hogy kutasák ki, hol van és mi lelte? Azonban még jókor hazakereszt, az uton azonban elköltvén minden pénzét, amit fogadással és a futtatással keresett. Otthon rögtön lefeküdt és még vagy tizenkét óra hosszat aludt a szerencsétlen ember.

— **Kik vettek részt Nagy-Szeben bevételénél?** A B e m - P e t ő f i - k ö r k é p t á r s a s á g gyűjti a még élő öreg honvédek névsorát, akik részt vettek Nagy-Szeben bevételénél 1849. március 11-ikén. Fölkéri azért a körképtársaság igazgatósága ez öreg honvédeknek, hogy nevüket és lakásukat sziveskedjenek bejelenteni a B e m - P e t ő f i - k ö r k é p irodájában (Budapest, Városliget.)

— **A huszár lándzsája.** Párját ritkító katonai baleset hírért jelentik a németországi S t e n d a l városából. Az ottani huszárezred a napokban gyakorlatokat tartott. Az egyik roham közben Blum szakaszvezető lóva megbottlott, a huszár elejtette lándzsáját, mely nyéllel a földbe furódott. Az utána zuhanó lovas fejével neki esett a l á n d z s a h e g y é n e k. Hajmeresztő látvány tárult azok elé, akik Blum segítségére siettek. A lándzsa a szájába hatolt, átvágta a jobb szem izmát, majd hegyével átfuródott a homlok felső részén. Csak a legnagyobb erőfeszítések árán, leirhatatlan fájdalommal és kínok közepette sikerült a lándzsát a szerencsétlen ember fejéből kihuzni. Majd a katonai kórházban vették ápolás alá, állapota azonban reménytelen.

— **Olasz családok.** G o n z a Attila olasz munkás és egy ismeretlen barátja tegnap este rutul megcsalták egyik honfitársukat, Chiacic Mihályt, akit 750 forintnyi megtakarított pénztől fosztottak meg. Chiacic tegnap Romániából a fővárosba érkezett és még este a déli vasuton haza akart utazni Altonába. Elutazása előtt betért a pályaudvar melletti kocsmába, ahol Gonza Attilával találkozott, aki azt ajánlotta neki, hogy tartson velük, mert hisz ő is egy beleges társával, aki a Vérmezőn várja, szintén Altonába utazik. — Chiacic örömmel egyezett bele az ajánlatba és együtt mentek a vérmezőre, ahol meg is találták a harmadik társat és most már hárman átsétáltak Pastre és egy kerepesi-uti vendéglőben poharazni kezdtek.

Időközben az ismeretlen honfitárs elmondta, hogy miután epileptikus, igen fél, hogy utközben elveszti a nála lévő 10,000 forintját és megkérte Chiacicot, hogy induláskor vegye a pénzes csomagját magához. Chiacicnek nem volt ez ellen kifogása és az ismeretlen olasz most egy csomagot adott át Gonzának, ki abba látszólag belecsavarta a Chiacic 750 forintját is s az egészet Chiacic ingébe rejtette. Persze a 750 forint már a Gonza zsebében volt. A kocsmából aztán a pályaudvarba mentek, ahol Gonza és társa hirtelen eltűntek és nem is jöttek többé vissza. Hosszu várakozás után Chiacic végre rájött, hogy megcsalták, mert a csomagot felhontotta s abban csak újságpapírost talált; azonnal jelentést tett ismeretlen barátai ellen a rendőrségnél, amely a vizsgálatot megindította.

— **Javíthatatlan tolvajné.** Különféle tolvajlások révén már régi ismerőse B o s n y á k Mari cseléd a rendőrségnek. Most is tolvaj természetét juttatta a rendőrség kezébe. Hogy ismeretes neve valahogy fel ne tűnjék, kiváltotta egyik lakótársnőjének 1 forint foglaló fejében visszatartott cselédkönyvét, s mint H a u l e r Mari állt be szolgálatba G e i b e l Józsefné Zsigmond-utca 23. szám alatt lakó magánzónához. Itt az első éjjel baltával feltörte a szekrényt s mintegy 1000 forintot erő ékszerrel ellopva megugrott. A nyomozás ugyan felfedezte H a u l e r Marit, de ez igazolván, hogy az ő könyve zálogban maradt, s hogy annak kiváltásáról nem tud semmit, ez irányban sikertelen volt. Bemutatták tehát a tolvaj-cselédek albumát a károsultnak, ki Bosnyák Mari arcképében megszökött cselédjére ismert. Az utána megindult nyomozás ezután a VIII. kerületi kapitányságnál találta fel Bosnyák Marit, ki időközben Molnár Lila név alatt elszegődvén, új helyén is lopott és épen a kapitányságnál volt letartóztatva.

— **A spekuláció áldozata.** Torontálmegye M ó d o s községének egyik legvagyonosabb gazdája, Merle Jakab, tegnap öngyilkos lett. A szomszéd községbe ment és ott egy kutba ugrott. Mire észrevették, már nem élt. Merle nemrégiben 1000 métermázsza kukoricát vett abban a reményben, hogy az ára emelkedni fog. Számítása nem ütött be, ami buskomorra tette, míg végre megvált életétől.

— **Kutba fult aggyastyán.** B a g i - K o v á c s István 82 éves jómódu gazdaembert tegnap a pozsonymegyei N é m e t - G u r a b o n a kutba fulva találták. A helyszíni vizsgálat szerint a testület és lelkiileg egyaránt törődött öreg embernek a saját vigyázatlansága okozta halálát.

— **Wolfné praktkái.** Ez alatt a czim alatt a napokban közölt hírünkre vonatkozólag K e i n e r Márkus annak közlésére kért fel bennünket, hogy a „Budapest” kávéház az övé, és nem a jövedelem hamis bevallása miatt 72.000 forint bírságra ítelt W o l f n é e.

— **Legjobb minőségű és színtartó harisnyák és sportruházatok a legnagyobb választékban Heyek Adolfnál IV., Szervita-tér 8. „Vadászszőnyeg”.**

— **Linhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.**

Napirend.

Naptár. Csütörtök, május 26. — Római katolikus: Ner. Fülöp. — Protestáns: Béda. — Görög-ország (május 14.) Áldozó csütörtök. Zsidó: Sivan 6. Schelochab. — Nap kel: 3 óra 55 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 26 perczkor. — Hold kel reggel 8 óra 45 perczkor. — Nyugszik este 11 óra 35 perczkor.

Legfelsőbb kihallgatás a királyi várpalota tróntermében délelőtt 10 órakor.

A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

Az igazságügyminiszter fogad déli tizenkét órakor.

A honvédelmi miniszter fogad déli tizenkét órakor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. **Iparművészeti múzeum és nemzetközi kiállítás** nyitva d. e. 9 órától 12 óráig és 3—6-ig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépőj mellett.

Deák-mauzóleum a kerepesi-uti temetőben, nyitva este 6 óráig.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Természettudományi gyűjteménye múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Tavaszi nemzetközi tárlat az új műcsarnokban, nyitva 9-től esti 11-ig. Este sétahangverseny. Belépődíj 50 krajczár.

Az országos levéltár oklevél-kiállítás az országos levéltár első emeleti diplomatikai termében délelőtt 11—1 óráig nézhető meg.

Nemzeti múzeum természetrajzi tára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai 50 krajczár belépő díj mellett tekinthetők meg.

Kovary-gyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-ig.

Az országos közoktatásügyi tanács.

Az újjáalkotott országos közoktatásügyi tanács ma délelőtt az Akadémiában először tanácskozott Wlassics miniszter elnöklése alatt. A miniszter hosszabb beszéddel nyitotta meg a tanácskozást. Beszédét bátran nézhetjük a közel jövőbeli oktatás világos és szabatos programjának. A miniszter beszédére Beöthy Zsolt, a közoktatásügyi tanács elnöke válaszolt s utána nyomban megindult a gimnázialis oktatás kérdéséről a magas színvonalon mozgó vita, amelyről a következő tudósításunk számol be:

Az országos közoktatási tanács első nyilvános ülésére nagy közönség gyűlt össze. Sok egyetemi tanár, tanfelügyelő, kultuszminiszteriumi tisztviselő, tudós és író volt az Akadémia kistermében látható; köztük Fehér Ipoly pannonhalmi főpát, Zsilinszky Mihály államtitkár, Beöthy Zsolt, Heinrich Gusztáv, König Gyula, Pauer Imre, Fröhlich Izidor, Vécsey Tamás, Alexander Bernát, Kisfaludy A. Béla, Hegedűs István, Liphay Sándor, Lánczy Gyula egyetemi tanárok, Szász Károly püspök, Hóman Ottó miniszteri tanácsos, Komlóssy Ferencz kanonok, Halász Ferencz, Molnár Viktor és Morlin Emil osztálytanácsosok, Papp Géza országgyűlési képviselő stb.

Wlassics Gyula kultuszminisztert, aki tíz óra után érkezett meg, lelkes éljenzéssel fogadták. A miniszter, elfoglalván az elnöki széket, hosszabb beszéddel nyitotta meg az országos közoktatási tanács ülését.

Ha van reform-alkotás, melynek a nemzeti értelmiség bírálátán kell átszűrődnie — mondotta a miniszter — egy a közoktatásügy alapvető kérdései azok, hisz ezeknek megoldása a nagy, maradványos állam- és nemzetfentartó érdekeket szolgálja. Az iskola rendszereinek reformja terén kisebb tövedések is végzetes következményekkel járhatnak, de egy egészében elhibázott rendszerben a nemzet élet-érdekeit derékon támadná meg. Egyoldalú, akár a múlt, akár a jövő előítéletének hódoló vagy a nemzet közakarátával összeolvadni nem tudó közoktatási rendszer emberöltőig akaszthatja meg művelődésünk folyamatát. Ezért kell a gyökeres rendszerváltoztatásoknál a legnagyobb óvatosság és körültekintő gondosság. Ezért van szükség minden értelmes főre, hogy vigye be munkáját a nagy iskolai reformok előkészítésének küzdő porondjára. Ha valahol meg kell valósítani a kormányzat művészetében a legnehezebbet, az emberi lehetőség szerint tiszta előrelátás elvét úgy az iskola reformjának területe ez. Az iskola a jövő számára dolgozik. A jövő feladataira kell előkészíteni az új nemzedéket. Az új nemzedékre váró kor küzdelmeinek, haladási irányának és eszközeinek, ezenkor társadalmi viszonyainak, mozgató erőinek, ezek tusáinak, az ezekben rejlő igazságoknak vagy szociális eltérvelési veszélyeknek felismerése lehet az új iskola tartalmának és keretének szilárd alapja. Azt kell emberi lehetőség szerint magunk elé varázsolni, mily eszmévilágban, minő szellemi és gazdasági, társadalmi viszonyok között kell az új nemzedéknek betölteni polgári és emberi kötelességeit.

Mit ér, ha az élet harca közben veszi észre, hogy az iskolából hozott vértete talán kiállná a múlt idők küzdelmeinek tűzpróbáját, de az ő kora feladatainak megoldásához fegyverei, mint tökéletlen eszközök hullanak a porba? Mit ér, ha csak a szükséges erkölcsi és fizikai erély hiányát érzi az előtte álló akadályokkal szemben? Ha csak arról tud sopánkodni, mikép másként látta ő az életet küzdelmeivel és törekvéseivel az iskola szemüvegén át? Ezért csak az az új iskola volna tökéletes, melynek világa ihletett szemmel tud betekinteni az új nemzedékre váró kulturális, gazdasági és szociális feladatok — fájdalom, legtöbbször csak homályosan sejtett — területére.

Az iskolának és életnek nem szabad ellentétes fogalomnak lenniük. Ezért még azokat a divatos szövegeket sem szeretem, melyek önkéntelenül és nem akarva az iskola és élet között válaszfalak emelését szorgalmazzák. Nem szeretem, ha sűrűn hallom az intő szöveget az ifjúsághoz: „Hogy ha majd kilépnék az életbe! ... Nem, az iskolában, az iskola levegőjében lépjen már be az ifjú az életbe. Ez legyen már maga az eleven élet. Ne lásson az ifjú egy csaknem stídhidalatlan úrt az iskola és élet között. És különösen ne le-

gyen ellentét az iskola és azon élet világa között, mely mint férfura reá vár, mely világban hazája és az emberiség iránt tartozó kötelességeit van hivatva teljesíteni.

Ezért, tisztelt uraim! tévesztett volna azt hinni, hogy önöknek az a hivatásuk, hogy ma e múlt század tépelődő alkonyán ezen, inkább sejtelmekben és skepsisben nyilvánuló világnézet közepette a régi iskolai rendszereket erőnek erejével újak váltsák fel. A régiből a jót, az értéket, a kipróbált jellem- és értelmeképző elemet, a humanizmust és eszményi felfogást biztosító classicus elemet fenn kell tartani, de az iskola feladatát a fejlődő kor visszautasíthatatlan igényeihez képest lépésről-lépésre tovább kell fejleszteni. Tovább fejleszteni úgy hogy biztosan haladjunk és meg ne akaszszuk művelődésünk szépen indult folyamatát és különösen vigyázzunk, hogy egyetlen reformmal se közsítsük ki magunkat soha az emberiség egyetemes művelődésének közösségéből. De a fokozatos fejlesztési munka mellett részt kell önöknek venniük, részt kell venni az egész magyar nemzet vezető értelmiségének abban a kutató, gondolkodó, tépelődő munkában is, melyen a világ legfényesebb elméi ragyogtatják szellemük világát és iparkodnak lelki szemeik elé varázsolni a küszöbön levő új század nagy feladataira teremtett iskolai rendszereket. Azokat az iskolai rendszereket és főleg módszereket, melyek a legbölcsebben tudják felvezetni a beköszöntő korszak nagy küzdelmeire a nemzedéket, melynek bármely rész és vihar között is helyt kell állnia a haza, az emberiség, a művelődés nagy érdekeiért.

Ebben a gondolkodó és tervező munkásságban az önök vezetése mellett részt kell venni a magyar értelmiségnek is, de ennek a munkásságnak tartalmában és irányzatában soha egy pillanatra se fordítsuk el tekintetünket sarkcsillagunktól, melyről leragogy az intő szó, hogy nekünk itt a haza földjén mindenkinek felett a szabad, az alkotmányos királyával és dinasztíájával intézményekben és érzésekben összeforrott magyar államot kell fentartanunk s ennek nincs más szilárd talpköve: mint ha a földön a magyar nemzeti kultúra a saját fajsúlyában birja fölénységét minden más kultúra felett.

A miniszter ezután részletesen ismertette a tanács elé terjesztett tanterveket és szigorú kritikát kért. S miután köszönetet mondott az eddig kifejtett munkásságért, a teljes ülést megnyitottnak nyilvánította.

A beszédet hosszan éljenzették és tapsolták. Beöthy Zsolt alelnök szólalt fel ezután. A tanácskozáskor megkezdése előtt az állandó bizottság köszönetét tolmácsolja a miniszternek megjelentésért és nagyfontosságú nyilatkozataiért. A nyilatkozatok sokoldalúsága is gazdag tanulság, de amellől lelkesítő, emelő meggyőződést teremt. Megerősíti a tanfőriak lelkében azt a meggyőződést, hogy a magyar közoktatásügy vezetése oly férfi kezébe van letéve, aki az eszmék magasában, a czélok határozottságában hivatott vezérlik. Ez a meggyőződés mindennél jobban megteremtí a magyar tanügy intézőinek összhangját, s mindennél jobban emeli a közoktatásügy színvonalát. Fölemlíti azután azt a két szempontot, amelyeket a miniszter a középiskolai tanterv revíziójának munkálatainál az állandó bizottság figyelmébe ajánlott, a két szempont: a tulterhelés kérdése, amely tulajdonképpen nem egyéb, mint a módszer kérdése, és a nemzeti szempont. A bizottság mindkettőt szem előtt tartotta, s ajánlja annak munkálát az összes ülés figyelmébe.

Az állandó bizottság évi beszámolóját Sebestyén Gyula titkár olvasta fel. A jelentést, amely kiterjeszkedik az állandó bizottság lefolyt évi működésének minden ágára, az összes ülés jóváhagyólag tudomásul vette.

Ezután belefogtak az állandó-bizottság javaslatai alapján a középiskolai tantervek revíziójának tárgyalásába.

László Károly a javaslatnak egy passzusa ellen szólal fel, amely azt állítja, hogy a polgári iskolák önállóságra törekvése a nemzeti egységet fenyegeti.

Balogh Péter a magyar nyelv és irodalom tanítása mellett a külföldi irodalom és költészet elhanyagolását nem tartja helyesnek. Egészséges nemzeti szellem csak úgy fejlődhetik, ha a külföld jelesinek műveit összehasonlítják a mieinkéivel. E czélból fölemelendőknek tartja az órák számát.

Lánczy Gyula méltányolja Balogh intencziót, de azért a bizottság javaslatát egész terjedelmében elfogadja, csupán stílári módosítást ajánl.

Simonyi Zsigmond azt kívánja, hogy a középiskola első osztályában a magyar nyelv tanítása csak az alaktan legfontosabb részeire szorítkozzék. A VII. osztályba a magyar nyelv történetének áttekintését is fel óhajtja venni.

Dr. Szamosi János a magyar nyelv tanóráinak számát a gimnáziumban és reáliskolában egyenlővé akarja tenni.

Dóczy Imre általánosságban akar néhány

megjegyzést tenni. Nagy elismeréssel adózik az állandó bizottság működésének, de sok helyen túltengést lát egy a nemzeti szempont, mint a tulterhelés kérdésének megoldásában.

Dezso Lajos tanítóképzőintézeti igazgató a középiskolai tantervben nem lát egységes módszert. Mindamellott a régi tantervhez képest némi javulást lát. Javaslátot nem tesz.

Zoltványi Irén benedekrendi áldozár és pannonhalmi főgimnáziumi tanár általában kitűnőnek tartja a bizottság munkáját, csupán sokallja a nyelvtant az alsóbb osztályokban. Ehelyett inkább egy órát hetenkint a szavalásnak óhajtana fentartani, mert ez fejleszti a memóriát, bátrabbá teszi a fellépést s egyuttal megismerteti a költők jelesbbjeivel. Ezenkívül a többi osztályokban is egy-két telentelemben módosítást javasol az irodalomtörténet tanítása tekintetében.

Rombauer Emil főigazgatót (Brassó) a javaslat a tulterhelés megoldása dolgában nem nyugtatja meg. Azzal, hogy a latin órák számát leszállítják, nem könnyítenek a tanulókn, sőt ellenkezőleg, sokkal inkább megterhelik őket. A javaslatban különösen szerencsésnek tartja azt, hogy a gimnázium és a reáliskola közelebb hoztak egymáshoz.

Kovács János tanítóképzőintézeti tanár Dezso Lajos felszólalására reflektál.

Az állandó-választmány részéről Riedl Frigyes foglalkozott az egyes indítványokkal, amelyeknek felesleges voltát igyekezett kimutatni.

Mielőtt a javaslatok fölött szavaztak volna, Wlassics miniszter kiemeli, hogy a kormány nincsen kötve az itt hozott határozatokhoz, hanem a maga felelőssége érzetében szabadon mérlegeli majd az összes felszólalásokat és saját belátása szerint dönt.

Az összes ülés a magyar irodalomtörténet tanítására vonatkozó bizottsági javaslatot alapelveiben elfogadta. Az egyes indítványok fölött való szavazással csak összeírták az egyes módosítások mellett és ellen szavazók névsorát, de a többséget nem konstataáltak.

Az ülést ezután 5 percre felfüggesztették, amely idő alatt a tanács tagjai a köpes-teremben felállított buffethoz vonultak.

Az ülés újból való megnyitására Fehér Ipoly foglalta el az elnöki széket. Tárgyalás alá került a magyar történet tanításának benső kapcsolatba hozatala az egyetemes történettel a gimnázium és reáliskola VI. és VII. osztályában. A bizottsági tervezet szerint a történet-tanítás úgy rendeztetik be, hogy a nemzeti történet — az V-ik osztály kivételével — mindegyik osztályban helyet találjon: az I—II. osztályban a magyar nyelvi olvasmány alapján; a III-ik osztályban összefüggő elbeszélés alakjában; a VI—VII. osztályban az egyetemes történettel kapcsolatban; a VIII. osztályban összefoglalólag, főfigyelemmel az állami élet és az alkotmány fejlődésére; az egyetemes történet tanítása a klasszikus ó-korral az V-ik osztályban indul meg.

A bizottsági javaslatot több felszólás után elfogadta az összes ülés.

A tárgyalást holnap délelőtt folytatják.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Két Tempest kapitány. A francia. színpadokon szokásban van, hogy a bemutató estéken a darab végeztével a rendező a függöny elé lép és megnevezi a szerzőt. Mikor ma este a Vigszínházban végighallgattuk — és mondhatjuk, nagy nehézségek közt — John Poole „Két Tempest kapitány” című darabját, valami ehhez hasonló jutott eszünkbe. Az tudniillik, hogy rendszerint csak a darab végén kellene tudtára adni a premiére közönségének, hogy az, amit az imént látott, bohózat vagy történeti színmű, vagy látványos némajáték volt. Héttől tizig könnyű kitanulmányozni a közönség hangulatát: vajjon nevet-e, sir-e, és ha egy bohózatnak szánt ujdonságnál, amelyet a közönség hangos ásitással és zokogással kísér, a harmadik felvonás után a rendező bejelentené, hogy az egy skót bibliai dráma volt, senkinek sem lenne joga bosszankodni. Sőt a közönség elégedetten térne haza és boldog lenne, hogy az ő hangulata és a szerző intencziói ily szépen fűződtek egymást. Fájdalom, a szerzők még nem emelkedtek arra az altruisztikus magaslatra, hogy a közönségre bízzák műveiknek faji meghatározását, hanem már a kora reggeli órákban hirdetik az utcák falragaszain, hogy ők egy három felvonásos bohózatot irtak! Ezzel minden esetre tulbecsülik szügesztív erejüket. Mert ha ma este a Vigszínházban a függöny utolsó legördülése után a rendező kilép a lámpák elé és azt mondja: „Tisztelt hölgyeim és uraim! Van

szerencsém önökkel közölni, hogy a „Két Tempest kapitány” szerzője John Poole és a darab egy angol szomorujáték — úgy mindenki boldogan dörzsöli kezét és meglöki szomszédját, oda sugra néki, hogy: „ugy-e, hogy mindjárt mondtam!” És sine ira megy haza aludni. De mit szóljon az ember akkor, ha a színlapon azt olvassa, hogy a „Két Tempest kapitány” egy kétfelvonásos bohózat, és ha ennek daczára estére minden jelenet elől meg szeretne szökni? Amikor a közönségnek föl kell vetnie azt a kérdést, hogy ő-e a számár vagy John Poole? Ez a kérdés mindig kellemetlen. A ma bemutatott darabnak egyébként az a meséje, hogy Melville kisasszonyt a gyámja csak egy éltebb és vagyonos urhoz akarja feleségül adni. Ez a föltétel a fiatal Tempest Hectort arra indítja, hogy felvegye nagybátyja, egy vén és gazdag kapitány, incognitóját és annak a maszkjában vezesse azután oltárhoz szíve választottját. Az öreg Tempest kapitány megtudja, hogy valaki az ő nevével visszaél, lármát csap, de végül sikerül lecsendesíteni. Ez az avult történet hihetetlen szárazsággal és terjengőséggel van elmondva. Nem értjük, hogy Mihály József, aki különben önálló irodalmi dolgozataiban oly okos és erős ítéletű ember, mért nem hagy már békét az angol-amerikai ostobaságoknak. A Poole és Morton fanyar vidámsága nem kell itt senkinek. A Vígyszínházban jóval különb legények, egy Bracco és egy Porto-Riche is megbuktak már, mit akarhat tehát azokkal az unalmas urakkal? A „Két Tempest kapitány”-t a színészek, név szerint Hegedűs, Gál, Góth, Szerémi, Molnár Rózsi és Nikó Lina teljes becsvágygyal játszották. Legjobban Hegedűs találta el a burleszk hangot és mimikát, a többi kissé súlyos és kemény volt.

m. g.

* **Bárdossy Ilona Bécsben.** Sz. Bárdossy Ilona ma este a bécsi udvari operában mint vendég Oszkár apródot énekelte az „Álarczos bál”-ban. Mint bécsi tudósítónk telefonozza, a művésznőnek nagy sikere volt. Nevezetesen a canzonetta után hosszasan tapsolták és az ensembleban is erőteljes, friss szopránjával kitűnően vezetett. Sz. Bárdossy Ilona szerződéses czéliből vendégzerepel Bécsben, amennyiben Mahler Gusztáv igazgató koloratur-szubrettnek óhajta. Annak idején épen Mahler szerződtette a budapesti operához is.

* **Verdi és az olasz királyné.** Rómában a szent Czecziliáról nevezett zene-egylet előadta Verdi „Requiem”-jét. Ebből az alkalomból az olasz királyné a következő táviratot intézte az agg maestrohoz:

„Kedves mester!

Tegnap másodszer hallottam „Requiem”-jét, ezt a magasztos és áhitatos művet. Minden gondolatom csodálattá változott át e mű koncepciójának nagysága iránt, szívem megtekt gyöngédséggel ez édes dallamoktól, lelkem csupa megindulás volt a Mindenhatóhoz szálló ima fönségétől és erejétől. Nem állhatom meg, hogy önnek, nagy mester, aki büszkesége és dicsősége az olasz művészetnek, be ne számoljak őszinte érzelmeimről és ki ne fejezzem nagyrabecsülésemet.

Margherita.”

Erre a táviratra Verdi a következőképp felelt:

„A királyné ő felségének!

Mélyen meghatott az a távirat, amelyet Felsőged kegyes volt hozzám intézni. Semmi sem tehetett volna boldogabbá. E nemes és szent szavak erősítőül és vigaszul szolgálhatnak öregségem szomorú napjaiban.

Verdi.”

* **Szent-e vagy örült?** A Nemzeti színház igazgatója a jövő évad számára három Kéckegary-darabot szerzett meg előadásra. Ezek közül a „Szent-e vagy örült”-et már a szezon első heteiben bemutatják. A darabot Mihály József fordítja.

* **A Garay-szobor.** Szegszárdon június 5-ikén ünnepélyesen leleplezik Garay János szobrát, amely Szárnovszky Ferencz vésője alól került ki. Az ünnepségen Fördős István, a szobor-bizottság elnöke, Rátkay László országgyűlési képviselő, valamint a különböző testületek szónokai beszédeket mondanak, Váradí Antal elszavalja pályanyertes ódáját és a szegszárdi dalárda énekel. Délben lakoma, este táncmulatság lesz.

FŐVÁROS.

(A sós fű.) Az emberek után a birkák a legravaszabb állatok. A birkák ugyanis nem úgy legelnek, mint a többi barmok. Ők okosan legelnek. Néha-néha összeverődnek egy helyen, összebujnak s nem bányák, hogy máshol bujább-e a fű, ott maradnak. S ez nem személyes passzió. Ha másik nyáját hajtunk ki, az is ugyanazon a helyen verődik össze, az is ugyanott legel. A juhászok tudják, miért van ez, azt mondják, az ilyen helyen sós a föld és a sós földtől sós a fű. A birka pedig szereti a sós fűt. Ez ember se rosszabb a birkánál. Szintén szereti a sós fűt. Kikeresi és lelegeli. Lám a Csepel-sziget északi sarka (az északi szélesség 47°25' és a keleti hosszúság 36°36' közt) csak olyan, mint más sark. Se nem jobb, se nem rosszabb. A flórája és faunája abszolúte nem különbözik a főváros környékének flórájától és faunájától. Aranybányák sincsenek benne, se petroleum-források. Semmi sincs ott. Csak úgy látszik, sós fű. Mert ime rájárnak az avatott telekspekulánsok és nyakra-főre összevásárolják a telkeket. Már öt forinttal feljebb ment a négyszögöl ára. Így is veszik. S valószínű, hogy ma-holnap nem öt forinttal, hanem ötvennel lesz drágább a négyszögöl. Mert ott sós a fű. Hogy miért sós ott a fű, azt csak a jó Isten tudja, aki belát a házfedeleken keresztül a bürökba, a bürökban az aktákba, az aktákban az ott megfogant és okosan megindokolt építési tervekbe. (De a jó Istenen kívül talán a telek-spekulánsok is tudják. Nyilván nem a jó Istentől.) Talán egy-két hónap múlva kippattan a teljes igazság, amelyet ma még csak sejtünk. Akkor majd elárulhatjuk, hogy mitől sós a fű a Csepel-sziget északi sarkán.

(Zsufolt lakások.) Az egészségügyi törvényben pontosan meg van határozva, hogy egy-egy lakásban, illetőleg szobában, hány felnőtt embernek és gyermeknek szabad tartózkodnia, illetőleg egy-egy emberre mennyi minimális levegőnek kell jutnia. Aki a fönnálló szabályok ellen vét, azt a legszigorubbán meg kell büntetni. Ezek a szigorú szabályok azonban csak papíron vannak meg, végrehajtásukra vajmi kevés gondot fordítanak a hatóság emberei, úgy, hogy a zsufolt lakások soha meg nem szűntek. A kerületi előjáróságok minden évben, a melegebb napok beálltával, hosszú lére eresztett hirdetményben figyelmeztetik a közönséget a szükséges közegészségügyi intézkedésekre, különösen sulyt fektetve arra, hogy a zsufolt lakások azonnal kiürítenek. Azt azonban, hogy ezt a rendelkezést végrehajtják-e, senki sem kutatja. Hébe-hóba ugyan neki indulnak egy kis razziaira, s akkor szétugrasztyják a publikumot, a vétkesek ellen megindítják az eljárást, meg is büntetik őket 5—10 forintig — s azzal vége. A razzia után persze megint összekerülnek a régi lakók, sőt a lelkelen lakások még több embert visszazsufolnak, mert hisz valamiképp be kell hozni a büntetéspénzt. Így természetesen nem lehet elejét venni a bajnak. Addig míg a hatóság emberei egyszer teljes komolysággal hozzá nem látnak a zsufolt lakások teljes kiürítéséhez, addig ne számítsunk közegészségi állapotaink gyökeres javulására. A kerületi előjáróságok egytől-egyig ösmerik azokat a házakat, ahol állandóan zsufolt lakások vannak, ösmerik azokat a lakásadókat, akik ezzel üzletszerűen foglalkoznak s így lehetetlennek tartjuk, hogy kellő utánjárás és fölügyelet mellett csak egy zsufolt lakás is megmaradhatna. Közéleg a legveszedelmesebb idő — a nyári nagy meleg — talán lehetne egy kicsit komolyabb intézkedéseket is tenni, mint holmi hirdetményekkel ijesztgetni az embereket.

(Nem lesz taxaméter.) A bérkocsisok ipartársulata elérte, ami után vágyódott. Ismeretes, hogy a főváros szabályrendeletet alkotott a taxaméter kötelező alkalmazásáról, ami ellen a bérkocsisok felebbertek a miniszterhez. Az említett szabályrendeletnek jó-áhagyását pedig, amint értesülünk, a kereskedelmi miniszter megtagadta s egyúttal megsemmisítette a tanácsnak azt a határozatát is, amely 200 új bérkocsiszám kiadását tervezte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Gárdos Ugye a királyi kurlán.** A hitvesgyilkossággal vádolt mérnök bűnperével ma foglalkozott a királyi kuria, Bömches Gyula bíró előadása mellett. A tanácsban Paizs Andor bíró elnökölt; tagjai: Szeremley Lajos, Neuberger Ignác, Valkay Bertalan, Berlogia Ádám és Farkas Géza. A tárgyaláson a vádlott édesatyján és védőügyvédjén kívül csak néhány ujságíró volt jelen. Az előadó ismertette a tanuk vallomását, a bonczolásról fölvett jegyzőkönyvet, az országos vegyész és a törvényszéki orvosok véleményét. Itélethozatalra valószínűleg csak pénteken kerül a sor. — A királyi tábla tudvalevőleg fölménetette Gárdost, a törvényszék pedig életfogytig tartó fegyházra ítélte.

— **Az uzsorás váltól.** Ismeretes, hogy Schreiber Adolf, a hírhedt uzsorás, néhány hét előtt, miután többen feljelentették, Amerikába szökött. A megindult bűnvádi eljárás már csak hűt helyét találta a vaskörmű uzsorásnak, aki a főváros legveszedelmesebb fosztogatóinak egyike volt. Schreiber Adolf felesége azonban Budapestben maradt s a bíróság, amint lakásukon házkutatást tartott, közel 60.000 forintnyi váltót foglalt le. Valamennyi uzsoraváltó s reá Schreiber alig tizedét adta áldozatának, akik sokszor ki is fizették adósságukat, váltóikat pedig nem kapták vissza. A büntető törvényszék bünyjelként szedte el a váltókat, de Schreibernek csakhamar azok kiadását kérte, azt állítva, hogy az ő tulajdonát képezik. A törvényszék megtagadta a kiadást, ám a királyi tábla a minap akként intézkedett, hogy a feleket meghallgatva, döntsön a bíróság. Ennek megfelelően Czékéliusz vizsgálóbíró e hónap 28-án fog az utasításnak megfelelően s az igényeket megállapítandó, az írásbeli tárgyalásra meghívta a királyi ügyészséget, Schreiberét és a panaszosokat.

SPORT.

+ **Az angol Derby.** Anglia legfontosabb s mondhatni a világ legjelentékenyebb tenyészversenyét, a Derbyt ma futották az epsomi gyepen. A futam nagy meglepetéssel végződött. A versenyt Mr. W. J. Larnach sárga ménje Jeddah (Janisary-Pilgrimage) nyerte O. Maddennel a nyeregben. Második a westminsteri herceg pejménje Batt (M. Cannon), harmadik Dunlop (F. Pratt) volt. A fő-favoritok; Disraeli és Dieudonné még helyet sem kaptak. Győztes oddsa a startnál 33 : 1 volt, Batt ellen 8 : 1-et, Dunlop ellen 50 : 1-et kínáltak a bockmakerek.

+ **A bécsi kutyakállitás.** Budán csak egyszer volt kutyavásár, Bécsben minden esztendőben tartanak egyet-kettőt. Simaszörű vizslák, hosszúorrú agarak, paragrafuslábú tacsók, természetes dandogok gyűlnek össze erre a rendez-vousra. Most is száz és száz ebet vezettek elő és a magyar kutyák ez alkalommal is dicsőséget arattak. Gróf Fálffy Sándor Hehla vérebe legmagasabb elismerést, Hirschmann nevű vérebe második díjat kapott. Blathy Ottó budapesti mérnök Gazsi, Jancsi, Ceres, Jonny, Bella és Luna bernhardhegyi simaszörű kutyái első díjat nyertek. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy ennek az öt kutyának összesen 885 kiló sulya volt.

A Fónagy József kemmelje most is dicsőséget aratott. Ott, Kincs és Stella nevű pointerjei, valamint Lord, Miss és Miss Kathe nevű setterjei első díjakat nyertek. Közámulat tárgya volt Fónagy Józsefné Gajári Nelli Orlov nevű ritka szépségű és nagyságu orosz agara, melyet szintén első díjjal tüntettek ki.

Nieszl Ödön pointerje, Odin, mely a legszebb pointernek egyike, szintén első díjat kapott. Odin lesz hivatva a „Champion” címért versenyezni és így híhető, hogy a jubileumi kiállítás ezen kitüntetését ez a magyar kutya fogja haza hozni.

+ **Az angol kanczadij.** Az angol Caks Stakes-t pénteken futják Epsomban. Az angol szaklapok Nun Nicer-t tartják az idej kanczadij valószínű nyerőjének.

+ **Gardeteu.** A francia derby győztese, Gardeteu, ez egyetlen futásával 187,300 frankot szerzett gazdájának, J. de Bremond franczia sporamannek.

+ **Mindig jockeyja.** Mindig-et a június 5-én futandó bécsi derbyben nem Waits, hanem Huxtable fogja lovagolni.

Lovaglő verseny.

Az országos magyar gazdasági egyesület és a lőtenyésztés emelésére alakult részvénytársaság, Darányi Ignác földmívelési miniszter anyagi támogatásával, ma délután két órakor tartotta meg a lovaglő-versenyeket. A Tattersall tágas tribünjei szüfőlásig megteltek előkelő közönséggel, az arisztokrácia majdnem teljes számban volt képviselve. Ott voltak: báró Fejérváry Géza, Perczel Dezso, Wlassics Gyula, báró Dániel Ernő és Josipovich Géza miniszterek, gróf Paar és báró Bolfrass, herceg Lobkovitz hadtestparancsnok, Forinyák altábornagy, gróf Thun osztrák miniszterelnök, herceg Liebenstein, az osztrák delegátusok nagy része és sok magasrangú katonatiszt.

Nem hiába tartják a magyar huszárt a legjobb lovasnak, ezt ma bebizonyították, mert az ugratásban résztvevők valóban bravuros dolgokat vittek véghez. A nevezések szépen sikerültek, mert a díjlovaglásban 27-en vettek részt és a program második pontjában, a díjugratásban, 30 lovas vette fel egymással a küzdelmet.

A közönség érdeklődését azonban némiképp lehangolta az a sajnálatos baleset, amely mindjárt az első számú versenyben, a díjlovaglásban történt. A második számú lovas, K a v e c z k y Román uhánus főhadnagy, mindjárt az első árok átugrásánál lebukott lováról és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy valószínűleg életével fizeti meg sportszenvedélyét. Lobkovitz hadtestparancsnok rendelkezése a mentők a XVII. számú helyőrségi kórházba szállították. A közönség körében mély megdöbbenést keltett a fiatal főhadnagy esete.

Egyéb baleset a versenyben nem történt. A versenyek részletes eredménye a következő:

Díjlovaglás:

I. díj 2000 korona és 6 felsége tiszteletdíja: Wiesauer Nándor százados (7. uhánus ezred) Birbant nevű lován.

II. díj 1000 korona és a magyar lovaregylet tiszteletdíja: Balta Béla honvédhuzsár százados Gerle nevű lován.

III. díj 400 korona és Lobkovitz herceg tiszteletdíja: Abonyi Andor főhadnagy Bálvány nevű lován.

IV. díj 200 korona és az Urlovasok szövetkezetének tiszteletdíja: lovag Micevszky Zsigmond százados (5. uhánus-ezred) Rigó nevű lován.

V. díj 100 korona és a közös hadügyminiszter tiszteletdíja: Sarti Herman százados Csalfa nevű lován.

VI. díj 100 korona és a Magyar lovaregylet tiszteletdíja: Jony László százados Demévr nevű lován.

VII. díj a versenyt rendező társaságok tiszteletdíja: Jony Ferdinánd százados Aranyos nevű lován.

Díjugratás.

A pályán öt erős gát-, fal- és sövényakadály volt, melyet a résztvevő 30 lovas ugrott át egyenként. A bíróság a győzteseket így osztályozta:

I. díj 1000 korona és József főherceg tiszteletdíja: lovag G o r a y s k y János hadnagy.

II. díj 800 korona és Ottó főherceg tiszteletdíja: gróf P i a t e n Miksa százados.

III. díj 300 korona és a magyar honvédelmi miniszter tiszteletdíja: Orosz György lován F a r k a s Géza százados.

IV. díj 200 korona és az osztrák honvédelmi miniszter díja: V i r á n y i Ferenc százados.

V. díj 100 korona és a Tattersall tiszteletdíja: D'Almeida százados lován K o n i g hadnagy.

VI. díj 100 korona és a Tattersall tiszteletdíja: F o r s t e r László százados.

VII. díj a Tattersall tiszteletdíja: gróf Andrássy Tivadár lován gróf S z á c h e n y i Géza.

Jeu de barre.

A lovasok hármas csoportokban álltak ki és az lett a győztes, aki a balvállára tűzött szalagrossát vagy megtudta védeni, vagy pedig le tudta szedni ellenfele válláról.

I. díj: 500 korona és Frigyes főherceg tiszteletdíja: J o n y László százados.

II. díj: 200 korona és a Tattersall tiszteletdíja: gróf Beroldingen Sándor lován S c h m i d t hadnagy.

III. díj: 100 korona és a honvédelmi miniszter tiszteletdíja: gróf L u b i e n s z k y János százados.

Bécsi nyári lóversenyek.

(Második nap.)

A holnapi versenynap főfutama a 20.000 koronával dotált osztrák kanczdíj, melyben legalább nyolcz ló fog egymással megmérkőzni. Valószínű indulóknak a következőket jelzik:

Busserl	lovagolja	Smith
Komámasszony	"	Adams
Nicosia	"	?
Franczia Mulató	"	Cleminson
Cousine	"	S. Bulford
Wilful	"	Poole
Virginie	"	Hyams
Veloce	"	Gilchrist
Prosa	"	Sharpe.

Az adott forma alapján Wilful, a magyar kanczdíj győztese, előnyben van Virginie és Komámasszony fölött. Minthogy azonban Wilful győzelmét véletlennek köszönheti, Komámasszony vereségét pedig annak a körülménynek tulajdonítjuk, hogy még nem volt teljesen fit: azt hisszük, hogy Komámasszony Bécsben revancheot fog venni legyőzőin.

Sokkal nagyobb ellenfeleknek mutatkoznak Busserl és a német tenyésztés képviselője Nicosia, mely a Grosser Sachsen Preis-t jó lovak ellen könnyen nyerte meg.

Busserl, mely úgy a Nemzeti hazafi-díjban, mint a Királydíjban győnyörően futott, szintén nagy kilátással indul e futamban. Mégis azt hisszük, hogy a holnapi kanczdíjat

Komámasszony

fogja megnyerni Busserl és Nicosia ellen.

A többi futamokat illetőleg tipjeink a következők:

- I. Trial — Jura — Jasmin.
- II. Masque — Millivaberi — Radcliff
- III. Komámasszony — Busserl — Nicosia
- IV. Morny — Lederer-istálló — Futár
- V. Weatherbound — Badacsony — Wagner
- VI. Madelaine — Koppány
- VII. Round the corner — Canterbury.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A pénzügyminiszter Sterk Géza és dr. Lehrer Péter pénzügyi titkárokat és pénzügyi központi felügyelőket pénzügyi tanácsosokká és pénzügyi felügyelőkké, Szigetvári Géza, Schneider Szilárd, Tömöri Kálmán és Brabetz Sándor miniszteri segédtitkárokat miniszteri titkárokká, Gulovics Elek főbányabiztost a VII. fizetési osztály utolsó fokozatába való sorolással bányakapitányává, Kappel Béla győri pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá, Hübéry Sándor győri pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá, mindkettőt a győri pénzügyigazgatósághoz, Kohári Endre a budapesti magyar királyi fővámbiztosnál alkalmazott pénzkészletet ugyanezen fővámbiztoshoz föellenőré, Petrovics Vilmos királyi vámgyakornokot a zágrábi fővámbiztosnál királyi vámszegédítstté, Bozics László pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá, Sladovics Zsigmond varasdi pénzügyi segédtitkárt ugyanezen pénzügyi titkárrá, Kroupa Milán díjtalan adóhivatali gyakornokot adótitkár, Glanzer Gyula nagyváradi pénzügyigazgatósági díjas számgyakornokot adótitkár, Mikeszka Lajos nagyváradi adótitkár a nyitrai pénzügyigazgatóság pénzügyi fogalmazóvá, Ungvári Márkus pénzügyi számgyakornok-jelöltet ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká, Antolics Mátyás pénzügyi kezelési gyakornokot pénzügyi irodatisztlé ideiglenes minőségben kinevezte.

Árverések a fővárosban. Özvegy báró Mán Józsefné ingóságai VI. Andrássy-ut 100 május 27. Tuchfeld Angusztina ingóságai VI. Gyár-utca 20. május 26. Dr. Schubert Emil ingóságai IV. Kecskeméti-utca 13. június 2. Gróf Szapáry Ivánné ingóságai IV. Gránátos-utca 12. május 26. Dr. Bánd Lajos ingóságai VI. Teréz-körút 30. június 11. Brill Zsigmond ingóságai VIII. József-körút 36. május 31. Schröhl Hermann ingóságai VII. Nefejeits-utca 26. május 26. Dr. Hartmann Vilmos ingóságai VII. Erzsébet-körút 23. május 27. Mészáros Gyula ingóságai VII. Cserhát-utca 20. május 27. Müller Károly ingóságai V. Bálvány-utca 11. május 26. Ligeti Antal ingóságai VII. István-ut 24. május 27. Neubauer Fülöp ingóságai VI. Hajós-utca 30. május 27. Dr. László Frigyes ingóságai VII. Erzsébet körút 39. május 27. Láng József ingósága IV. Kossuth Lajos-utca 10. május 27.

A vidéken. Ocskay István ingóságai Bakta puztán és Benei tanyán (Beregszász) június 14. Berger Herman ingóságai Tatán június 1. Kellert Gyula ingóságai Titelen június 1. Molnár András ingatlanai Páhi (Kis-Körös) községhezánál június 15.

Pályázatok. A győri pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra, a budapesti állami hidaknál vámolói állásra, a török-becei (Nagy-Becske) járásbírósnágnál hivatalozolgai állásra, a pécsi törvényszéknél aljegyzői állásra, az ó-lublói (Lőcse) járásbírósnágnál telekkönyvi átalakító-díjnoki állásra, a szatmárnémeti (Szatmár) járásbírósnágnál hivatalozolgai állásra, a késmárki (Lőcse) járásbírósnágnál hivatalozolgai állásra négy hét alatt, a rudolfsgradi vízlecsapoló társulatnál főmérnöki állásra, a zalaegerszegi törvényszéknél hivatalozolgai állásra, az aradi fa- és fémipari szakiskolánál szolgai állásra lehet a folyamodványokat benyújtani.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

K. Szabadka. Minden az alkutól függ; hogy ha határozottan nem voltak a feltételek kiköelve, akkor a házirendhez tartozik alkalmazkodni és külön ellátásra igényt nem tarthat. A szobáért zugulódhatik; fel is mondhat, de ha porre kerül a dolog, algha nyeri meg. Egy szegedi. Küldje be — hátha nem bűnös.

Buzgó olvasó. Szirák. Sziveskedjék pontosan megírni, hogy melyik számban és milyen rovat alatt jelent meg a kérdéses közlemény, mert csak az esetben adhatjuk meg a kívánt felvilágosítást.

K. Gy. Assód. Egy tonna 1000 kilogramm; a hajóknál a hordképesség meghatározására szolgál. Hogy a kérdezett hajók milyen magasak és milyen szélesek, arra nézve felvilágosítással nem szolgálhatunk. Mert az majdnem minden hajónál más és más. Két egyforma tonnatartalmu hajó szélességre, magasságra és hosszúságra is egészen különböző lehet. A személyzet száma esetről-esetre változik.

Károlyné. A beküldött tárczát nem közölhetjük; bár itt-ott megcsillan benne a szellem és ötlet.

V. K. Mezőhegyes. Nem írta meg, hogy micsoda játékról van szó. Ha tartit játszottak, az esetben nem volt joga az illetőnek egy és ugyanazon kártyából kétszer quartot mondani, hanem ha adout tizestől mondott és a hetessel az alsót felváltotta, az esetben az alsótól is mondhat quartot, sőt ha a hetes a játék végén a kezébe kerül, akkor adout-alsóból quintet is mondhat.

N. A. Borsod-Nádasd. A beküldött sorok titkos írással vannak írva, melyet csak a megfelelő kulcs segítségével lehetne megfejteni.

F. K. Baja. Megbízhatónak tartjuk, de hírei valószínűleg nem voltak érdekesek, azért nem közöltük. Második kérdésére tudatjuk, hogy az illető hatósági közegnek — ha valami rendészeti ok fenn nem forog — nincs joga betiltani az elárusítást. A kérvény elintézése bizony egy kissé elkéselt. Ha a határozatot sérelmesnek tartja, az esetben felebbezéssel élhet.

Tanuló. B.-Csaba. Azzal a bizonyítvánnyal beadhajta a flut a felső kereskedelmi akadémiába. Ugy tudjuk, ilyen tanintézet van Arádon, Szegeden és a Propper N. János-féle Nagyváradon.

S. S. Nagy-Szombat. Tessék megmutatni, mit tud; kérését csak akkor teljesíthetjük, hogyha használatosságáról meggyőződünk.

Esztergom 8084. Sziveskedjék az illető hölgyeknek megmondani, hogy azt a szépséghibát nem igen lehet gyógyítani, pláne külsőleg. A folyékony káli-szappan csak felmárja a bőrt, de a foltokat el nem oszlatja. Talán valamelyik bőrgyógyász segíthetne rajta.

R. F. Budapest. „A kisasszony-collega” című tárczát nem közölhetjük.

N. H. Ipolyság. Ne legyen érte harag, ha nem közöljük a „Harag”-ot. A másik dologban intézkedtünk.

NYILT-TÉR.

Világhírű kőnes iszap-fürdők. 1898. megnyitottak a **Ferencz József-fürdőház**, a tisztviselőlak. Modern berendezések az ujkor minden hyg. vívmányainak alkalmazásával. Felvilágosítást nyújt a **fürdő igazgatóság**.

Kiadó lakások augusztus 1-ére
Ollósi-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:]

Résztint	Bélt-helyiség 700 frt.	portállal ellátott, 2 nyílásu.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1400 frt.	8 udvari szoba, 1 nagy 92 négyzetméternyi és 1 kisebb munkaterem, elő-, fűrdő-, cselédszoba, konyha, kamra, 2 klozet, pincze és padlás-sal, az udvari tractusban külön fedett folyosóval, direkt bejárat a lépcsőházból.
II. emelet	Lakás 750 frt.	2 utczi szoba, 1 udvari szoba, elő-, fűrdő-, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlásal.
	Lakás 750 frt.	3 utczi szoba, elő-, fűrdő-, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlásal.
III. emelet	Lakás 700 frt.	2 utczi, 1 udvari szoba, elő-, fűrdő-, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlásal.
	Lakás 700 frt.	3 udvari szoba, elő-, fűrdő-, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlásal.
	Lakás 380 frt.	2 utczi szoba, előszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlásal.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlásal.

Utcai lakásokban gáz- és villamosvezeték, parkéta, tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parkéta, fedett folyosók, kertre nyíló kilátással.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, május 25. (C. T. B.)

	május 25. cents	május 24. cents
Buza májusra	153	160
„ júliusra	118 1/2	116 3/4
„ szeptemberre	93	92 1/4
Tengeri júliusra	39 1/8	39 3/8

Chicago, május 25. (C. T. B.)

	május 25. cents	május 24. cents
Buza szeptemberre	88 3/8	87 1/4
Tengeri szeptemberre	35 1/8	35

Mezőgazdaság.

Jégeső. A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett távirati jelentések szerint május 24-én Torda-Szent-László községben és környékén (Torda-Aranyos vármegye) a délutáni órákban volt jégeső kisebb kárt okozott a növényzetben; Tolnamegye dombovári járásának délnyugati részében az esti órákban meglehetősen jégeső volt, mely a gabonaművekben jelentékeny kárt okozott.

A vetések állása Oroszországban. A z o d e s s z a i f ö k o n z u l május hó 3-káról a következőket jelenti: Az utóbbi enyhe és csapadékos időjárás következtében úgy az őszi, valamint a tavaszi vetések jól fejlődnek és általában kedvezően állanak. A remélhető termés az összes kalászból jónak ígérkezik. A tavasziak vetését befejezték; általános az a vélemény, hogy az idén a tavasziak területe 10—15 százalékkal emelkedett. Még az utóbbi időben is vetettek a gazdák új területre tavaszi gabonát, bár Dél-Oroszország klimatikus viszonyai a késői vetésekre nem kedvezők a csak csapadékos időjárásban várható ezek után termés. A Donvidék és északi Kaukázusból szintén kedvező jelentések érkeznek. A k i e v i k o n z u l május hó 5-én kelt jelentése szerint a vetések a délnyugati részeken meglehetősen kielégítőek. Kevésbé kielégítőek azonban Orel s Charkov kormányzóságokban. Az egyes részeken a gabona állása a következő: A délnyugati részeken az őszi buza és rozs kielégítő, kivéve Skwira és Zwenigorodka kerületekben. Meglehetősen a vetések Poltava, Kivask és Czernigov kormányzóságokban. Nem kielégítő a terméskülátások Orel kormányzóságban, főleg ennek északi kerületeiben, hol a múlt őszi szárazságban a vetések visszamaradtak. Charkov kormányzóság több kerületében rosszul keltek, a déli kerületekben pedig fagy és szelek is károsították az őszi vetéseket.

Ipar és kereskedelem.

Az önálló gazdasági rendezkedés. Mint lapunknak jelentik: A fiuemei kereskedelmi s iparkamara tegnapi rendes ülése után titkos ülést tartott, tárgyalandó a kereskedelmi miniszter bizalmas leiratát az önálló vámterületre vonatkozó előkészületek tárgyában. A kamara adandó válasza alapjául elfogadta a titkári hivatal által ajánlott tanulmányt, mely elv gyanánt kimondja a kölcsönös forgalomnak kedvezményes vámokkal való előmozdítását.

A kisiparosok és a közszállítások. Már régebbi idő óta fennáll az a szabályzat, hogy a hatóságok ipari és más terménybeli szükségleteinek beszerzésénél és az ipari munkálatok kiadásánál az egyes iparos-csoportok lehetőleg különválasztandók oly czéliből, hogy a kisiparosok versenye is előmozdíttassék. Csakhogy ezt a szabályzatot vajmi ritkán tartották be és különösen az államvasutak igazgatósága, amely — úgy látszik — kényelmesebbnek találja a nagy szállításokat egy kézbe juttatni, rá sem hederített e szabályzat rendelkezésére, sőt, amidőn panasz folytán a kereskedelmi miniszterium utasította a deleg figyelembevételére, felterjesztéssel felelt, amelyben előhozakodott azon nehézségekkel, amelyeket a rendelkezés betartása inuiválna. A kereskedelmi miniszter most felhívta az országos iparegyesületet, hogy a magyar mérnök- és építészegylettel, nemkülönben a hazai ipartestületek központi bizottságával egyetértve tartson ez ügyben értekezést jelszül abban az irányban: 1. Miként volnának a magyar királyi államvasutak által az eddigi eljárás mellett felho-

zott s azokon kívül még esetleg létező egyéb előnyök az állam jelentékenyebb megterhelése nélkül biztosíthatók az esetben is, ha a nagyobb állami építkezéseknél az egyes munkálatok külön adatnak vállalathoz az egyes szakmabeli iparosoknak? 2. Mely ipari szakmák azok, a melyek körébe vágó munkálatokra, azok természete szerint, mindenestre egységes ajánlat teendő, illetőleg a melyeknél a szakmaszerű elkülönítés leközdhethetlen, a dolgok természetében rejlő nehézségekbe ütközik? 3. Általában ugy az árlejtési hirdetményekbe, valamint a szerződésekre milyen határozványok lennének felveendőek avégből, hogy legalább az állami építkezéseknél résztvevő egyes szakiparosok érdekei az eddiginél fokozottabb mértékben védessenek meg? A létrejött megállapodások építkezési nemek szerint elkülönítve, árlejtési hirdetmény és szerződés-miniták alakjában volnának szövegezendők és hozzám felterjesztendők, hogy az illető hatóságok és intézetek további utasítása iránt az összes érdekek számbavételével határozhassak.

Magyar czukorgyárosok országos egyesülete. Az egyesület június 4-én tartja meg ez idei közgyűlését, melyen az ipar érdekeltjei előreláthatólag teljes számban részt fognak venni. Ez alkalommal lesz az egyesület kebelében gazdasági és technikai szaktárgyak ápolása és fejlesztése érdekében létesített külön szakosztály alakulása is, mely számos ipari és gazdasági szempontból fontos kérdés megoldására lesz hivatva törekedni. A közgyűlés napirendje a következő: 1. Elnöki megnyitóbeszéd. 2. Jelentés az egyesület 1897. évi működéséről. 3. Az 1897. évi zárszámadás és az 1898. évi költségvetés beterjesztése. 4. A műszaki szakosztály alakulása.

Kőbányai sertésplac, május 25. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli súlyban) 57 krajczárig. Közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban) 56 krajczárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 59 1/2—60 1/2 krajczárig. Közép (páronkint 251—320 klgig terjedő súlyban) 58—59 kr. Könnyű (páronk. 250 klgig terjedő súlyban): 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klg. felüli súlyban) 58 1/2—59 1/2 krajczárig, közép (páronkint 240—260) kilogramm súlyban) 58—59 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 57—58 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. május 23. napján volt készlet 41.823 drb, május 24-én felhajtott 748 drb, május 24-én elszállított 423 darab, május 25-ére maradt készletben 42.143 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, május 25. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. május 24-én érkezett 502 drb. Készlet 218 darab, összes felhajtás 720 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 538 drb, elszállítatlan maradt 182 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—59 1/2 kr, 220—280 kilós 58—59 krajczár, 320—380 kilós 56—59 kr, öreg nehéz 58 kr, malacz 31—42 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti sovány sertésvásár, május 25. (Pfeiffer Jakab és fia jelentése.) Jegyzéseink: Sertésveszén átment: 80—120 klgig 54—58 kr, 120—160 klgig 53—55 kr, 160—200 klgig 51—54 kr, sertésveszén át nem ment 80—120 klgig 40—42 kr, 120—160 klgig 41—43 kr, 160—200 klgig 41—43 kr. Az üzlet lanyha. Kőbányára szállítva 3 krajczárral többet fizetnek.

Pénzügy.

Tőzsdéi jegyzés beszüntetése. A tőzsdetanács elrendelte, hogy a temes-bégyavölgyi társulatnak az 1885. XXVII. törvényczikk alapján kibocsátott ötszázalékos kötvényeinek jegyzése a mai naptól kezdődőleg beszüntetessék.

Uj jegyzési mód. A tőzsdetanács elrendelte, hogy a Budapesti Közüti Vaspálya-Társaság részvényei folyó évi május hó 27-ik napjának déli tőzsdéjétől kezdve határidőre jegyeztessenek. Ezek az értékek az értéktulási szokások 13. szakasza értelmében kerülnek lebonyolításra. A jövőben a leszámló árfolyam havonként kétszer állapítatik meg.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, május 25.

Epen tegnap utaltunk arra, hogy alighanem a másik szélsőségbe tévedt a spekuláció, amidőn leszorította a határidő árát teljes egy forinttal a közbuza jegyzése alá. Hosszabb idő óta először volt alkalmunk ama véleményre, hogy a májusi júniusi buza árfolyama igazolatlanul olcsó és hogy a 12 forint 70 krajczáros kurzusnak egyelőre nincs

létjogosultsága. Hát e terminus ma 60 krajczárral magasabban, 13 forint 30 krajczárral zárul és ezzel elérvén a 75 kilogrammos készbuza értéket, alkalmasint a jövőben egyöntetűen fog haladni az effektív-áruval.

Tapasztaltuk ugyanis a közelmúltban, hogy a szállítási idő második felében a diszparitás egyszerű képtelenség. A fogyasztástól függ tehát most már minden; malmainktól, melyek oly sok ideje játszó már a duzzogót, hogy nem csodálnók, ha elvégre mégis ráfanyalodnának a vásárlásra. Ma alig vettek valamit a malmok gyengén tartott árak mellett. Igaz, hogy kínálat sem volt, de azt tartják, hogy csak lépjenek ki a malmok a rezerveből, lesz akkor áru is bőven a piacon.

A szeptemberi buza körülbelül negyven krajczárt nyert áraban és 10 forint 33 krajczárral zárul. A hivatalos jelentés a vetések állásáról határozottan alatta maradt a várakozásoknak. Két nap óta veszélyeztetik ugyanis a közbiztonságot a csarnokban ama nagyképekű beavatottak, akik állítólag előre megkapták az autentikus információt, hogy a tegnap esedékes volt kimutatás számszerint három millió métermázsza buzával nagyobb terméremedményt fog kilátásba helyezni. Tudjuk, hogy ez épen nem vált be teljesen. A hivatalos közlemény ezuttal egyáltalában nem hozott számszerinti taksálást, ami egészen helyes, mert a miniszteriumi jelentés csak veszítene komoly voltából, ha májushoz tíz-tíz napi időközökben újabb mennyiségi becslésekbe belemenne. Egyébként fenntartotta a jelentés május tizenötödiki reménybeli termébecslését és végül, ezuttal először, konstátálta a tudósítás, hogy sokfelé mutalokozik a levelözösd. Egyszóval a mai lapok elkeserítették a contremineurök reggeli kávéját, jóllehet Orbán napja nagyon is megemborelte magát és fagy helyett jótékony esőzéssel köszöntött be. Különben néhány vidékről jégesőt jelentettek. De azért délelőtt ingadozott még, az irányzat, csak a dél felé beérkezett vételi megbízások bánsági és bácskai termelők részéről, illetve az ugyanonnan jövő komolyabb roszdahírek szították intenzívebben az emelkedést.

A többi cikkekben is élénk forgalom volt a határidőpiacra, rozs 30 krajczárral, tengeri 15 krajczárral, zab 10 krajczárral javította árát.

Felmondottak 6000 métermázsza tengerit.

Hónap van a májusi szállítással kötött határidőügyletek utolsó felmondási napja, de ez egészen jelentéktelen, mivel egy hónapos szállítással alig fordultak elő kötések, kivéve néhány ezer métermázsza zabot, amely — úgy halljuk — már lebonyolódott.

Ami a külföldi piacokat illeti, Amerikában tegnap a közeli határidők 3 centset, a későbbiek 1 és fél centset veszítettek. A kivitel 7 hajórakományt vásárolt.

A Bradstreets szerint is növekedett a buza-készlet az Unioban a multheti 28.525.000 bushelből 29.325.000 bushelre, tehát 800.000 bushellel, a tengeri állomány apadt 2.481.000 bushellel és kitesz ma 27.283.000 bushelt.

Pétervárról jelentik, hogy Oroszország tengeren való elszállításai a mult héten 409.000 quarters buzát és 33.000 quarters tengerit tettek, számban a mult heti 475.000 quarters buzával és 37.000 quarters tengerivel.

A mai jelentések közül kiemeljük a berlini tudósítást, amely szerint ott az üzlet délelőtt szilárd, délután nyugodtabb irányzatú volt és a párisit, 20 centimes emelkedéssel. Az angol piacokról a tőzsde zártáig nem érkezett tudósítás.

Buza.

Elkelt néhány kocsiakomány 10 krajczárral olcsóbb áron.

Előfordult elások buzában.

Kezdeti mennyiség	Előfordult	Maradék	Ár	Ár	Ár
600	100	500	12.70	12.70	12.70
400	100	300	12.55	12.55	12.55
100	100	0	12.55	12.55	12.55
400	100	300	12.55	12.55	12.55

Szesz.

Budapest, május 25. Irányzat változatlan. Azonnali szállításra 25 krajczárral olcsóbb. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 29.50—20.75. Finomított szesz nagyban 59.—59.25, Finomított szesz kicsinyben 59.50—59.75, Elestő-szesz nagyban 59.—59.75, Elestő szesz kicsinyben 59.50—59.75, Nyersszesz adózva nagyban 53.—58.25, Nyersszesz adózva kicsinyben 53.—58.75, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 17.50—17.75. Denaturált szesz nagyban 22.50—23.— Denaturált szesz kicsinyben 23.25—23.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendő.

Bécs, május 25. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 21.50 forinton kelt el. Zártnagyban jegyzés 21.20—21.50 forint.

Prága, május 25. Adózott tripló-szesz 57.—57.1/2 forinton jegyeztetett nagyban. Adózatlan szesz szilárd 20.75—21.— forinton kelt el.

Triest, május 25. Kivitel szesz tartályokban szállítva 90% kevtoliterenként nagyban május-augusztusi szállításra 14.—14.50

Bécs, május 25. Kontingált szesz kész áru-ban 23.10 frttól 23.3) frtig. Gyengült.

Páris, május 25. Szesz folyó óra 48.75 frk = 25.77 frt; júniusra 48.50 frk = 25.65 frt; július-aug.-ra 48.50 frk = 25.65 frt; 4 utolsó óra 44.50 frk = 23.54 frt. Az árak 10.000 liter százalékonként 1/4% leszámítással értendő. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Czukor.

Páris, május 25. Nyers czukor (88 fok) készáru 30.50—31.— frk, fehér czukor júniusra 32.7/8 frank, július-aug.-ra 32.7/8 frank, okt.-tól 4 óra 32.7/8 frk, 4 óra máj.-tól 31.5/8 frk. Finomított készáru 103.50—104 frank.

London, május 25. Jávaczukor 12% shilling, szilárd.

Petroleum.

Bréma, május 25. Petroleum fin. helyben 6.—márka = 3.53 frt.

Newyork, május 25. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 6.15 cents, fin. petroleum Philadelphában 6.10 cents; United Rife Line Certificates májusra 86.—; nyers petroleum májusra 6.80 cents.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, május 25. A mai tőzsdén a hangulat szilárdabb volt, de mert a spekuláció május-júniusi búzát realizált, a jegyzések olcsóbbodtak és csak őszi buza és őszi rozs tartották meg az elért áremelkedés egy részét. Kötetett: buza május-júniusra 12.95—12.68—12.73, buza őszre 9.98—9.90—9.95, rozs őszre 7.75—7.66, zab őszre 6.12, tengeri július-augusztusra 5.76.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza május-júniusra 12.73—12.76, őszre 9.95—9.97, rozs őszre 7.65—7.67, tengeri május-júniusra 5.73—5.75, július-augusztusra 5.76—5.78, zab május-júniusra 7.34—7.40, zab őszre 6.12—6.14, repce augusztus-szeptemberre 13.10—13.30 forinton.

Boroszló, május 25. Buza helyben 22.30 márka (= 13.12 frt) sárga. Buza helyben 22.20 márka (= 13.06 frt). Rozs helyben 16.90 márka (= 9.94 frt). Zab helyben 16.70 márka (= 9.82 frt). Tengeri helyben 13.50 márka (= 7.94 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, május 25. Buza holsteini 235—248 márka (= 13.82—13.58 frt). Rozs meklenburgi 170—182 m. (= 10.—10.70 frt.) Rozs orosz 127—128 márka (= 7.47—7.53 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, május 25. (Megnyitás.) Buza folyó óra 29.50 frank (= 14.07 frt). Buza júniusra 29.75 frank (= 14.19 frt). Buza július-aug.-ra 28.30 frank (= 13.50 frt). Buza 4 utolsó óra 24.60 frank (= 11.74 frt). Rozs folyó óra 21.50 frank (= 10.25 frt). Rozs júniusra 21.25 frank (= 10.13 frt). Rozs július-aug.-ra 17.10 frank (= 8.16 frt). Rozs 4 utolsó óra 15.50 frank (= 7.39 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 25. (Zárlat.) Buza folyó óra 29.75 frank (= 14.19 frt). Buza júniusra 29.75 frank (= 14.19 frt). Buza július-augusztusra 28.30 frank (= 13.50 frt). Buza 4 utolsó óra 24.75 frank (= 11.80 frt).

Liverpool, május 25. Buza 2—3, tengeri 2 1/2, üst 1—1 1/2 pennyvel alacsonyabb.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, május 25. A legutóbbi hivatalos ma-gyar jelentés a vetések állásáról, továbbá a kiegyezésnek nem szünő akadályai, egyaránt közrehatottak a mai előtőzsdé tartózkodó irányzatának megalakulására. Később azonban a budapesti vá-

sárlásokra javult a helyzet, mit később a déli tőzsdén az alpesi bányarészvények újabb emelkedése követett.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 356.85—357.50, Anglo-bank 158.50, Union-bank 296.—, Länderbank 229.—, Magyar hitelrészvény 389.50—391.25, Osztrák-magyar államvasut 358.65—359.65, Déli vasut 71.22, Elbevölgyi vasut 261.50, Dunagőzhajózási 473.50—474, Alpesi bánya 162.75—163.50, Rimamurányi 252.—, Májusi járadék 101.90, Osztrák járadék 101.50, Magyar aranyjáradék 129.50, Magyar koronajáradék 99.20, Török sorsjegy 60.75—60.40, Német márka 58.85, 20 frankos 9.54, Tramway 523—524.50, Brassói kőszénbánya 307—308.50 forint.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 357.25, Magyar hitelrészvény 391.25, Osztrák-magyar államvasut 359.62, Déli vasut 71.12, Alpesi bánya 163.20, Májusi járadék 101.90, Török sorsjegy 60.60.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 357.25 Magyar hitelrészvény 391.50, Anglo-bank 158.50 Bankverein 270.50, Union-bank 297.—, Länderbank 229.75, Osztrák-magyar államvasut 360.50 Déli vasut 71.25, Elbevölgyi vasut 261.75, Északnyugoti vasut 249.50, Török dohányrészvény 129.—, Rimamurányi 252.—, Alpesi bánya 165.10, Májusi járadék 101.90, Magyar koronajáradék 99.15, Török sorsjegy 60.50, Német márka 58.85, Magyar aranyjáradék 120.90, Osztrák földhitel 467, Osztrák koronajáradék 101.50, 20 frankos 9.53. Fegyvergyár 315.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjáradék 120.95, Magyar koronajáradék 99.15, Tiszai kölcsön-sorsjegy 138.75, Magyar földterhermentesítési kötv. 97.25, Magyar hitelrészvény 391.25, Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 157.50, Kassa-oderbergi vasut 190.50, Magyar kereskedelmi bank 1418.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.10 Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.25, Magyar leszámítóló és pénzváltóbank 261.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 252.—, 4.2% papírjáradék 101.95, 4.2% ezüstjáradék 101.80, Osztrák aranyjáradék 121.05, Osztrák koronajáradék 101.80, 1860. sorsjegyek 142.—, 1864. sorsjegyek 197.75, Osztrák hitelsorsjegyek 209.50, Osztrák hitelrészvény 357.75, Angol-osztrák bank 158.25, Union-bank 297.—, Bécsi Bankverein 270.50, Osztrák Länderbank 229.50, Osztrák-magyar bank 911.—, Osztrák-magyar államvasut 361.50, Déli vasut 71.25, Elbevölgyi vasut 261.75, Dunagőzhajózási részvény 474.—, Alpesi bányarészvény 165.30, Dohányrészvény 128.75, 20 frankos 9.53 1/2, Cászári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.50, Német bankváltó 58.82, Az irányzat szilárd.

Bécs, május 25. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 358.25, Magyar hitelrészvény 391.50, Anglo-bank 158.50, Bankver. 270.50, Union-bank 297.—, Länderb. 229.50, Osztrák-magyar államvasut 361.85, Déli vasut 71.25, Elbevölgyi vasut 262.—, Északnyugoti vasut 249.50, Török dohányrészvény 129.50, Rimamurányi vasuti 252.—, Alpesi bánya 165.30, Májusi járadék 101.95, Magyar koronajáradék 99.20, Töröksorsjegy 61.—, Német márka azonnali szállításra 58.86.

Berlin, május 25. Ezüstjáradék 101.60, Osztr. aranyjáradék 102.75, Magyar aranyjáradék 102.75, Magyar koronajáradék 99.50, Osztrák hitelrészvény 224.40, Osztrák-magyar államvasut 153.80, Déli vasut 31.10, Elbevölgyi vasut 132.—, Bustiebrádi vasut 311.—, Osztrák bankjegy 169.90, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.75, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.90, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.47, Orosz bankjegy 217.25, Olasz járadék 91.50, Laura-kohó 202.25, Harpeni 187.40, Olasz központi vasut 132.20, Török sorsjegy 115.—.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 224.60, Osztrák-magyar államvasut 154.—, Déli vasut 31.10, Magyar aranyjáradék 102.75, Disconto-társaság 198.60.

Frankfurt, május 25. (Zárlat.) 4.2% ezüst-járadék 86.20, 4% osztrák aranyjáradék 102.70, 4% magyar aranyjáradék 102.40, magyar koronajáradék 99.70, osztrák hitelrészvény 303.12 osztrák-magyar bank 775.50, osztrák-magyar államvasut 309.75, déli vasut 63.50, északnyugoti vasut 212.—, bécsi váltóár 169.75, londoni váltóár 20.47, párisi váltóár 80.933, bécsi bankverein 229.50, villamos részvény 136.25, alpesi bányarészvény 142.—, 3% magyar arany-kölcsön 89.—, 4.2% papírjáradék 86.40. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, május 25. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészv. 304.25, Déli vasut 62.37, Osztrák-magyar államvasut 312.—.

Frankfurt, május 25. (Esti tőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 304.25, Déli vasut 62.75, Osztrák-magyar államvasut 310.75. Az irányzat szilárd.

Hamburg, május 25. (Zárlat.) 4.2% ezüst-járadék 86.50, osztrák hitelrészvény 304.—, osztrák-magyar államvasut 777.50, déli vasut 148.50, olasz járadék 91.70, 4% osztr. aranyj. 103.20.

4% os magyar aranyjáradék 102.40, 1860. sorsjegy 126.00. Az irányzat szilárd.

Hamburg, május 25. (Esti tőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 304.20. Az irányzat nyugodt.

Páris, május 25. Új 3% francia járadék 101.40, 3% os francia járadék 102.80, 3 1/2% francia járadék 106.10, Osztrák földhitelintézet 1290, Osztrák-magyar államvasut 778.—, Osztrák aranyjáradék 102.50, Déli vasuti elsőbbség 384.50, Alpesi bánya 360.—, Török dohányrészvény 278.50 Török sorsjegy 109.—, Olasz járad. 93.20, Spanyol kölcsön 33.87, Meridional 673.—, Ottomanbank 543.50, Rio Tinto 658.50, Debeers 681.50, Eastland 115.—, Chartered 63.—, Randfontein 35.—, Magyar aranyjáradék 103.12.

London, május 25. (Zárlat.) Angol consolok 111.25, déli vasut 7.—, spanyol járadék 34.5/8, olasz járadék 90.7/8, 4% magy. aranyjáradék 101.25, 4% rupia 62.—, Canada pacificvasut 86.75 leszámítólási kamatláb 2.5, ezüst 26.50. Bécsi váltóár 12.21. Az irányzat gyengült.

New-York, május 25. Ezüst 57.50.

IDŐJÁRAS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. május 25-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 706 +	A hőmérséklet Celsiusban szent	Csapadék mm.	Állomások	Légnyomás mm. 706 +	A hőmérséklet Celsiusban szent	Csapadék mm.
Arvavárja . . .	55.4	12.8		Pola	54.1	16.6	8
Selmeczbánya . . .	52.8	11.5	27	Lesina	54.9	18.8	
N.-Szombal . . .	52.5	14.2	15	Sarajevo	53.4	21.8	
Magyar-Ovár . . .	54.2	18.6	10	Torino	68.2	10.6	
O-Gyalla	52.8	18.0	15	Plözenz	56.5	15.6	1
Budapest	52.9	14.4	9	Róma	57.9	16.2	7
Sopron	58.8	12.4	5	Nápoly	58.3	18.4	
Herény	53.2	14.1	6	Briszli	57.4	24.3	
Keszthely	60.2	17.0		Falerno	60.0	18.2	
Zágráb	61.2	14.3		Palermo	58.3	17.3	
Fiunne	61.1	15.8	2	Málta	51.7	12.0	4
Chirvoica	54.8	16.8	7	Biarritz	57.2	16.5	4
Pancsova	61.0	18.3	8	Nizza	51.8	14.3	
Zsonbolya	60.2	17.0	8	Páris	58.3	10.2	6
Arad	59.7	16.4	1	Kopentága	64.1	11.1	7
Szeged	60.0	17.1	1	Hamburg	57.7	11.9	2
Szolnok	61.2	16.6	7	Berlin	67.0	17.8	
Eger	60.1	18.3	11	Christiansund	72.8	9.4	
Dobozon	67.4	10.8		Stocholm	68.9	11.8	
Kősnárk	59.3	15.0	2	Ezst-Pétervár	74.0	8.9	8
Ungvár	59.9	21.5	14	Moszkva	66.0	18.4	
Százvár	60.3	18.1	4	Varsó	60.5	19.2	
Nagy-Vár	58.6	22.0	1	Kjov	63.4	19.9	
Kolozsvár	59.6	16.8	8	Odessza	—	—	
Nagy-Szeben	60.7	22.3		Sulina	61.8	20.8	4
Bécs	66.6	15.6	21	Szöfia	59.4	17.2	1
Szaburg	48.0	19.0	14	Konstantinápoly	61.4	17.4	
Klagenfurt	58.1	14.1	1				

A légnyomás térbeli eloszlása annyira egyöntetű, hogy a barométer egész Európában 750 és 760 mm. között váltakozik. Ebből folyólag az időjárást változékonyság és a helyi befolyások érvényesülése jellemzik, ami Európában mindenfelé helyi esőkben nyilvánul.

Hazánkban az idő tegnap este esős és nagy mértékben zivataros lett. A zivatarral villás is járt együtt, különös erővel Nagylakon, Ujvidéken, továbbá Budapesten, Pancsován, Ungvárt, némiképpen egyes helyeken Jás, Igy Ujvidéken, Kolozsvárott és Vajda-Hunyadon. A hőmérséklet tegnap még magas volt, de ma már hőcsökkenés állott be.

Változó felület mellett, enyhe idő várható, helyi zivataros esőkkel.

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Pünkösdre

csak

Károly-körut 20. sz. a.

4 egységes ár van

frt 1.50, 2.50, 3.50, 4.50

bármely pár

férfi-, női-, gyermek-
és leánycipő

legsolidabb kivitelben, minden alak-és
nagyságban, zöld, barna vagy fekete.

Ezen 4 egység-áron kívül még egy igen finom
férfi- és női cipő 5 frt 50 kért kapható.

Mödlingi czipőgyár

Fränkel Alfréd

Budapest, Károly-körut 20.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címret is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restante kéri, akkor minden kérdés után még 30 krajczár kincstárbeli ártólók is fizetendő. — Csak az apróhirdetést postautalványon küldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindezeki közzétételéért az apróhirdetés árát kifizetni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

rézére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Dr. Balászcits György** név. Balászcits György név. Balászcits György név.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór** dohányüzlete.
- IV. „ Garisch-bazár **Dóval József** dohányüzlete.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Kometsch A. J.** dohányüzlete és újáruháza.
- V. „ Nagykörönd-utca 20. sz. **Löwinger Gyula** fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Weil Vilmos** dohányüzlete.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka** dohányüzlete.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond** dohányüzlete.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Erzser Kovács** dohányüzlete.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Hobozory Ilona** dohányüzlete.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Béza** dohányüzlete.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frad J.** dohányüzlete.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bárja. **Sopronyi V.** dohányüzlete.

ugyanne helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közölhetnek.

LEVELEZÉS.

- Margit** hát már sohase írunk a Végrendeletkérőknek? 1241-1
- Bárványom!** Vegtelenül örülök, ha a pünkösdi ünnepeket együtt tölthetünk. Azt hiszem, hogy addig találkoznunk fogunk, azonban előre kijelentem, hogy nem vagyok hajlandó M...-ék társaságával menni, hogy azért azt majd máskor megmondom. Aranyos kezét csókolja imádozója. 4594-1
- Ervin!** Alattánál, különben is nem értem, hogyan lehet valakit minden ok nélkül elűzni. Ön éppen a félreismer engem ha azt hiszi, hogy képes lettem volna arra, amit leírtem, amit, hogy megírtam. Levelet munkámban nem írtatok, azonban Ön írhat a szokott címre. Tisztelettel küldi ártatlanja. 4592-1
- Május 1.** Ott leszek, mégha tüzes kövek eszenek is. Türelmetlenül várom azt a napot, midőn ismét viszonzhatom. Kezét csókolom. 4488-1
- Budai!** Most már tudom, hogy miért nem jött, én írtam, azonban a levelet rosszul értelmeztem és ma vissza hozták ezzel a felirattal „a czimzett ismeretlen”. Tehát én vagyok a bűnös, máskor jobban fogok vigyázni. Szombaton rendelkezésére állok. Üdvözli Pestit. 4596-1
- Boldog élet** levele van fővárosi leánytól. 4489-1
- Laci és Sándor** ezimben sürgős levél ment a kiadóhivatalba „Laci és Gizi”-től. 4484-1
- Xis barna** kérélik levelét átvenni. 4488-1
- Jrénekem!** Nagyon eues aranyos, drága teremtes vagy azt hiszem ezzel eléget mondtam. Forrom szerető Laci. 4590-1
- Két jó barát,** megismerkedni. Választ „Laci és Sándor” alatt kérünk. 4484-1

HÁZASSÁG.

- Jsmertesség** hiányában ez uton szeretne férjhez menni jó családból származó leány. 2399 írt készpénzhozományon kívül szép kelengyével is rendelkezik. Levelet „Jól nevelő” 23 címre kér a kiadóhivatalba. 4482-2
- Jó nevelésben** részesült, izr. csinos barna leány 16 2000 írt készpénz hozományával és szép kelengyével rendelkezik férjhez menni óhajt. Levelet „K. K. 29” jellege alatt a kiadóhivatal közvetíti. 4425-2
- Videki földbirtokos,** házasság czéljából óhajt megismerkedni. 15 éves, 8. oszt. műveltséggel bíró 21-22 évi körüli hölgyvel, kinek 25-3000 írt hozomány van. Levelet a kiadóhivatalba küldendő „Boldog élet” jellege alatt. 4470-2
- Xis terméte** de azért elég csinos. Házas leány komoly házasra vágyó. Levelet a kiadóhivatalba kér intern „Xis barna” címre. 4448-2
- Videki hivatalnok** 16m. kath. 1800 írt fizetéssel rendelkező családból oly csinos hajdani ismereteket keresi, kinek némi hozománya is van. Titoktartás biztosított. Levelet a kiadóhivatalba küldendő „Páris élet” jellege alatt. 4480-2

ALLAST KERES.

- Egy 15 éves** árva izr. leány bármily állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 4312-3
- 25 éves nő** fiatalabb óhajtana barminő irodai vagy rak-tárnoki, foglgyelői állást elfoglalni. Szives megkeresést „K. K. 29” jellege alatt kér. 4410-3
- Érettségezett** izr. fiatal ember, ki a héberben is jártas, correpetitornak ajánlkozik esetleg vidékre, vagy bármilyen irodai foglalkozást elfoglalni. Czim a kiadóhivatalban. 4480-3
- Tisztességes** 22 éves leány, igen jó hához mint szobaleány kíván alkalmazást. Szives megkeresések „Török és hárszeg” jellege alatt a kiadóhivatalba kérnek. 4372-3
- Germekkertész** alkalmazást keres, elmegy pusztára is 4 vagy 5 éves gyermekekhez. Igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. 4370-3
- Intelligens** szolid fiatal ember bármilyen irodai vagy rak-tárnoki, foglgyelői vagy elhoz hasonló állást keres. Szives megkereséseket lap kiadóhivatalába kér „V. E. 15” jellege alatt. 4310-3
- Kereskedelmi akadémiát** végzett fiatal hivatalnok, ki a könyvelésben és levelezésben is járatos, feladat foglalkozást keres. Igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. 4292-3
- Correpetitornak** ajánlkozik intelligens családhoz szerény igényekkel helyben, esetleg vidékre izr. tanítóképzői helyre, ki e téren nagy jártassággal bír, vagy bármily irodai munkát elvégez. Szives megkereséseket „Elhagyott” jellege alatt tovább bit a kiadóhivatalban. 4468-3
- Jársalkodónői** állást óhajt elfoglalni egy 20 éves kath. jó családból való leány, ki a magyar, német, francia s angol nyelvből is beszél, továbbá szépen zongorázik is. A főzésben is segítkezik és zárdai nevelésben részesült. Czim a kiadóhivatalban. 4452-3
- Correpetitornak** vagy nevelőnek ajánlkozik vidékre az iskolai szüntőlők tartalmára egy a felsőbb kereskedelmi iskolának közép osztályát legjobban sikerrel végzett fiatal ember szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 4490-3
- Tanítójelölt** házi tanítóknak ajánlkozik intelligens családhoz, ki a legjobban tartalmára rendelkezik s a héberben kivált tehetséggel bír. Szives megkereséseket a kiadóhivatal tovább bit „Tanító” jellege alatt. 4492-3

ALLAST KAPHAT.

- Helybeli** nagyobb kereskedésbe kerestetik egy némi övdékkal rendelkező penztárnok, csakis olyanok pályázhatnak kik nyelviségben már alkalmazva voltak. Írásbeli ajánlatokat a kiadóhivatal tovább bit „Gyakorlat” jellege alatt. 4492-3
- Családleányok** női dívat terembe azonnal felvételnek. Czim a kiadóhivatalba. 4488-4
- Magyar** felolvasónő kerestetik vidékre idősobb magányos urhoz. Ki francziul is beszél előnyben részesül. Ajánlatok a fizetési igények megjelölésével a kiadóhivatalba küldendők „Felolvasó” címre. 4498-4

OKTATÁS.

- Czimbalom** tanítónő, ki még néhány órával rendelkezik, tanít az általa feltalált legkönnyebb tanmód szerint, ugy-szintén cigányosan is, háznál és házon kívül. (Órákint 50 krajczár.) Czim a kiadóhivatalban. 4102-5
- Magyarul és németül tanít** naponta 1-2 órára francia tár saigásért intelligens egyén. Czim a kiadóhivatalban. 3874-5
- Szabászatban** és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak jó családból származó intelligens hölgyek. Hol megmondja a kiadóhivatal. 3874-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

- 160-250 holdnyi** birtokot keresek nagy kerttel, szép uralakkal a főváros és vasút közelében. Ajánlatok „Vétel” cím alatt. 3896-6
- A budai** oldalon néhány hold földet keresek vételre részletes beírás mellett. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Pontos fizető” jellege alatt. 4214-6
- Kisebb birtok** kerestetik mielőbbi megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetíti „Birtokvétel” jellege alatt. Ügyzők kizárva. 4472-6
- Ház- és telek-eladás.**
- Családi ház.** Sziliszterben építve, kényelmes beosztással, 4 szoba stb. 300 négyszögöl kerttel eladó a tisztviselőtelepen. Czim a kiadóhivatalban. 6781-7
- Bérbérlés** 150-20000 ft-ig megvételre keresek. Ügyzők kizárva. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Bérbérlés” címre. 4908-7
- Szép fekvésű** nyaralótelek, kerítéssel az indóház közelében közelében eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4848-7
- Eladó ház.** Újpest legcsinosabb helyén újonnan épült ház a villamos vasút a szomszédjától 3 percz. eladó 14,000 forintért. A vételhez szükséges 6,000 forint, a többi bankleher. 4298-7

ELADÁS.

- Butorvetyők** becses gyűjteménybe ajánljuk Nemes és Lengyel belvárosi kocsiút-utca 8. I. em. levő nagy butorvetyőket, háló-, szalon- és ural berendezések rendkívül olcsón beszerezhetők. 6775-6
- Egy ebédliódián** szövetelt buhuzva olcsó áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4122-8
- Butorok.** Igen díszes ebédlió-butor költözökös miatt magán-üzletben olcsón eladó. Helyeknélküli naponta 10-11 óra közt. Czim a kiadóhivatalban. 4188-8
- Honvédhísz** egyenruha olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4298-8
- Elegáns butorok.** Ebédlió-, háló-, ural-, szalon-berendezés, olaj- és szövetanyagok, szőnyegek, rövid zongora stb. eladó 6-14 s 3-5 kőszék Andrássy-ut 86. szám. 6388-8
- Vaskereskedés.** Dunamenti nagy városban Budapest, Pozsony közt, évente 45,000 forint detali forgalommal, 15,000 forint árakézzel, melyet tulajdonosa 14 éve bír, tulajdonos beteges, 4-5 évi eladó. Átvételhez 6000 forint szükséges, többi minimeg. Róvidebbi Nemzet Gyula üzletet adását és vételek közvetítő ügykegége által Budapestben. Rókk Szilárd-utca 18. 1827-8
- Bámulatos olcsó!** 1 magas szőnyegdíván 40 fttől, 1 magas gívau Croquet-bőr (bordó) 25 ftt, 1 ottomán 14 ftt, 1 halópamla matracokkal és főkialk croquet-bőrből 16 ftt, 1 háromrészi lészómatrac 14 ftt, 4 háromrészi afrikamatrac 6 ftt, 1 háromrészi volin-matrac 5 ftt, 1 ósaszukhabó Vasagy 5 ftt, 1 aozódiórony-ágybetét galv. acélszövedvényből 4 fttől felfelé. Kapható készpénzben vagy utánvétt mellett **Náthán Ignác** kárpitos-mesterül **Buda-pest, VII., Erzsébet-körút 23.**

VÉTEL.

- Élénk** forgalmu helyen egy vendéglő kerestetik megvételre lehet esetleg Budán O-Budán is. Részletesebb ajánlatokat a kiadóhivatal közvetíti „Vendéglő” címre. 4400-9
- Czimbalom** (pedálos) kerestetik, sűrűsüm megvételre. Ajánlatok az ár kitételével „K. M. 19” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 4320-9
- Megvételre** kerestetik jó helyen egy kisebbüzlet ural és női dívat-üzlet. Ajánlatokat „Biztos jövő” alatt a kiadóhivatalba. 4388-9
- Falizongora** kerestetik mielőbbi megvételre. Czim a kiadóhivatalban. 4369-9

KIADÓ SZOBÁK.

- Elegánsan** butorozott tiszta 2 ablakos utcai szoba külön előszobával 30 fttért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4508-10
- Egy csinosan** butorozott szobába egy szobatars kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4300-10
- Élőkelő izr.** családdal a Váci-körúton, közel az Arany-János utcához, egy-két intelligens ur lakást és főnői ellátást nyerhet. Czim a kiadóhivatalban. 4144-10
- Jgen elegánsan** berendezett különbejárta utcai szoba, 2 ablakkal az Erzsébet-körúton, fürdőszobával, használatra kiadó, 25 fttért teljes kiszolgálással. Czim a kiadóhivatalban. 4276-10
- Élőkelő** uronővel elegánsan butorozott szoba különbejárattal a Tereztér-úton egy vagy két ur részére kiadó, esetleg teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalba. 4492-10
- Szobatars** kerestetik egy csinosan berendezett udvari szobában a Baross-utczában igen olcsó ár mellett. Czim a kiadóhivatalba. 4290-10

SZOBA KERESTETIK.

- Nyári lakást** keresek Budakeszen szép kertben, árnyékos helyen, csendes házban. Ajánlatokat kérek a lakás körülményes leírásával és fizetés megjelölésével „Nyugodt otthon” címre a kiadóhivatalba. 4478-11
- A Népszínház** közelében keresek külön bejárta utcai szobát, intelligens családdal. Ajánlatokat az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „M. M.” jellege alatt. 4178-12
- Világos,** szellős szobát keresek egyszerű de tiszta bútorral járós 1-éru. Ajánlatokat „Othon” alatt kérek a kiadóhivatalba. 4478-12
- Nagy-Maroson** keres egy fiatal ember kertben lévő lakást, teljes ellátással a nyári hónapokra. Ajánlatok a fizetés megjelölésével a kiadóhivatalba intézendők „Hivatlanok” címre. 4474-12

KIADÓ LAKÁSOK.

- Nagy helyiség** 1-ső emeleten, mely egy nagytaromból és több szobából áll. augusztus 1-ére, kiadó különösen alkalmas irodának, divatüzletnek, műhelynek, egytelti helyiségnek, étkezőteremnek, magánlakásnak, vagy nagy lakásnak. Bővebbet a kiadóhivatal után meg tudhatni. 8662-13
- A Bajza-utczában** kiadó két szép szoba magasföldszinten, nyaralásra igen alkalmas. Esetleg kert-használattal. Czim a kiadóhivatalban. 4190-13
- Elegánsan** butorozott kéttablakos utcai szobát külön bejárattal keresek a központi pályaudvar közelében, lehetőleg teljes ellátással és fürdőszobahasználattal. Ajánlatokat kérek a kiadóhivatalba „Csendes lakó” jellege alatt. 4494-12
- Zuglóban** kiadó 8 szobából és minden hozzá tartozóval ellátott lakás a nyári hónapokra. Czim a kiadóhivatalban. 4450-13
- Három utcai szobából** és a szükséges mellékhelyiségekkel álló elegáns lakás augusztus 1-ére olcsón kiadó, Czim a kiadóhivatalban. 4142-13

HITEL-PÉNZ.

- Amortizációs** kölcsönöket budapesti házkra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetlen a legközelebbi idő alatt, előkelő fővárosi intézetnél, csekély utólagos honorarium fejében. Telekanyagot kívánók és kataszteri birtokviszteségek. Értékesítési d. u. 1-3-ig. Hol megmondja a kiadóhivatal. 850-14

KÖNYVEK.

- Jókai összes** művei diszkótésben, 70 kötet, jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4492-15
- Veszek** jókarban lévő elsőrendű írók műveit. Ajánlatokat kérek „Könyvtár” címre a kiadóhivatalba. 4480-15
- Eladók** könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Czim a kiadóhivatalban. 1772-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

- Fászer-** (szabós) üzletnek alkalmas helyet keresek, lakással vagy a nélkül. Czim a kiadóhivatalban megmondja. 4464-17
- Irodának** műhelynek, divatüzletnek, egytelti helyiségnek, étkezőteremnek, magánlakásnak vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3962-17
- Élővirágüzlet** kitűnő forgalmu helyen azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4278-17

KÜLÖNFÉLE.

- Betérés elleni biztosítás.** Mindenki, mielőtt elutazik, ne mulassza el **ingóságait, szobát és értéktárgyait** a „Kosmos” **biztosító intézetnél** **Ákadémi-utca 16. szám** biztosítást. **Értéktárgyai díj 1000 forintért csak egy forint.** Részletesebbet az a **Posti Kereskedelmi Bank,** valamint a **Ferenczvárosi postai biztosító-intézet,** mely utóbbi ajánlatok is elfogad. 8795-18
- Egy nagyon** elegáns, de csúszó család a t. közönség pártfogó-érték eszedik. Czim a kiadóhivatalban. 4414-19
- Fodrász** ajánlkozik ural hölgyeket fésülni. Czim a kiadóhivatalban. 1281-19
- Elegáns** női ruhákat készít jutányos árban egy kitűnő varró. Czim a kiadóhivatalban. 8836-19
- A legjobb** magyar érczlap az „Útőke”. Most sora közli pompás karikatúrákban a nevezetesebb írókat és műveiket.
- Jzlésezen** és olcsón lehet étkem a VI. ker. egy szállodás üzvegynél 12 fttért, naponta 4 fttélt. Czim a kiadóhivatalban. 4840-18

MINDENFÉLE.

Egy éjszaka épített vasúti hid. A hidépítés netovábbja az, melyet a Chicago-northwestern-vasúti mérnökei véghezvitték. Éjnek idején, tíz óra leforgása alatt egy, a Chicago folyón átvezetendő nagy forgó hidat a régi hídval cserélték ki. Minthogy az új hid súlyosabb, mint a régi volt, a hidoszlopokat már előzőleg kellőleg megerősítették. Az új hid 100 lábnyira a hidoszloptól egy csomó pontonon készen uszott a folyó tükre. Más pontonok, részben vízzel töltve, a régi hid alatt álltak és ez utóbbi pontonok fedélzetén a régi hid alsó felületét érintő állványok nyugodtak. A sötétség beálltával óriási gőzszivattyúk kezdték a vizet a pontonokból kiszivattyúzni, miáltal ezek emelkedni kezdtek és egyre iszonyúbb nyomonással a hídhoz szegültek. A hid egyszerre csak megreccsgett, a következő perczben pedig fölemelkedett az oszlopról, az óriási építmény uszni kezdett és a folyón lassan lefelé haladt. Kevéssel ezután föloldozták a horgonyokat, amelyek az új hidat tartották, a pontonok és vele a hid lassan lefelé usztak, miglen az új hid a hidoszlopok fölé került. Mikor a hid pontosan abba a helyzetbe került, amelyben az oszlopokon nyugodnia kell, vizet kezdtek a pontonokba bocsájtani, a hid lassan lefelé ereszkedett és reszegeve ágyalta be magát az alapozásba. Husz perczel később már az új hidon az első vonat átrobogott.

Az amerikai hadsereg tisztjeinek fizetései. Az amerikai Egyesült-Államok hadseregében ez idő szerint 2179 tiszt szolgál, köztük 71 ezredes, 91 alezredes és 207 őrnagy. A tényleges szolgálathoz levő tábornokok fizetése 37.500 frank, a brigádörösé 22.500 frank, az ezredesé 17.500 frank, az alezredesé 15.000 frank, az őrnagyé 12.500 frank, lovaskapitányé 10.000 frank, gyalogoskapitányé 9000 frank, lovas főhadnagyé 8000 frank, gyalogos főhadnagyé 7500 frank, lovas hadnagyé 7500 frank és gyalogos hadnagyé 7000 frank. Ez a fizetés, a tábornokokon kívül, ötödévenként tíz százalékos pótlékkal növekedik. Husz évi szolgálat után például az őrnagy fizetése 17.500 frankra, a lovas főhadnagyé 11.000 frankra emelkedik. Mindamellett azonban az ezredes járandósága 22.500 frankot, az alezredesé pedig a 20.000 frankot meg nem haladhatja. Az európai viszonyokkal összehasonlítva, ezek első pillanatra óriási összegnek látszanak. Tudni kell azonban, hogy a gazdag Unio hadseregének békelelétszáma a tisztikarral egyetemben mindössze 27.532 ember, tehát alig van akkora, mint akármelyik Balkán-államocskáé. Az európai nagyhatalmak katonai budgetéhez arányítva tehát az amerikai tiszteknek tiszter akkora fizetés járna. Mindamellett ki tagadhatná, hogy a „nagyágos katonák” felebbvalóinak a mostani körülmények között is irigylésre méltó dolguk van.

Bélpoklosok gyarmata. Oroszországban, ajakutsi kerületben, az állam kolóniát tart fenn a bélpoklosok részére. Midőn 1897. nyarán a kormányzó az orvosi és technikai személyzet kíséretében megvizsgálta a gyarmatot, ezt igen kedvezőtlen viszonyok között találta. A hivatalos jelentés azt mondja, hogy a helyzet már csak azért is súlyos, mert nem tétélezhető fel, hogy a betegek nem veszik észre a közelükben levő posványokat, a kellemetlen szagot és a visszataszító ruházatot. Az építkezések revíziójánál többek között azt is konstataálták, hogy a bélpoklosok számára épült barakkokban nincs ventiláció, sőt némelyikében még kályhát sem találtak. A kolónia eddigi orvosát felesésségre vonták.

Biciklis rendőrség. A berlini rendőrség körében napról-napra szelesebb alkalmazása van a biciklinek. Kezdték azzal, hogy azokat a rendőröket, akik a császárt napi kikocsizásaiban kísérik, biciklire ültették. Miután ezek tésztésesen beváltak, már most biciklis rendőr-őrzásokat akarnak szervezni. Minden rendőrszobát ellátnak egy biciklivel, mely az egyes állomások és a központ között az összeköttetést fogja fentartani. Nagyobb tüzesetek alkalmával is a berlini rendőrség ezentúl biciklin fog a helyszínére sietni.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(30)

Írta: CROKER M. B.

Honor Rockwoodban, ez volt a Brande-fele villa neve, tényleg nagy változásokat teremtett meg. Ravette nejét arra, hogy az elfogadószoba kiáltó zöld butorait esinos cretonnival vonassa be, a nagy kerek asztalt tele rakta könyvekkel, a szobát naponta friss virággal és galyakkal ékesítette és keresztül vitte azt, hogy a teát a verandán szolgálták fel.

Honor azonkívül kitűnően játszott tennist. Nagybátyja most, ahelyett, hogy a klubba ment volna, a saját házában tennisparkot rendezett és ezek a délutánok nemsokára híresek lettek. Kitűnő játszóhelyet talált itt az ember, jó játékosokat, pompás frissítőket és nemsokára csak úgy törték magukat az emberek, hogy keddre, vagy szombatira meghívják őket Rockwoodba. A háziúrón és unokanővérén kívül rendszeren sir Gloster. Sladen asszony, a tiszteletes és annak felesége, valamint a fiatal Jervis voltak jelen. Valóságos versenyeket rendeztek, díjakat tűztek ki és mindebben olyan nagyuri vonás volt, hogy az emberek mindenféle fortélyokat eszeltek ki, csak hogy meghívást kapjanak „Brande asszony délutánjára”, amelyeket azelőtt megvetettek.

Waring kapitány időközben unatkozni kezdett Shiraniban, jöllehet sok régi ismerőst talált, rengeteg sokat játszott, kétszer annyi meghívást fogadott el, mint a többi nőtlen ember és sokkal jobban szerettek őt, mint unokaöccsét, aki egészen más körhöz tartozott. A két utitárs Haddon Hall-ban lakott, de bár egy fedél alatt volt a tanyájuk, ritkán látták egymást. Waring a legjobb szobákat foglalta le magának és egész sereg cifra szolgát tartott, míg Jervis megelégedett két kis szobával és egyetlenegy tisztességes, de szerény külsejű szolgával, akinek Jan Mahomed volt a neve. Jervis idejének legnagyobb részét nagy sétákkal, vagy lovaglással töltötte, néhány fiatal tiszttel vadászni ment, vázlatokat készített természet után, legalább háromszor hetenkint Rockwoodban ebédelt és minden vasárnapot ott töltött, ahol Ben nagyon jól fogadta és nagybátyjának ismerte el. És ennél jobban semmi sem bizonyíthatta azt a nagy kegyet, amelyben a fiatal ember a ház uránál és unokájánál állott; mert ha ő Ben nagybátyja volt, ezeknek őt fogadott fiuk gyanánt kellett tekinteniük.

Sokszor napokig nem találkozott egymással a két utitárs, mert Mark, aki korán tért aludni, korán is kelt és nem ritkán fel volt már öltözve akkor, amikor Clarence még le sem feküdt aludni. Egy délután azonban a hazatérő Mark utitársát, aki ilyen időben rendszeren a játékasztalnál szokott ülni, otthon találta.

— Hallo, Jervis! De vig ember! Mindig mászkál, soha sines itthon!

— Épen úgy, mint ön, felelte Mark nevetve.

— Néhány szót szeretnék önnek mondani és azért ülök itt, mert tudtára akarom adni, hogy Shiranival torkig vagyok. Most körülbelül hat hét óta vagyunk ebben az unalmas fészkekben és azt indítványozom, szedjük fel a sátorfánkat.

— És hová menjünk? — kérdezte a másik.

— Simlába. A klub itt valóságos játékbarlanggá változott. A legjobb ponyym már megszántult; talán be is csapott vele az a gazember Byng. Azonkívül a kis Poller, az a fiatal leány, akinek fekete szeme és ezerkétszáz font évi jövedelme van is elutazik a napokban.

— Szintén Simlába?

— Igen! Neki ugyan nincs kedve az elutazásra, de Athertonék, akikkel ide érkezett, elutaznak és így természetesen neki és velük kell mennie. A kis fruska belém van habarodva.

— Azt hiszi, hogy ön az a milliomos, akinek itt általában tartják?

— Ejnye, de kellemetlenül fejezi ki magát. Bizony, nem csodálnám, ha abban a véleményben volna.

— Ha ez igaz, akkor legjobb volna a fiatal leányt minél hamarabb felvilágosítani tévedéséről.

— Ugyan miért, nemes fiatal barátom?

— Mert az én véleményem szerint már elég sokáig ült itt ezt a kis komédiát.

— Talán legjobb volna, ha felvilágosító nyilatkozatot közölnénk az újságokban, mondotta Clarence metsző gunnyal.

— Ezt épen nem. De ön tudja, hogy én, amikor szerepet cseréltünk, nem gondoltam igazi csalásra és nem sejtettem, hova és hogyan visz el bennünket ez a tréfa, de most be kell vallanom, hogy már sokszor májdnem elarultam magamat. Azzal nem törődöm, hogy az emberek engem jelentéktelen fiatal szárnak tartanak; de ha például a szegénység átkáról beszélnek és kíméletesen elhallgatnak, ha én odajövök, ha elkerülnek, valahányszor jótékonykezéltre gyűjtenek, akkor igazán kellemetlenül érzem magamat. Olyan embernek adom ki magamat, amilyen nem vagyok és ha nem vigyázunk, csunya vége lehet ennek a dolgnak.

— De önnek ez nem okozhatja kárt! Csak nem hiszi, hogy kevesebbre becsülnék önt akkor, ha kislúnc, hogy ön gazdag ember?

Mark Gordon Honorra gondolt és nem felelt.

— Már sokkal messzebb mentünk, mint hogy visszafordulhassunk; legalább Shiraniban nem tehetjük, folytatta Waring. Azért hát szedjük föl a horgonyt, vitorlázunk Simlába és ott úgy intézzük a dolgot, hogy bizonyos idő múlva minden kár nélkül kiderüljön a való.

— Nagyon sajnálom, hogy egyáltalán ráállottam erre a csalásra! kiáltotta Mark, felugrott és fel s alá futkosott a verandán. Én ugyan valójában sohasem hazudtam és egyetlenegy ember sem gyanúsított, mert a külsőm nem árulja el, hogy gazdag ember vagyok és nincsenek is az ilyen embereket jellemző kedvteléseim, míg ön — ekkor megállott Clarence előtt — nagyon is bővelkedik ezekben.

— Hja, ki tehet róla! kiáltotta Waring. Amint a helyzet ma van, be kell ismernünk, hogy a dolog nekem kellemes napokat szerez, önt pedig egész sereg kellemetlenségtől menti meg. Hadi csellink nélkül az a hölgy a skót mellényben már hónapok előtt feleségül ment volna önhöz.

— Oh nem, semmiesetre sem! felelt a másik haragosan. Engem nem lehet olyan könnyen behálózni!

— Örömmel hallok, hogy még emlékszik a Dan hácsi jó tanácsaira. Már félttem, hogy elfelejti azokat. De épen ha erre gondol, legjobb lesz, ha Shiraninak hátat fordítunk.

— Egy tapodtat sem megyek, felelte Jervis határozott hangon! Hogy miért, azt ön is tudja.

Waring nagy füstfelhőt fújt a levegőbe és azt mormogta: Természetesen, a kis Gordon...

— Nem, hanem az apám kedvéért! felelte a fiatal ember elvörösödve. Ön tudja, hogy ő alig egy napi utra lakik ide és épen azért jöttem Shiraniba.

— És épen azért akar itt is maradni? Értem!

— Megirtem neki, hogy októberig itt maradok és reméltem, hogy addig felkereshetem, folytatta Mark anélkül, hogy Waring gunyos megjegyzéseire figyelt volna.

— Nem fog az önnek felelni, felelt az.

— Majd elvállik. Reménylem...

— Csak hogy az idő nem áll meg senki kedvéért! vágott közbe a másik. Athertonék tíz nap múlva elutaznak és én elkísérem őket. Ön nagyon jól tudja, hogy a fiatal hölgyekhez való bizalmas viszonyt semmi sem istápolja annyira, mint a közös utazás. Ne haragudjék reám. Én nem vagyok milliomosnak az örököse és saját érdekeimre kell vigyáznom. Ha követi tanácsomat, csallakozik társaságunkhoz.

— Köszönöm! Én itt maradok!

— Csak nem akarja azt mondani, hogy még négy hónapig itt akar maradni, ebben a halálíg unalmas fészkekben?

— De igen, ezt akarom. Mindenesetre maradok addig, míg hírt kapok az apámról vagy legalább is — itt megakadt kissé a fiatal ember — az idény végéig.

— Ez egyszerűen annyit jelent: amíg Brandeék elmennek, mondotta Clarence. Ezzel felkelt, eldobta cigarettáját és lassan elballagott.

(Folytatás következik.)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. május 25-én.

Main table containing various market data including 'I. Államadóság', 'II. Más közkölcsönök', 'III. Záloglevelek és kölcsönkötvények', 'V. Bankok részvényei', 'VI. Takarékp. részvényei', 'VII. Biztosító-társ részv.', 'VIII. Gőzmalmok részv.', 'IX. Bányák és téglagy. r.', 'X. Vasművek és gépgy. r.', 'XI. Könyvnyomdák r.', 'XII. Különtétele váll. részv.', 'XIII. Közleked. váll. részv.', 'XIV. Sorsjegyek', 'XV. Pénznekem', 'XVI. Váltók árfolyamai (látra)', 'XVII. Határidőre kötött értékp.', and 'Leszámloló árfolyamok május 24-éről'.

SZINHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. május 26-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlet 119. Havi bérlet 22.
Ibolyafaló.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Moser. Fordította L. F.

Személyek:

Rembach Waleksa
Wildheim Bernot Victor
Feldt Reinhard
Belingné Gulerszky
Schlegel János
Miklós homonna
Fodor huszár
Egy ur
Altiszt

Egressy Palotay
Szacsavayné Györgyné
Császár Horváth
Mészáros Latabár
Abonyi Keczeri L.
Károsmezői Faludi
Ujházi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Evi bérlet 85. Havi bérlet 13.
Zilahiné-Singhofer Vilma assz. és Broulik Ferencz ur vendég-fellegeltével.

Lohengrin.

Regényes opera 3 felvonásban. Szöveget és zenéjét írta Wagner. Richard. Fordították Böhm G. és Ormay.

Személyek:

L. Henrik Lohengrin
Brabant Elsa
Gottfried hg.
Telramundi
Ortrud
A király hirdetője

Ney D. Broulik
Zilahiné S. V. Blanzky
Beck
Diósyne
Mihályi

Kezdeté 7 és fél órakor

NÉPSZINHÁZ.

A baba.

Látványos operette 4 szakaszban. Irta: Ordonneau Maurice. Fordította: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzte: Andran Edmund.

Személyek:

Lancelot Maximin
Hilarius mester
Hilariusné
Alézia, leányuk
La Chanterelle
Loremois gróf
Balthasar
Josse
Egy jegyző

F. Hegyi A.
Németh
M. Csatai
Köry K.
Solymosi
Tollagi
Horváth
Tallian L.
Ujvári

Kezdeté fél 8 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató **Feld Zsigmond.**

Az arany ember.

Színmű 5 felv. Irta: Jókai Mór.

Személyek:

Timár Trkalis
Tímea Kadisa
Terezia Noemi
Brarovits Zsófi
Athalia Kristián

Könyves Haday
Yerkó Katry
Kutasy
Feld Irén
Feherváry
Tovaszovits
Tóth Ilonka
Hevesi

Kezdeté 7 órakor.

Ős-Budavára

Nyitva délután 4 órától reggeli 4 óráig.
Ma, csütörtökön, május hó 26-án

Confetti Jour-fix.

Varieté-előadások.

Belépő-díj 50 kr. Gyermekek 10 kr.
Méréseltáru napijegyek az összes előadásokban.

Vendéglő-megnyitás Ős-Budavárban

Van szerencsénk a nagyszerű közönség becses tudomására adni, hogy **Ős-Budavárban** a volt **Karikás-féle**

nagyvendéglőt

berbe vettük és azt május hó 15-én megnyitattuk. Mindent elkövettünk, hogy a helyiség kényelemmel legyen berendezve és kiváló gondot fordítunk a konyhára, hogy izletes magyar ételek és kitűnő italok kiszolgálása által rendes városi áron a n. é. közönség megelégedését kiérdemeljük. Naponta **Banda Marczai és fia zenekara** fogja a n. é. közönséget mulattatni. Szives pártfogásért esedeznek **kiváló tisztelettel**
Putzer György és Hegyesi József.

VIGSZINHÁZ.

701. szám. — 701. szám.
Bernardi jellemrajzokmárvás fellegeltével.

Két Tempest kapitány.

Böthözt 2 felv. Irta John Poole. Ford. Mihályi József.

Személyek:

Id. Tempest Hector Gál
Ifj. Tempest Hector Göth
Pym Szeremly
Lady Langpurza Nikó L.
Melville Molnár
Blunt Hegedüs
Stauneh Gyöngyi
Ékakerész Kazaliczky
Dajka Makroczyne
Divatárusné Munkácsy
Allsaucé Rénszky

Kezdeté fél 8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

A Magyar Iskolaegyesülettel egyesült Magyar-Egyesület javára bérleten kívül, K. Hegyesi Mari asszony és Mihályi Károly ur, a Nemzeti Színház tagjai közreműködésével:

Aranylakodalom.

1848—1898.

Látványos alkalmi játék nyolc képből, dalokkal és táncszel. Irta: Beöthy László és Rakosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jenő
Katalin Béla, fiuk
Nyárády Ilonka
Vidatz János
Emerencia
Bem tábornok
Petőfi százados
Mikulák János
Krausz bácsi
Táncsics
A kormányzó
Kurucz fejtámló
Pista, vőlegény
Boriska
Nikolajevics Irán
Szergejevics

Mihályi K.
K. Hegyesi
Kardos A.
Szentmiklóssy
Somló E.
Kemény L.
Szilassy
Lápos
Gábányi
Iványi
Seikst
Kovács K.
Szállgyi
Hidas K.
Ódry Z.
Csik I.
Székely S.
Kemény

Kezdeté 7 1/2 órakor.

BUDAI SZINKÖR.

A vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Ohnet György. Ford. Fáy J. Béla.

Kezdeté 7 órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: **Fejér Dezső.**

Szép Heléna.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7 és fél órakor.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. Kir. Operaház	Vigszínház	Magyar Színház	Budai Színház	Kisfaludy Színház
Péntek	A vasgyáros	—	—	Jáfet 12 felesége	Utazás egy apa körül	Bőregér
Szombat	A gárdisták	A sevillai borbély	—	Jáfet 12 felesége	Északarkhi utazók	Nebántsvirág
Vasárnap d. u.	—	—	—	Piros bugyelláris	A gésák	—
Este	A kaméliás hölgy	Hunyadi László	—	Jáfet 12 felesége	Északarkhi utazók	Csikós

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyezelokra ajánlott

„Malátasör”

idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használhatók.

Legkellemesebb üdítő-ital.

ÁLLATKERT.

Ma és mindennap 4 1/2 és 6 órakor délután

nagyszerű mutatvány a központi kertekben, pompásan idomított

négy himoroszlánnal

Belépő-díj mint rendesen 30 kr.

HILLEBRAND-féle

söracsarnok és étterem.

Üllő-ut, az Iparművészeti palotával szemben, a kintka közvetlen közelében.

Az orvostanhallgatók találkozóhelye.

Kittas magyar és francia konyha, tisztán kezelt bel- és külföldi borok. Minden időben frissen csapolt kőbányai sör. Díszes konyhelyiség. Pontos kiszolgálás.

Méréselt árak.

Mindkét villamos vasút megállóhelye.

Szt.-Lukácsfürdő.

Étterem, kávéház és amerikai bar.

Helyiségeiben egész nap

katonazene.

Étkezés teríték szerint. Pontos kiszolgálás.

Méréselt árak.

Tisztelettel **Fodor L. József.**

Írógép.

ABlickensderfer amer. klaviatur-írógép az összes létező rendszereket mindenben felülmulja. Páratlan előnyök. Írása látható, nincs szalagja, kiváló referenciák. 50%-al olcsóbb ár! Schulhof Gy., V. ker., Váci-körút 80. sz.

A világhírű CHICAGO-kerékpár

raktára csak

BUDAPESTEN,

VII. kerület,

Erzsébet-körút 19. sz.

Perl és Löwinger.

Részletfizetésre is kapható.

Képes árjegyzék 10 kr. postabélyeg bekládása ellenében küldött k.

Finom női fehérneműeket és

menyasszonyi kelengyéket

jutányos áron, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Tsa

szepességi vászonraktára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Cs. és kir. szab.

VICTORIA kézi himzőgép.

Egyedül gépecske a magas himzések és Semirna im. munkák előállítására; selyem és pamutú bűnöz; 1/2 órai gyakorlat után bárki is dolgozat vele, könnyű kezeléssért és gyors működéséért minden munkakodoló családnál nélkülözhetetlen. A gép ára 8 tővel és használható utasítással 4 ft.

Cs. és kir. szab. Victoria kézi himzőgép-gyár
Budapest, VII. ker., Szalay-tér 19. sz.

Ujdonság!

a fényképszobában. Uj talál-
mányommal a villamos nagytá-
soknál képes vagyok következő
igen olcsó áron minden kis
kép után, sőt régi, arult képek
után is nagytáblákat készíteni és
pedig: egy fénykép eredeti
életnagyságban, mullépek, leg-
finomabban kidolgozva, passe-
portantul együtt 24 ft. 1/4 élet-
nagyságban 18 ft. 1/2 életnag-
ságban 9 ft. Kiváló finom olaj-
festmény életnagyságban 30 ft.
1/2 életnagyságban 18 ft. Aqua-
rell és platinó-képek legfinomabb
kivitelben 4 tritól kezdve 50 tritig
A fényképek ára: 12 visit-kártya
3 ft., 12 drb Cabinet-kép, egész
alak 18 ft., 12 drb Makart-kép
15 ft. Képek, melyek nem fel-
nek meg, földíjzetés nélkül
uj felvételek visszacsérélhetők

Idégenek kiváló figyelemmel kiszolgálhatók.

Tisztelettel

KALMÁR udvari fényképező, **Andrássy-ut 29.**

Házhelyek eladása.

A Budapest III. kerületében fekvő „Római-fürdő”-telephez tartozó ház helyek, előnyös feltételek mellett eladó. Jó közlekedés. Befestített utak. Csatorna, vízvezeték. Forrásvíz. Felvilágosítást ad a döntési órákban: dr. **RINGER LAJOS** ügyvéd, Kerepesi-ut 6. szám.

Több kiállítás! éremmel kitüntetve

Budapesti Jalousia és ablakredőnygyár

Justus Sándor és fia

Andrássy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán.

ajánlja

gördülő faredőnyeit

acélpánttal vagy hevederrel összekötve.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

és minden szakra vágó gyártmányait. Árjegyzék vagy költségtérítéssel ingyen és bérmentve. Telefon 23—08.

szabadalmazott hengerszerkezetével

Tornaeszközök, függőágyak, kötélárúk, hálók
rchsteritök fehér kenderből, zselérok, törlők, bevoderek, zszkók és ponyvák, valamint angol Lawn-Tennis és kertitár-asz-játékok

Seffer Antal
 Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz.
 Vidékre árjegyzék szerint.

Ezen

Blaha Lujza pipere-crème

annepeli nagyjavaszkodónak, valamint a fűrészes legelőke-lőbb kölygének is kedvence-pipere-szerfelelti. A nomszagot megpörge és feltűntetkező hatású, mely ma az első kísérlet után is a legelőke. Minden hely, aki csak egyszer is használta ezen pipere-crème-t, annak többé más pipere-crème-t mint a vegyületet nem használ, teljesen ártalmatlan és színtelen, egészen új borápoló és bortisztító pipere-crème, mely a bőrre kenve azonnal beszívódik és a bőr gyengén kife-szti, miáltal az arcz márvány-szerűséget nyer. Ezen márvány-szerűség a fehérséget és üdéséget nyer. Ezen márvány-szerűség Fein-Por szemelattal arcz-bor összes tisztálattal együtt, az arczot, porcelán-ekvivalensé, bőr-alka (mitesszer) a zsíros nyrdarva vörös arczsín, az ornyak, kar és kez vorosága.

Ki pénzt akar
 megtakarítani a lábfelel az vegyen csak **Fernolend-féle fénymázt,**
 az azo oxipóhoz csak 1003

Fernolend-féle fénycrémet,
 mert ezek adják meg a legszebb fényt és órják meg a bőrt tartósan.

A legjobb fémtisztítószert Fernolend-féle fehér

♦ **fémasztája** ♦
 Mindenütt kapható. Bűdögdozokban és szappanformában, be-jegyzett védjeggyel a „vörös haraggal.”

Csász. kir. szab. gyár.
ALAPITVA 1832. BÉCSBEN.
Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21.
Budapest, V., Lipót-körút 24. szám.
 A sok értéktelen utánzat miatt tessék a nevére jól ügyelni.

ST. FERNOLENDT.

Nehéz, évekig tartó görcsök, eskór.

MŰSZAKI IRODA.
Engelsmann
Rezső
 Magánmémók
BUDAPEST.
 Múzeum-körút 15.
 Elfogad
MŰSZAKIMUNKÁK
 kivétel
TALALMANYOK
ISZABADALMAK
 Műszaki
 KIDOLGOZÁSA
 értékesítése

A biztos gyógyulás teljes jótál-lása, írási utján 8 frt 50 kr. utánvétele mellett 30 év óta mindig kezező eredmények.

Képviselet Ausztriában:
Jekel Ferencz, gyógyszer-ész, Breslau, Nendori-strasse 3.

Való-

di francia különlegessé-gék orok a F. Berge-tand file legújabb-velebb pá-ris-gyártól 1897-ben beszerződők.

Polgár Sándornál
 Budapest,
 VII., Erzsébet-körút 50.
 Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Előfizetések és hirdetések

felvételnek lapunk kiadó-hivatalában,
VIII., József-körút 65. szám

TARCSA gyógyfürdő
Yasmegyében.

Glaubersótartalmu szénsavdus vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgó- és asvány-víz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes hűvös égjell, a környezet min-deu igényeinek megfelelő olcsó lakások: **ellátás.** 2 jó vendégő, gyógyszeriar, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szurvek bantalmal, sápkor, vérszegénység, továbbá a legzei és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Megnyitás május hó 15-én.

A megnyitástól június 15-ig és augusztus 15-től szeptember-25-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágítással szolgálnak a kívánata-prospektust küld a fürdőigazgatóság. Allandó fürdőorvos **Dr. Rhorer Aladar,** t. m. főorvos. **Tarcsai-Károlyfürdő** különösen mint ox-szer járvány esetén ivóvízzel ajánlatos. Megrendelések olyan váro-sokból hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. **Posta- és távirat-átvitel helyben. Vasúti állomás Felső-Eőv, a Szombathely-Pinkaföl vonalon,** huzman a 30 p. nyi (5-6 km.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bűr- és társas-ko-csik (Omnibuszok) tartják fenn s egy négyüléses berke-si ára 2 frt. 25 kr., társasokosin egy hely 40 kr.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

szubházm oly annyira van felhal-mozva cipőárúkkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Árám oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Czugas cipő, egy darab pitting bőrből	8.-
Borjubőr betétes cipő	8.50
Borjubőr, keztübor-szárral, elegáns	8.50
Dívalos barna színű, bergsteiger cipő	4.-
Dívalos barna színű czugas cipő	4.-
Dívalos színű barna borjubőr, elől kapcsos cipő	4.50
Dívalos zöld színű előlkapcsos cipő	4.50
Dívalos színű barna félcipő	3.50
Szaldulak cipő, világosbőr vagy keztübor szárral	4.50

Hölgyeknek.

Női laasztin czugas cipő, 16 cm. magas selyem czug	3.50
Zergebőr czugas cipő	3.-
Dívalos színű barna fűzős angol cipő	3.50
Dívalos színű barna gombos angol cipő	3.50
Dívalos zöld színű előlkapcsos cipő	3.50
Női zergebőr gombos cipő 10-12 gomb magas 4. frt. száron-lakkból	4.-
Dívalos színű barna félcipő	2.40
Zergebőr regatta-cipő, kőni való	2.40
Laasztin regatta-cipő, kőni való	2.50
Óriási választék mindennemű dívalos barna és zöld színű, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-czipőkben. - VIDEKI rendelé-tek pontosan eszközöltenek több száz dívalos ábrákkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tiszteltelt! 588	

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.
 a New-York palotával szemben.

!! Rendkívüli meglepő újdonság !!

Tűzveszélytelen
 mert feloldás esetén sem ömlik ki a szesz

RECORD

szabadalmazott gyorsfűző
 hajszító állványval kombinálva.
 50% szeszmegetakarítás.

Árjegyzék

Bárkinek kúlcénés-praktikus. Minden háztartásban nélkülözhetetlen. Utazásolnák és fűrdőhelyeken kényelmes és czisztus. Erős meleg feljlesztés, nagy szeszmegetakarítás. Gázos és tartós. Ár színezve 1 frt., rézből 2 frt. Megrendelést a Gyakortalpi értéku újdonságokat terjesztő betéti társaság-nál BUDAPEST V., MÁRORY-UTCA 15. Ágyakoknak és lámpáknak megfelelő csegedény.

Karlsbadi porcellán-, majolika- és kőedény-áru raktár nagyban és kicsinyben.

Kávé- vagy teakészlet 6 személy részére 17 darabból áll ára 3, 4, 5, 6, 8, 10 frittól 20 forintig; **étkezé-készlet** leg-újabb facon, 26 darabból áll, 6 személy részére ára 5 frt 80 kr. tól 7 frt. csipkézett 8 frt.; 32 drbból álló 7 frittól 9 frt. bor-dázott 11 frt.; 42 drbból álló 12, 15, 20, 25, 30 frittől 60 frt.; **moszó-készlet** porcellán, majolika, vagy fayence 6-9 drbból álló 4, 5, 7, 10 frittől 21 frt. Minden a legújabb faconból, vörággal és arannyal festve, bámulatos olcsó árban. Legolesőbb bevásárlási-torras vizonteladók-nak. Nagy raktári készlet. Vidéki megrendelésekné, a csomagolásért kávé- és tea-készletnél 50 kr., étkezé-készletnél 70 kr. számíttatik.

BARTOSCH V. és FIA
 Budapest, VI., Teréz-körút 32, Új-utca sarok, Andrassy-út közelében.

Legbiztosabb és legjobb a Smittson dr.-féle „TÖKÉLETESSÉR” (nem gummi)

HÖLGY-ÓVSZER

1 doboz a 20 drb 2 frt, 12 drb 1 frt 30 kr. Postadij 20 kr. Utánvét mellett 20 krral több.

Batóságilag hiv.-ból felvilágításva, Legújabb orvosi bizonyítottvány: A Smittson dr.-féle óvszer orvosi szempontból is, hatását illetőleg is, a legjobb és e mellett egészen egyszerű használati módja leg-kevésbé sem kellemetlen. — Orvos uraknak mintát díjmentesen. — kívánatra a vényminátval együtt küldök. Titoktartás. Főrakt. FÜREDI L. egészségi és pipere-czikkek Bpest VII./I., Óvoda-u. 24. Kapható sok gyógyszer-tárban és Máthényi drog. IV., Egyetem-u. 11. Vizontelárusítóknak engedmény. 1088

A szabadalmazott

„FAIRBANKS”-mérlegek

százados rendszerűek, tolosulyos fémmérőkkel bírnak és a bűd minden pontján egyenlően mérlegelnek.

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket.

különbeosztású, gazdaságok, közszolgák és uradalma-k részére a legjobb meggyőződéssel ajánljuk. **Gazdasági egyesületek tagok kedvezményben részesülnek.**

„FAIRBANKS” mérleg- és gépgyár-részvénytársaság.

Budapest, Andrassy-út 14. Gyár: Váci-út 156.
 Megrendelések-közvelel közp. irodánkhoz Andrassy-út 14. sz. intézendők.

Kávé

levárolva és bérmenive házhoz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba	6.50
4 1/2 kg. Mocca	6.50
4 1/2 kg. Jáva	6.50
4 1/2 kg. Gyöngy	6.80

valódisága garantirozva. Marszer-féle

pezsgő-limonádé
 100 drb 2 kros 1.40
 140 1.40
 bérmenive küld a Budapesti fő-raktáros

Belák István
 Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4. Flanck, Mlaka 113.

Több száz szoba asztalos- és kárpitos

BUTOR

kizárólag szilárd munka a legújabb stýlben következő árakon adatkul el kezesség mellett.

2 aszkróny	30 frt	1 aszalon garnitur	80 frt
2 ágy	25 frt	1 aszalon garnitur, hárseny	130 frt
1 ótkamán	28 frt	1 aszalon garnitur, szíves 135, 160, 185, 200, 200 frittől	egész 600 frt.
1 kredenz márványlappal	45 frt		
1 ebédli asztal	20 frt	1 ebédli díván	50, 55, 60 frt

Ebédli berendezések 100, 185, 200, 230, 250, 300 frt.
 Angol-, barok-, görbetyben 500 frittől 2500 frt. és feljebb. 808

Patyi Testvérek
 16-és stávkárosi butortelep.

VIII. ker., Kerepesi-út 9 a. sz.
 Fennsínny-szálloda mellett.

Kerékpár-öltö-nyők 10 frt. Ke-rékpár-pellerine 5 frt. Havelok 8 frt. Loden-öltö-nyők 15 frt.

Rothberger Ja-kab cs. és kir. udvari szállító-nál Budapesten, IV., Váci-utca 23.